

**Devrimci
Demokratik
Sendikal
Birlik
Bülteni**
Haziran 2011
Fiyatı: 1 TL

GENEL SEÇİMLERDE OYLARIMIZ BAĞIMSIZ ADAYLARA

**İşçi sınıfının
önderi
İbrahim
Kaypakkaya
ölümsüzdür!**
Sayfa 4

**Belediye-İş
Sendikası'nda
yaşanan
gelişmeler**
Sayfa 6-8

**DESA'da
sendikal
mücadele
sürüyor**
Sayfa 9

**Kampana
direnişi
kararlılıkla
devam ediyor**
Sayfa 10

**Coşkulu
2011 1
Mayıs'ı
üzerine**
Sayfa 12-13

Güvencesiz, taşeron, esnek, kuraldışı çalışmanın dayatıldığı, seçimlerden sonra başta kıdem tazminatı ve bölgesel asgari ücret olmak üzere yeni saldırı dalgalarının geleceği bir dönemi karşılamaya hazırlanıyoruz.

Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkının gaspındaki ısrar ve bunlarla birlikte Kürt ulusu başta olmak üzere Çerkez-Pomak ve diğer milliyetlerin anadilde eğitim gibi temel taleplerinin reddinde, inkar, imha ve asimilasyon politikalarında ısrar sürmektedir ve hiçbir sistem partisinin buna değinmemesi önümüzdeki döneme dair

ipucu niteliğindedir.

Aleviler başta olmak üzere Hıristiyan, Ezidi ve diğer inançlardan halkımızın üzerinde Sünnileştirme politikalarının Diyanet İşleri aracılığıyla sürdürüldüğü, "laik cumhuriyet"te toplumsal mücadeleleri bastırma adı altında imamlara, cemaatlara özel bir misyonun yüklendiği bir dönemdeyiz. Ülkemiz işçi sınıfı ve emekçiler bu genel seçimlerde sistemin istemediğini yapacak, Kürt ulusunun demokratik mücadelesine destek sunacak, bağımsız adayların meclise girmesine katkı sunacaktır.

MERHABA

Uzun bir aradan sonra mücadelemize yeni sayımızla, coşku ve ısrarla yeniden buluyoruz. Yaklaşmakta olan 12 Haziran genel seçimleri ile sistem partileri tekrardan alanlarda yalan ve ikiyüzlülük rüzgârlarını estiriyorlar. Sözde demokrasi çıtırtkanlığı yapanlar özde pervasız saldırının, sömürünün simgesini taşımaktadırlar. Elbette seçimlerle birlikte gizlenmek istenen saldırılar o kadar geniş bir yelpazede seyrediyor ki görülmemesi veya algılanmaması neredeyse

imkânsız. Kriz dalgası ile artan saldırılar ve oluşturulan saldırı paketleri ezilenlerin öfkelerini kabartacak türdendir. Yunanistan'daki hayat durduran genel grev egemenlerin korkularını daha da artırırken Ortadoğu halklarının yaktığı isyan ateşlerinin ısıtı tüm dünya emekçilerinin hissedeceği türden. Tüm bu saldırılara karşı net ve kararlı duruş büyük umutlar taşımaktadır. Bu umut tohumunun sulanması bir elzem olarak bizleri bekliyor. Kürt halkının onurlu mücadelesi korkusuzluğun ve iradenin tüm sınırlarını zorlarken 21 yıl aradan sonra gelen metal grevi canlanan bir ruhun ve ölü toprağın silkinmesinde önemli

bir adımdır. Deri sektöründeki direnişler bizlere Tuzla ruhunu tekrardan hatırlatırken, emekçi kadınların direnişteki öncü rolleri Ontex ve Kampana'da kendini bir kez daha ispatlıyor. 150'li günlere yaklaşan PTT direnişinin diğer işçi direnişleri ile dayanışma azmi sınıf dayanışmasının adı olarak kendini göstermektedir. İhanete karşı öfkelerini harmanlayan İstanbul Belediye ve açlık grevinde olan Konak Belediye işçilerinin kararlılıkları, Düzce'de patron saldırılarına karşı direnen DESA işçileri gücün ve örgütlü duruşun çağrısını yapıyor. Yeni sayımızla birlikte tüm direnişlerin seslerini çığıllara büyütme dileğiyle...

Genel seçimlerde oylarımız bağımsız adaylara!

12 Haziran Genel Seçimlerinin yaklaştığı bugünlerde meydanlarda toplanan onbinlere hitap eden sistem partilerinin liderleri bir yandan çılgın vaatler verirken öte yandan birbirleri hakkındaki yolsuzlukları, ahlaksızlıkları, pislikleri ortaya sermekle meşguller.

Ülkemizde yıllardır tekrarlınsa da seçimlerin demokrasi kültürünün gelişimine hizmet eden değil tam tersine sistemin kitleler nezdinde meşruiyetini pekiştirmeyi hedefleyen ve hakim sınıflar içinde hangi kliğin yönetime geleceğini belirleyen, çıkar çatışmalarında yeniden karşılıklı konumlanmaların sağlandığı birer kampanya dönemi olduğu açıktır.

İşçi sınıfının üzerinde baskının ve ağır sömürü koşullarının sürdüğü, sınıfın ezici çoğunluğunun örgütsüzlüğü sürerken örgütlenme çabası gösterenler üzerinde patron-hükümet-kolluk kuvvetleri-adli ve idari bürokrasi-çeteler-medya ittifakının süregeldiği, sınıfı bir kez daha zincirleme anlamına gelen yandaş sendikacılığın dayatıldığı bir dönem yaşıyoruz. **Güvencesiz, taşeron, esnek, kuraldışı çalışmanın dayatıldığı, seçimlerden sonra başta kıdem tazminatı ve bölgesel asgari ücret olmak üzere yeni saldırı dalgasının geleceği bir dönemi karşılamaya hazırlanıyoruz.** İşçi sınıfının öfkesini “oy”a tahvil etmeye çalışan CHP’nin taşerondan vazgeçmeyeceği ise başta İzmir olmak üzere CHP’li belediyelerin taşerondaki ısrarından ve “taşeronu kaldırıyoruz” adı altında yapılan hilelerden (kadrolu yaptık denilerek belediyenin kendi kurduğu taşeron şirketine işçileri kaydettirme, sendikalı olma ama sıfır zam dayatması, şirketin yıl sonunda ihaleyi alamama durumunda işsizlik tehlikesinin devam etmesi ve yoğun işten çıkarmalar) anlaşılmaktadır.

Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkının gaspındaki ısrar ve bunlarla birlikte Kürt ulusu başta olmak üzere Pomak ve diğer milliyetlerin anadilde eğitim gibi temel taleplerinin reddinde, inkar, imha ve asimilasyon politikalarında ısrar sürmektedir ve hiçbir sistem partisinin buna değinmemesi önümüzdeki döneme dair ipucu niteliğindedir.

Aleviler başta olmak üzere Hıristiyan, Ezidi ve diğer inançlardan halkımızın üzerinde Sünnileştirme politikalarının Diyanet İşleri aracılığıyla sürdürüldüğü, “laik cumhuriyet”te toplumsal mücadeleleri bastırma adı altında imamlara, cemaatlere özel bir misyonun yüklendiği bir dönemdeyiz.

Gençliğin geleceksizleştirilmesi ve köleleştirilmesi sürecinin yeni halkaları olarak halk gençliği üzerinde geliştirilen sınıfsal bariyerlerle emekçi çocuklarının okuyabileceği

yüksekokul ve bölümlerin belirlenmesi, bunun yanı sıra şifreler ve ardı ardısı kesilmeyen sınavlar, bu sınavların adaletsizliği bir yana asgari düzeyde de olsa adil bir sınavın yapılmaması bu sistemin halk gençliğine yaklaşımını da deşifre etmektedir.

Devrimci, demokrat ve ilerici kesimler üzerinde kolluk kuvvetlerinin sabah baskınları, gözaltılar ve tutuklamalar da cunta dönemini andırır şekilde sürmektedir. Son aylarda binlerce kişi gözaltına alınmış, yüzlerce tutuklanmıştır. Tutuklananlar suçlarını dahi bilmeden, yargılanmadan aylarca bekletilmektedir. Toprak altından kayıp mezarları çıkarılmaktadır.

Bu ve benzeri adaletsizlikler, yağma, baskı, yolsuzluk ve sömürü bu sistemin karakterinde vardır. Bunda tüm sistem partileri CHP, AKP, MHP ortaktır, dertleri koltuktur, yağmadan pay kapmaktır. Ancak ülke ve dünya koşulları halkların, emekçilerin lehinedir. Devrim ve demokrasi mücadelesinin yeni bir dalgası hazırlanmaktadır.

Dünya genelinde artan işçi eylemleri ve Kuzey Afrika ve Ortadoğu’yu saran, yoksulluğa ve sefaletle karşı patlak veren isyanlar mevcut gidişatın emperyalistler açısından planladıkları gibi olmayacağına delillerdir. Ülkemizde ise son 1 Mayıs’ta olduğu gibi yüz binlerin doldurduğu alanlarda söylenen devrim şarkıları ve dile getirilen talepler, toplumsal kesimlerin hemen hepsinde gelişen hareketlilik geleceğe umutla bakmamızı sağlamaktadır. Kürt ulusu, Aleviler, işçiler, çevreciler, öğrenciler, kadınlar, gazeteciler, sağlıkçılar ve daha birçok kesim talepleri ile mevcut gidişata karşı itirazlarını yükseltmektedir. Hükümeti ve muhalefet partileri ile sistemi rahatsız eden de işte bu hareketlilik, kendi dalaşlarının yeterince gündem olamamasıdır.

Böylesi bir dönemde toplumsal muhalefetin daha da ileri taşınması, sistem partilerinin saldırı paketlerine rahatça hayat vermemesi için genel seçimlerdeki tavrımız oldukça önemlidir. Genel seçimler bizler açısından taktiksel konulardır. Taktik ise mevcut sürecin halkın ve mücadelenin lehine yeni kanallar açmasına, farklı kesimlerin hareketliliğini ortaklaştırması, birbirine yakınlaştırması ve demokrasi mücadelesinin ileriye doğru adımı için yol açıyorsa doğru bir taktiktir. Bu nedenle bu seçimlerde yukarıda kısaca bahsini ettiğimiz bölgedeki yangın ve ülke içindeki hareketlilik ve gelişim dinamikleri göz önüne alarak bir taktik belirlemek gereklidir.

Bizler açısından mevcut parlamentodan bir beklentimiz yoktur. Parlamento bir çözüm yeri değildir. **Kararlar daha farklı yer-**

lerde alınmakta, parlamento ise kararların resmileştiği ve halkın oyalandığı tiyatroyo alanları işlevini görmektedir. Sokaktaki mücadele esas kaynaktır, bu taleplerin parlamento kürsüsünde dillendirilmesi kamuoyunun bilgilendirilmesi ve halka dönük saldırıların hazırlık aşamasında deşifre edilerek sokaktaki mücadeleye katkı sunması devrimcilerin ve demokratların esas beklentisidir.

Bir önceki seçimde tüm baskılara ve engellere karşın mecliste grup kuracak çoğunluğu elde edebilen, medyada linç kampanyalarına uğratılan, partileri kapatılan, vekillerine siyaset yasağı getirilen, yüzlerce dava açılan BDP’li vekiller esas olarak bu anlayışa uygun çalışmalar yapmışlardır. Gerilla cenazelerinin sahiplenilmesinden Kürt Ulusal Hareketi’nin taleplerinin dile getirilmesine, eylemlerde ön saflarda yer almaktan işçi sınıfının, öğrencilerin, kadınların, Alevilerin, Ermenilerin ve diğer toplumsal kesimlerin sorunlarının ve taleplerinin gündemleştirilmesine ve kayıp-işkence ve gözaltı uygulamalarına aktif tavır almaya kadar çok çeşitli konularda sistemi rahatsız eden bir yol izlemişlerdir. Eleştirilecek, eksik bulunan yönler elbette vardır ancak sistemin % 10 seçim barajındaki ısrarı, BDP’nin çalışmalarını kesmek amacıyla gerçekleştirdiği Hizbullah tahliyeleri ve son Yüksekova provokasyonu girişimi, CHP’nin bölgeye dönük müdahaleleri ve bağımsız adayların önemli bir kısmının adaylığını iptal etme girişimi sistemin bir bütün olarak BDP’li vekillerden rahatsızlığını ve onların olabildiğince az bir sayıda meclise girmesi arzusunun göstermektedir. Ancak Kürt halkı ve demokratik toplumsal muhalefetin tüm bileşenleri bu saldırılara karşı aktif bir tutum almış ve sistemin planlarını alt üst etmeyi başarmıştır. Bağımsız vekiller meclise sistemin icazetini alarak değil halkın aktif müdahalesi, koruması ve mücadelesi ile zorla gireceklerdir.

Yukarıda bahsini ettiğimiz toplumsal kesimlerin talepleri BDP’nin desteklediği bağımsız adayların seçim bildirgelerinde yer almaktadır. Bunlar arasında bizim katılmadığımız konular elbette vardır ancak daha bütünlüklü baktığımızda, sistemin istemediğini göz önüne aldığımızda, hareketlenen toplumsal kesimlerin birbirlerine yakınlaşmasında, bu mücadelelerin meclis kürsüsünden dillendirilmesinde BDP desteğindeki bağımsız adayların payı olacaktır.

Ülkemiz işçi sınıfı ve emekçiler bu genel seçimlerde sistemin istemediğini yapacak, Kürt ulusunun demokratik mücadelesine destek sunacak, bağımsız adayların meclise girmesine katkı sunacaktır.

“İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!” K. Marks

İşçi sınıfının önderi ölümsüzdür!

Ölümünün 38. yılında İbrahim Kaypakkaya düşünceleri ile yaşamaya ve halkımıza yön göstermeye devam ediyor. İbrahim Kaypakkaya '72'de olduğu gibi bugün de halkımıza faşizme, emperyalizme, feodalizme ve her türden gericiğe karşı **örgütlenme, mücadele etme** ve **savaşma** çağrısıdır, gerici sistemle her türlü bağı koparma, özgür, demokratik halk iktidarı-nı kurmak için birlik olmaya davettir.

İbrahim Kaypakkaya kısa yaşamında büyük mücadelelere imza atmış ve önemli bir miras bırakmıştır. Onun yaşamından öğrenmek, öğretilerini anlamak, günümüze uygun şekilde yorumlamak ve yeni nesillere aktarmak sınıf bilinçli işçilerin görevleri arasındadır.

İbrahim Kaypakkaya işçi sınıfının bilimsel ideolojisi olan Marksizm-Leninizm-Maoizm'in ülkemizdeki temsilcisi olarak sistemi teşhir etmiş, devrimin yolu ve niteliği üzerine berrak görüşler ortaya koymuştur.

Herkesin Kemalizm'e övgüler yağdırdığı, Kemalist ideolojinin hakimiyetinin tartışılmaz sayıldığı bir dönemde Kemalist sistemin faşist niteliğini ortaya sermiş, Kemalist cumhuriyetin İttihatçılardan aldığı mirasla Ermeni, Rum, Kürt, Alevi ve Yezidiler üzerinde asimilasyon, baskı ve katliamları gerçekleştirdiğini; işçi sınıfı, köylüler, gençler ve kadınlar üzerinde sömürü, baskı, ayrımcılık ve jandarma-polis dayasının eksik kalmadığını ortaya sermiştir. Kemalistlerin daha savaş sırasında emperyalizmle anlaştığını ve anti-emperyalist nitelikten yoksun olduğunu ortaya sermiştir.

İbrahim yoldaş yine kimsenin açıkça savunmadığı bir dönemde Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını açıkça ilan etmiş, her türlü sovenizme, milliyetçiliğe karşı net bir duruş sergilemiştir.

İbrahim Kaypakkaya uluslararası komünist hareketin tartışmalarını yakından takip etmiş, Sovyetler Birliğini ele geçiren revizyonist, bürokratik ihanet çetesine karşı Mao yoldaşın sosyalist, devrimci düşüncelerini savunmuş, revizyonizmle komünist hareket arasındaki dünya genelindeki mücadeleyi ülkemiz gerçekliği içinde ele almış ve uzlaşmacı, pasifist, revizyonist önderliğe karşı bayrak açmıştır.

Ülkemizin sosyo-ekonomik yapısını incelemiş, emperyalizme bağımlı yarı-sömürge ülkemizde emperyalistlerin desteği ile ayakta duran komprador burjuvazi ve büyük toprak beylerinin, tüccarların, tefecilerin hakim olduğu yarı-

feodal yapının sürdürüldüğü, bu nedenle kendi ayakları üzerinde duran, ağır sanayisini oluşturmuş bir ülkenin oluşmasına set çekildiğini göstermiş, bu sorunu aşmak için devrimin öncelikli görevinin demokratik halk iktidarı olduğunu göstermiştir. Demokratik halk iktidarı halk demokrasisinin tesisi, feodal yapının tasfiyesi, ağır sanayinin kurulması, bağımsızlığın elde edilmesi ve ardından durmaksızın sosyalizme geçilmesi için net bir programı halkımıza sunmuştur.

Emperyalizme bağımlılık ve hakim sınıfların niteliğinden kaynaklı ülkemizde faşizmin sürekli olduğunu belirtmiş ve faşizme karşı mücadelede gizli örgütlenme yöntemlerinin esas olduğunu vurgulamıştır. Devrimin yolunu net şekilde göstermiş ve en başından itibaren gerilla savaşına dayanan uzun süreli halk savaşının yürütülmesi gerektiğini savunmuştur.

Onun ülkemiz devrimci hareketine yönelik teorik ve politik belirlemeleri kağıt üzerinde kalmamıştır. İbrahim Kaypakkaya yoldaşları ile beraber sürekli pratik içinde olmuştur. Toplum-

sal mücadelelerde yerini almıştır. Gençliğin eylemlerinde, köylülerin toprak işgalinde, işçi sınıfının direnişlerinde ve bilhassa 15-16 Haziran Büyük İşçi Eyleminde yerini almıştır. Trakya, Çorum, Malatya, Dersim ve ülkenin birçok yerinde çalışmalar yapmış, genç devrimcileri bilinçlendirmiş, halkın yaşamını incelemiş, araştırmalar yapmıştır.

İbrahim yoldaş yoksula, yoksulun yoksuluna gitmiştir, bir yandan halkın yaşamını incelemiş, çelişkilerini anlamaya çalışmış, öte yandan belirlediği politikalarla halkı, gençleri mücadeleye sevk etmek için çaba göstermiştir, en önde yerini almıştır.

Bu bilinç, bu enerji, bu coşku, bu yürektir ki İbrahim yoldaşın düşmanı en güçlü göründü-

İbrahim

Kaypakkaya

ğü yerde, işkencehanelerde yenilgiye uğramasına ve halkın gönlüne ser verip sır vermeyen yiğit komünist devrimci olarak kazanmasına neden olmuştur. Aradan geçen onlarca yıl ve sistem ve revizyonistlerin tüm karalama ve yok sayma çabalarına karşın emekçi halkımızda, devrimci gençlerimizde İbrahim yoldaşa olan sevgiyi ve özlemi yok edememiştir. Bu nedendir ki son 18 Mayıs eylemlerinde de görüldüğü gibi devletin tüm ceza, dava vb tehditlerine karşın binlerce kişi sokaklarda "**İbrahim Kaypakkaya'yı savunmak onurdur**" diyerek yer almıştır.

İbrahim yoldaş ülkemiz işçi sınıfının genç, kasketli, komünist önderidir. Gülümsemesiyle, bakışlarıyla umudumuzu sürekli diri tutmaktadır. Halkımıza gerçek kurtuluşun yolunu göstermenin, direnmenin ve savaşmanın ismi olmanın güvenidir bu gülümseyiş. Bu gülümseyiş ki halkımızda kendisine yönelik sevginin sökülmesi mümkün olmayacak şekilde yerleşmesini sağlamıştır.

İbrahim yoldaşın görüşleri bugün de işçi sınıfının, emekçilerin, bilhassa da genç işçilerin, kadın işçilerin özgürlük ve kurtuluş mücadelesinde yol

göstermektedir. **İbrahim yoldaşın çağrısı bugün de geçerlidir.** Öyleyse onu anmak örgütlenme, direnme, mücadele etme ve kazanma bilinci ve güveniyle kendimizi sınıf mücadelesinin engin denizine atmaktır.

Aradan geçen on yıllarda İbrahim yoldaşın ardılları mücadeleyi büyütme konusunda kararlılıklarını büyük bedeller ödeyerek sürdürmektedir. **Sefagül, Fatma, Derya, Nurşen, Gülizar, Çiğdem** ve **Ferdi** yoldaşlar devraldıkları kıvılcık bayrağı genç devrimcilere devrederek güneşe uğurlanırken işçi sınıfına, fedakar köylülüğümüze, yiğit gençliğimize, emekçi kadınlara, Kürtlere, Alevilere, tüm emekçilere ve yoksullara örgütlenme ve mücadele çağrısında bulunmaktadır.

"İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!" K. Marks

İşçi sınıfı

İşçi sınıfının en ilerici sınıf olduğu devrimcilerin, komünistlerin en önemli savlarından biridir. Bunun en belirleyici gerekçesi ise işçi sınıfının özel mülkiyetle hiçbir bağının olmamasıdır. Ben bunu somut iki gözlemim üzerinden aktarmak istiyorum.

Çorlu'da işçiler içinde örgütlenme çalışması yürütmekteyiz. Ev ziyaretlerindeyiz. Amacımız işçileri ikna ederek sendikali olmalarını sağlamak. Ama açıktır ki bu ziyaretlerin başarıya ulaşmasının en önemli şartı fabrikadaki öncü işçilerin de bizimle birlikte evlere gelmesi. Tanıdık olunca işçi evlerinin kapıları daha rahat açılmakta, içeri daha rahat girilebilmekte. Yine bir akşam mesai çıkışı evlerine giden işçilerin servislelerini oturduğumuz kahveden izlemekteyiz.

Hedefimizde iki işçi var. Tabii hemen yola çıkmıyoruz. Sabahtan akşam 9'a kadar çalışan işçilerin evlerinde rahatça yemek yemeleri, namaza gideceklerin namazlarının bitmesi için de biraz beklemek gerekli. Bu arada fabrikadaki işçi arkadaşlarla sohbet edip gideceğimiz işçiler hakkında bilgi alıyoruz. Yanımızdaki işçi arkadaşların biri 1 yıl, diğeri 2 ay önce örgütlenmesine karşın gün boyu çalıştıktan sonra da bizlerle ev ziyaretlerine gitmekte. Muhafazakar, dini bütün arkadaşlar, AKP'ye ve MHP'ye oy vermişler önceki seçimlerde.

Zaman gelince evlere gidiyoruz, kapıları çalıyoruz. Kapı aralanıyor, önce tedirgin bakışlar, sonrasında ise diyalog yolu açılıyor. Sendikayı, örgütlenmeyi anlatıyoruz. İşçi arkadaşlarımız kendi yaşamlarından örnekler veriyorlar, neden sendikali olduklarını anlatıyorlar. Hedefimizdeki işçi kafasını sallıyor bizi dinlerken ama gerginliği çok açık.

"Haklısınız ama korkuyorum."

"Neden korkuyorsun?"

"Ya işten çıkarılırsam, kiradayım, borçlar var..."

"Bu suçtur, sendika anayasal hakkın, nasıl ki işverenlerin sendikası var, bizlerin de olmalı. İşyerinde bu keyfilik süre gitmemeli, düzgün bir çalışma ilişkisi kurulmalı."

"Biliyorum da, işte bu ülke böyle. Hangi işveren ister ki sendika, sonra kapı önünde kalmak var."

Bu esnada bizi dinleyen işçi arkadaş söze giriyor.

"Sen ne kadar maaş alıyorsun?"

"650 TL."

"Ya o zaman ne duruyorsun, zaten maaşı da düzensiz alıyorsun, işten atılsan ne olacak, gider başka yerde de aynı paraya çalışırsın, bari sendikali ol da hiç olmazsa bazı haklarımızı elde ederiz. Atarsa atsın!"

"Doğru be adaş, usta alıyor 5 bin TL, onun umrunda mı, evsahibi, banka bekliyor mu? Kaç kişi kaldı yarıyı geçmeye?"

"Sen onu boşver, yarın akşam gel, imzayı at."

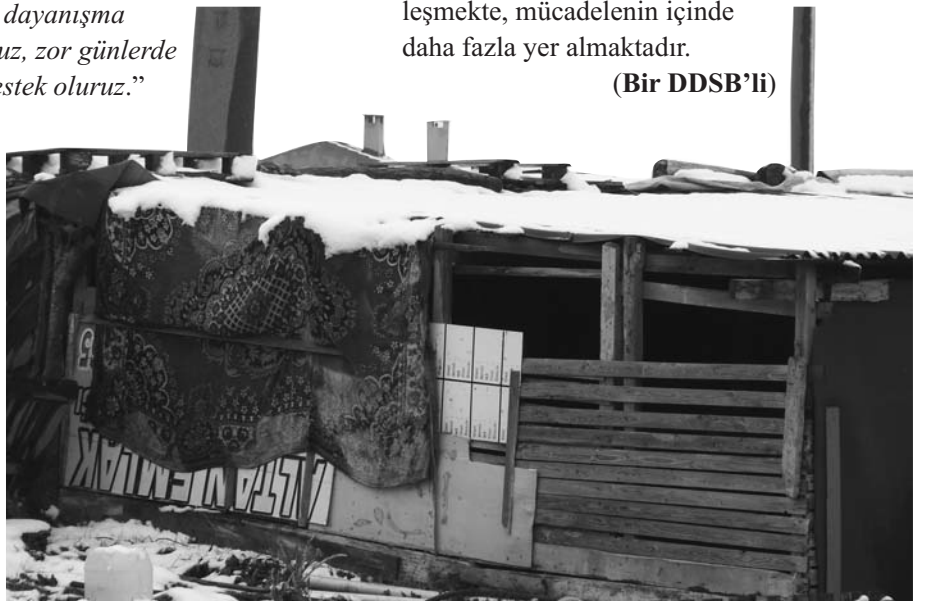
Bir başka eve bu kez gidiyoruz. Bu kez hedef bir işçi kadını. Muhacirlerden. Ona da anlatıyoruz. Dinliyor, o da hak veriyor ama çok korktuğu belli.

"Neden üye olmuyorsun, bak emekliliğine az kaldı. Emekli olunca çalışmayı bırakacak mısın, yine çalışmak zorundasın. Ama sendikali olursan kıdem tazminatını hakkınca alırsın, maaşın arttığı için emekliliğine yansır."

"Biz işçiler birlik olmalıyız. Kazanılmış haklarımız var, hepsi kağıt üstünde. Sahiplenmemiz gerekir. Herkes kendi derdinde ama birlik olursak dayanışma olur, güç oluruz, zor günlerde birbirimize destek oluruz."

Kadın işçi düşünüyor. Teker teker bizi gözden geçiriyor. Arada evin küçük çocuğu başını uzatıp merakla bize bakıyor.

"İyi de, usta diyor ki

(Bir DDSB'li)

en ilerici sınıftır

fabrika kapanacakmış sendika girerse. Şu an parayı ödeyemiyorlar, sendika girerse iyice kilidi vururlar. Emekliliğime kalmış 2 yıl. Bu yaştan sonra beni kim alır işe? Fabrika kapanmasın istiyorum."

"Bunu her işveren iddia eder ama sendika girdiği için kapanan görülmemiştir. Tam tersine sendikali işyerinde işçi daha huzurlu olduğu için üretimin verimliliği artar."

Böyle anlatırken işçi arkadaş söze girer. "Kapatırsa kapatsın, bize ne? Sen ne düşünüyorsun? O lüks arabalarda keyfince geziyor, yaşamından hiç taviz vermiyor, sen böyle evde oturuyorsun da patrona üzülyörsün. Kapatsın, sanki doğru dürüst para veriyor. Sendikali olalım da kapatırsa da haklarımızı alabilelim."

Zaten sendikal çalışmanın doğru temellere oturduğunun ilk göstergelerinden biri işçi toplantılarında işçilerin "batarsa batsın" diye haykırmasıdır.

Her gün gözlemlediğimiz örneklerden ikisini aktarmak dahi yeterli sanırım. Bu görüşmelerde tekrar tekrar kanıtlanansa özel mülkiyetle bağı olmayan işçilerin, kendisi ne kadar dindar, muhafazakar vb. olsun, bir kez sendikal bilinç aldıktan sonra, bir kez içindeki korkuyu attıktan sonra en radikal tavru rahatlıkla benimsemesi, en "korkutucu" tehditlere dahi prim vermemesidir. "Kapatırsa kapatsın" isyanı artık gemileri yakmanın göstergesi olmakta.

Sendikaya üye olmaktan çekinen işçilerin korkuları ise zincirleri temsil etmektedir. Bu zinciri bir kırdığında ise rahatlamakta, özgürleşmekte, mücadelenin içinde daha fazla yer almaktadır.

"İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!" K. Marks

Belediye-İş'teki gelişmeleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

Giriş

Ülkemizde sınıf mücadelesinin önündeki engellerden biri sistemin kolluk kuvvetleri ve yasaları üzerinden yaptığı saldırıları ve medya vb. araçlardan yönelttiği yalnızlaştırma, bireycileştirme, örgütsüzleştirme saldırıları iken bir diğeri de sınıfın örgütlenmelerinin içten fethedilip denetim altına alınmasıdır. Bu yazıda bizi ilgilendiren ikinci olgu özellikle 1980 AFC'si ile egemen sınıflar tarafından başarıyla dizayn edilen sendikal örgütlenmeler ve onlara yön veren statükocu, bürokratik, sarı sendikal anlayıştır.

Bürokratik sendikal anlayış sınıf içinde sistemi temsil eden, sınıfın hareket alanını daraltan, sınıfın örgütlenme isteğini körelten, örgütlü güçleri pasifize eden ve sisteme yedekleyen oldukça etkili bir kurumdur. Bu anlayış başarılı olmuştur çünkü buna tehdit oluşturabilecek yegane güç olan sınıfın dinamik, direngen, devrimci ve demokrat kesimleri sistematik olarak tasfiye edilmekte ve veya kontrol altında tutulmaktadır. Başarılı olmuştur ki bu sayede bugün ülkemizde kayıt dışı çalışan işçilerin oranı % 44'ü bulmuş, işçiyi koruyan iş hukuku kuralları anlamsızlaştırılmaya çalışılmış, özel sektörde sendikalı oranı % 3'ü geçememiş, işçi sınıfının ezici çoğunluğu örgütsüzleştirilmiştir. Başarılı olmuştur ki bu sayede işçi hareketi toplumun diğer kesimlerinin haklı talep ve mücadelelerine uzaklaştırılmış, dayanışma ve ortak mücadele isteği ve imkanı azaltılmıştır.

Günümüzde işçi sınıfının üzerindeki baskı ve sömürü oldukça artmıştır. Kayıt dışı, kural dışı, esnek çalışma yaygınlaştırılmakta, Torba Yasa ve Ulusal İstihdam Stratejisi ile beraber mevcut gerçeklik tamamen yasalastırılarak kural dışılık yeni bir kural sistemi haline getirilmek istenmekte, işçilerin oldukça sınırlı olan ve genellikle ancak sendikalı olarak talep edebildikleri kıdem tazminatı, sendikal baskı tazminatı, fazla mesaiye fazla ücret gibi kurallar da gasp edilmek istenmektedir. Buna karşın sendikalar sessiz kalmakta, göstermelik eylemlerle, yazılı açıklamalarla süreci geçiştirmeye çalışmaktadır. Bunun öncelikli nedeni sendikaların gücünü tabanından alan değil tabana yabancılaşan birer şirkete dönüşmesi, büyük kar ve rant alanı haline getirilmesi, mevcudiyetini hükümet ve-veya devletle ilişkilerine dayanarak sürdürebilmesi, bunun yanı sıra ise taban baskısı ile harekete geçmeyi gündemine alırsa da hükümetin sendikal oranları açıklama veya rakip sendikayı güçlendirme, sendika içi rekabeti artırma gibi çeşitli tehditlerle sendikal bürokratik önderlik denetim altına almasıdır.

İşin bir yanı sistem açısından sınıfın mevcut örgütlü gücünün ve az sayıdaki haklarının dahi yok edilmesidir. Mevcut örgütlü gücü dağıtmak derken bahsi edilen ülkede sendika ismiyle anılan hiçbir örgütlenmenin bırakılmaması değildir ancak görece daha hareketli olan, bünyesinde sınıfın dinamik, ilerici unsurlarını barındıran sendikaların etkisizleştirilmesidir. Bunun bir yönü ise gerek

ekonomik kriz gerekse de bununla da ilişki içinde emperyalist projeler kapsamında dünyanın diğer yerlerinde olduğu gibi ülkemizde de çalışma yaşamında kapsamlı değişimlerin yapılmak istenmesi ve buna uygun bir sendikal yapının oluşturulmasıdır. Buna ülkemiz özgülünde hakim sınıflar arasındaki mevcut çıkar-güç çatışması da dahil edildiğinde önümüzdeki yıllara dair sendikal yapının yeniden yapılandırılmak istendiği de malumdur. Bir yandan uzlaşmacı sendikal anlayış güçlendirilirken diğer yandan sendika dahi olmayan Hak-İş gibi örgütlenmeler hükümetin açık desteği ile öne çıkarılmaktadır. Bu aynı zamanda Türk-İş bünyesindeki yüz binlerce işçinin sendikal örgütlülüğlerine yönelik de bir tehdittir ve bu kadar emek karşıtı yasa gündemdeyken sendikaların gündemini sendikal rekabetle doldurmak istenmektedir.

Bu genel tablo içinde Belediye-İş önemli bir yer tutmaktadır. Belediye-İş, Türk-İş içindeki en büyük 5 sendikadan biridir, tüm ülke çapında örgütlüdür, yaklaşık 50 bin üyeye sahiptir. Özellikle İstanbul Şubeleri sınıf hareketinde daha görünür ve etkin katılıma sahip olan, bünyesinde devrimci-demokrat sendikal yönetimleri-temsilcileri barındıran, emek karşıtı yasalara kitlesel tavır koyabilen, yeri geldiğinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile toplu sözleşme sürecinde olduğu gibi yalnızca ekonomik kazanımlarla değil çeşitli sosyal kazanımlar için de mücadele eden, taşeron ve kapsam dışı çalışanların sendikalarda örgütlenme hakkını kazanan, bu kazanımları greve hazırlanarak elde edebilen, Esenyurt örneğinde olduğu gibi her türlü baskıya rağmen 1 yılı aşkın süre belediye işçilerinin en uzun süren direnişine imza atarak kazanım elde eden mücadeleleri örgütlemiştir. Bunda DDSB dahil olmak üzere sendika içindeki ilerici, demokrat, devrimci tüm sendika üyesi işçilerin yoğun çabası ve emeği göz ardı edilemez.

Bu yazıda esas olarak genel kurul sonrasında Belediye-İş İstanbul Şubelerinde yaşanan gelişmelere dair görüşlerimize değineceğiz. Sürece yaklaşımımız belediye işçileri arasında yaptığımız toplantılar sayesinde işçiler tarafından anlaşılacaktır ancak ilerici kamuoyunda sürece dair kafa karışıklığı yaşandığı, sistemin ve işverenin yarattığı izlenimlere göre tutum belirleyen, yüzeysel değerlendirmelerle yetinen ve "kuşkucu" yaklaşımlar sergileyen görüşlerden anlaşılacaktır.

a. Genel Kurul Süreci

Genel Kurul sürecine dair DDSB'nin yaklaşımını yayınlardaki yazılarda ve kamuoyuna yaptığımız açıklamalarda ilkelerimizi, politikalarımızı açıkça ve net şekilde ortaya koyarak sergiledik.

DDSB olarak uzun süredir Belediye-İş Genel Yönetiminin bürokratik önderlik tarzına muhalefet yaptığımız kamuoyuna bilinmektedir. Bu muhalefet kurul öncesi başlayan ve kurul sonucu ile kendisini sınırlı tutan bir hareket değildir, yıllardır açıkça, sendika içinde yaratılan tüm korku imparatorluğuna karşın hiçbir korku ve çekince-koltuk derdi olmadan eleştirilerimizi kamuoyuyla paylaş-

makta, eylemlerde gücümüz oranında kitlesel işçi katılımı ile yer almaktayız. Mevcut genel kurulun normalde 2011 Yazı'nda örgütlenmesi beklenirken bu tarihten yaklaşık bir yıl öncesinde Kuşadası'nda yapılan toplantıda genel başkanın yetki istemesi üzerine birçok şubenin açıktan muhalefet etmesi ile süreç başlamış, oluşan muhalefetin etkisi sonucunda muhalefete örgütlenecek zaman bırakmama kaygısıyla kurul 8 ay öncesine alınmış, bahsi edilen toplantıdan sonra 2 ay içinde alelacele genel kurul örgütlenmiştir. Zamanı öne almanın da yetmeyeceği anlaşılınca kurula CHP, AKP gibi partilerle belediyelerin ve sistemin diğer kurumlarının yoğun müdahalesi yaşanmış, yarattığımız muhalefet bu derece bir yoğunlaşmaya karşı koyacak güce sahip olamamıştır.

Buna değinmemizin nedeni şudur, öncülük ettiğimiz muhalefet hareketi salt kitlesel ve örgütsel gücüyle değerlendirilemez, ilkeleri-politik perspektifi ona esas değeri katar ancak vurgumuz bu hareketin bir tabana, bir ihtiyaca da dayanması ve işçilerin tabandan gelen tepkisini yansıtmasıdır.

Bu süreçte muhalefet hareketini oluştururken genel merkezden rahatsız olan çeşitli kesimlerle ortak hareket etmemiz doğaldır. Bizim esas dayanağımız işçi kitlesi, sendika üyeleri olmuş, sendika yönetimlerine aşağıdan baskı uygulama yoluna gidilmiştir. Bizler ilkelerimizi ilan etmiş, sendikal bürokrasiyi net şekilde teşhir etmiş, onların sendika içinde nasıl bir korku imparatorluğu kurduğunu, sendikayı nasıl bir aile şirketine dönüştürdüğünü açığa çıkarmış, kamuoyunda mahkum olmasını sağlamış, bunun yanı sıra mevcut sendikal yapı değişmediği ve işçiler yönetime el koymadığı takdirde önümüzdeki süreçte gelecek saldırılara bu sendikanın cevap veremeyeceğini, taşeron-güvensiz çalışmaya yönelik adım atamayacağını ve daha da önemlisi önceki kurullarda da açıkça ilan ettiğimiz üzere Hizmet-İş'in hükümet destekli saldırısına cevap verilemeyeceğini belirtmiştik.

DDSB'liler kurul öncesi gücünün sınırlarını zorlayarak hem örgütlü olduğu işyerlerinde hem de ülke genelinde yoğun bir çalışma yürütmüştür. Bürokratik sendikal yönetimi teşhir etmekle kalmamış, genel sendikal hareket içinde bürokrasiye karşı mücadeleyi anlatmış, işçilerin sendikaları sahiplenmeleri çağrısında bulunmuş, kendi sendikal programını açıklamıştır. Sendika yönetimlerini değil işçiyi hedef almış, birçok şehirde geniş işçi toplantıları örgütlemiş, ilerici delege ve yönetimlerle görüş alışverişi yapılmıştır.

DDSB olarak içinde yer aldığımız Demokratik Değişim Hareketi'nde sadece ilerici sendikacılar ve delegelerle birlikte hareket etmedik. Mevcut sendikal yönetimden rahatsız olan her kesimle ortaklaşmayı hedefledik. Bu anlamıyla kamuoyunda basitçe muhalif 8 şube olarak adlandırılrsa da bizim esas dayandığımız kitle işçi kitlesi, sendika tabanı olmuş, hedeflerimizi anlattığımız, seslendirdiğimiz kesim işçiler olmuştur, bu sayededir ki bugün de mücadelemizi aynı ilkelere dayanarak ve

"İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!" K. Marks

işçi kitlesinin desteğini alarak sürdürüyoruz.

Bir genel kurula yönelik yoğunlaşmış ve kısa dönemli bir çalışmada şubelerin ve şube başkanlarının öne çıkması doğaldır. Bir muhalif hareketin kendisine örgütlenme zamanı bırakılmadığı bir dönemde kendi iç mücadelesini detaylı şekilde sürdürmesi mümkün değildir, bu yönde çabalarımız olmuştur, bu sayededir ki Hareketin programı ve açıklamalarında politikalarımız belirleyici olmuştur. Mevcut sendikal yönetime muhalefet bizim açımızdan uzun süredir gündemde olduğu içindir ki kısa süreye rağmen hem net politik bir yaklaşımı benimsetmemiz hem de işçi kitlesine ulaşma yollarına sahip olmamız mümkün olmuştur ancak bu hareket belirli bir genel kurula odaklandığında ve işçi kitlesinden de destek gördüğünde elbette mevcut yönetimden şu veya bu nedenle rahatsız olan çeşitli kesimleri de bir araya getirir. İstanbul şubelerinin bir kısmının ve diğer şehirlerdeki şubelerin bir kısmının destek sunması bizle genel sürece dair ortak hedef ve ilkelere sahip oldukları anlamına gelmez. Sendika içinde uzun süredir yer alanlar zaten birbirlerinin niteliklerini bilir, zaten kurulan birlik de ideolojik bir birlik olmaz. Böylesi hareketlerde kısa dönemli istek ve çıkarlarla yer alanlar olabileceği gibi mücadeleyi uzun süreli bir süreç olarak ele alanlar da olacaktır. Tartışmalarda bahsi geçen İstanbul şubeleri de sadece şube başkanlarından ibaret değildir, hem tabanından muhalif harekete destek olduğu için hem de genel merkezin baskısı altında olduklarından muhalefet oluşturma fikrine olumlu yaklaşmışlardır. Bizler bu süre zarfında elimizden geldiğince söz konusu şube başkanları ve diğer görüşlerden bizim yanımıza katılan sendikacılarla ve üyeleriyle de yoğun tartışma ve ikna süreci oluşturmaya çalıştık, kurul sonrası sürecinde genel yönetimin muhalif harekete dönük tasfiye amaçlı saldırısının olacağı konusunda da bilgilendirdik. Bu süre zarfında bu şube yönetimleri üzerinden normal şartlarda ulaşmakta zorluk yaşadığımız geniş işçi toplantıları örgütleyip kendimizi anlatmaya çalıştık ve bu sayededir ki bugün işveren saldırısına karşı koyarken bu süreç içinde ilişki kurduğumuz bu şubelerdeki devrimci demokrat üyelerle ortak hareket edebilmekte, bu şubelerin yeniden örgütlenmesinde görüşlerimizi ifade edebiliyoruz.

Genel kurula yönelik çalışmalarımız statükoculuğa, sendikal bürokrasiye karşı yoğunlaşmasına karşın adaylık meselesinde buna uygun bir tutum almamız hata olmuştur, bu konuda özleştirimizi veriyoruz. Bizler işçilerin ilgisi, coşkusu, 8 şubenin açıktan isyanının yanı sıra diğer şubelerin bir kısmının da destek vereceğinin tarafımıza ulaşması ve BDP'li delegelerin de oy vereceğini öğrenmemiz sebebiyle yönetimi yıkabilecek bir güç oluşturabileceğimiz, en azından listeye aday sokabileceğimiz fikrine ulaştık. Bu öznel bir yorumdu çünkü tahmin etsek de sendikal bürokrasinin gücünü, üst delegeliğe uzun süre önce seçilenlerle işçi kitlesi arasındaki kopukluğu, dahası belediyeler ve sistem partilerinin, CHP ve AKP vekillerinin yoğun baskı ve kuşatmasını, bunun sonucunda açıktan destek veremeyen şubelerin bu bas-

kıya dayanamayacağı gerçeğini ve hatta BDP'nin son gün kendi ifadeleri ile "ufak çıkarlar" için mevcut yönetime destek vereceklerini; özcesi tüm bunların boyutunu ölçemedik. Dolayısıyla yönetimi değiştirme imkanı olabileceğini düşünmemiz ve muhalif hareket içinde geniş bir koalisyonun olması, bu koalisyonda politik ilkeleri belirlerken ve işçi toplantıları yaparken bir sorun yaşamamakla beraber koalisyonun sağlam temellere oturabilmesi için çaba harcayacak güce sahip olamayışımız, koalisyon-harekete katılan kesimlerin ideolojik-politik zayıflıklarını ve korkularını derinlemesine analiz ederek onları sürecin keskinliğine hazırlamada yetersiz kalmamız süreci daha verimli örmemize engel olmuştur. Büyük bir sendikanın yönetiminin işçilerce devrilmesini hedefleyen bir hareketin sistemin ciddi ve keskin saldırısına maruz kalacağını bilmemize karşın bu boyutta bir saldırıya karşı kendimizi ve hareket bileşenlerini bilinçlendiremememiz süreç keskinleştiğinde harekete popüler ve farklı sebeplerle gelenlerin dökmülmesine neden olmuş ve süreci sürdürmek bize, işçi kitlesine ve devrimci demokrat işçilerin şu an devam eden mücadelesine kalmıştır.

Dolayısıyla bizler yönetimi hedefleyerek ve hareketin diğer bileşenlerinin çeşitli geri kaygı ve yaklaşımlarına karşı etkili bir müdahalede bulunamayışımız aday olarak vitrine çıkardığımız kişiyi yanlış seçmemize, bu süreci kaldıramayacak ve daha da geri düşecek birinin öne çıkmasına razı olmamıza neden olmuştur. Oysaki hareketin oluşumuna neden olan ve işçi kitlesinde coşku yaratan statükoculuk ve bürokrasi karşıtı çalışmada ısrar ederek adayı da buna uygun belirleseydik politik etkisi daha fazla olacaktı. Zaten muhalif listedeki DDSB'lilerin listenin ortalamasından çok daha fazla oy alması baskı sonucu geri adım atan birçok delegenin dürüst ve mücadelecili bulduğu kendi arkadaşlarımıza bireysel temelde oy verdiğinin göstergesi olmuştur.

b. Genel Kurul Sonrası Süreci

Genel Kurul sonrasında DDSB olarak süreci, olumlu ve olumsuz yanlarımızla ele aldık. Seçimde mevcut yönetim yeniden seçilse de etki alanımızı arttırarak, sendika içindeki dinamik, direngen kesimlerle ilişkilerimizi güçlendirerek çıktık. Mevcut tablo sonucu genel merkezin karşı saldırıya geçeceğinin bilincinde olduğumuzdan bu yönde bir direnç-barikat oluşturmak için belirli bir plan oluşturduk, kurul sürecindeki kazanımları korumayı ve kollamayı, mevcut mevzilerin de işçi kitlesiyle birlikte korunmasını hedefledik. Muhalefet hareketinde ortaklaştığımız diğer anlayışlardan arkadaşlara da gerekli uyarıları gerçekleştirdik.

Sendika genel merkezinin İstanbul yönetimine yönelik baskıları beklentilerimizi boşa çıkarmadı. Genel Merkez Olağanüstü Kongre'yle değiştirmesi mümkün olmayacağını düşündüğü 2 ve 1 No'lu Şube Başkanlarını ihraç istemiyle disipline vermiş, diğer şubelerde de farklı yöntemlerle tüm muhalefeti sindirmeyi-değiştirmeyi hedeflemiştir. Buna karşın işçiler eylemlerle cevap vermiş, geniş toplantılar örgütleyerek sendika bürokrasisini protesto etmişlerdir. Muhalif sendikacıların hakları

olan maaş ve diğer olanaklar verilmemeye devam etmiş, bazı şubelerde farklı kişilerden yeni yönetimler oluşturulmaya çalışılmıştır. Bununla da kalınmamış işçilerin toplantı salonu mühürlenmiş, işçiler eylemle mührü kırmıştır.

Genel merkezdeki bürokratik sendikal anlayış anti-demokratik tutumunu sürdürmüş, muhalefeti böylesi önlemlerle engellemeye çalışmış, baskıları yoğunlaştırmıştır. Bunu fırsat bilen işveren sendikası Hizmet-İş de genel merkezin bu yanlış ve örgüt karşıtı tutumunu fırsat bilerek sürece müdahale etmiş, Belediye-İş örgütlülüğünü tasfiyeye çalışmıştır.

Belediye-İş Genel Merkezi ile Hizmet-İş ve işveren İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin işçilerin sendikal örgütlenmesini dağıtma yönlü işçi karşıtı tutumu sonucu keskinleşen süreç karşısında dökülmeler olmuş ve kamuoyunda bilindiği üzere 1 ve 5 No'lu Şube Başkanları sürecin karşısında duramamış, işçi sınıfının çıkarları doğrultusunda değil de bireysel çıkarlar ve hesaplar peşinde koşarak Hizmet-İş'e geçmiş, işveren tarafında işveren sendikası ile beraber işçilere yönelik saldırılara ortak olmuş ve işçilerin Hizmet-İş'e geçmesi için çaba harcamış, tasfiyecili-işçi düşmanı saflara taşınmışlardır.

Burada bir kez daha vurgulayalım, bu şube başkanlarının muhalif harekete yer almasının nedeni genel merkezle yaşadıkları sorunlar ile tabandan gelen istektir. Bu süre zarfında bu kişilerle sınıf çıkarları doğrultusunda hareket etmeleri için çaba gösterdik ancak bir dönüşüm sağlayamadığımız açığa çıkmıştır. Sürecin keskinleşmesi ile bireysel çıkarlar öne çıkılarak mücadeleden kopulmuş ve karşı saflara geçilmiştir.

Bir diğer konu da sürecin bu noktaya taşınmasında, şube başkanları ve bir kısım üyenin Hizmet-İş gibi sendika sayılamayacak bir yapıya geçmelerinde ve işverene koz verilmesinde genel merkezin yanlış politikası, baskıcı politikaları, örgüt ve sınıf çıkarlarından kopuk, bürokratik yaklaşımının belirleyici etkisi vardır. Bu durumun yaşanmasında suçlu olan genel merkezdir. Değişim Hareketi'nden kopukluğun olması, hareketin adayının karşı safa geçmesi olumsuzdur elbette ancak bu hareketin ortaya çıkışını, ilkelerini ve haklılığını karartamaz.

Bu hareket 2 şube başkanı karşı safa geçtiği için bitmemiştir, devam etmektedir. Bu şubelerdeki işçilerle beraber DDSB'liler ve tüm devrimci demokrat ilerici işçiler öz örgütlenmelerine sahip çıkmaktadır. Bu hareket sayesinde yukarıda da bahsettiğimiz gibi kurul öncesindeki kitle çalışmasında seslendiğimiz bu şubelerden ilerici işçilerle birlikte bugün işveren saldırısına karşı duruş sergiliyoruz.

DDSB açısından çizgimizde ve mücadelemizde tutarlılık vardır. DDSB yıllardır olduğu gibi genel kurul öncesinde ilkelerini, hedeflerini net olarak ortaya koymuş, bürokratik-statükocu yönetimi ve genel başkanın sendikayı aile şirketine dönüştürmesine karşı bayrak açmıştır. Bu süreçte mevcut yönetimden rahatsızlık duyanlarla ortaklaşmış ancak sadece ve sadece kendi gücüne ve işçilere

“İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!” K. Marks

güvenmiş, tüm çalışmasını kitle toplantılarında işçilerle birlikte örmüş, işçilere karşı açık, şeffaf ve dürüst olmuş ve bu sayede genel kurul süreci öncesi tabanda oluşan coşku kurul sonrasında da dinamizmini ve diriliğini korumuş, eylem ve etkinliklerle sendikasına yönelik saldırıları göğüslemeye çalışmış, bu esnada torba yasasına karşı diğer sendikalarla beraber yoğun ve etkili eylemler örgütlemiştir, halen örgütlemektedir.

Bu süreçte bizler sürekli işçilerle toplantılar gerçekleştirip onları sürecin bir parçası yapmak istedik. Bunun sonucundadır ki hemen her gün sendika binası işçilerle dolmakta, işçiler tartışmakta, kararlar almaktadır. Bu süreçte sendika içindeki direngen, mücadeleci, demokrat işçiler birleşmiş, ortak hareket etmiş, yıllardır görülen kopukluk aşılmasına başlanmıştır.

DDSB, muhalif hareketin diğer bileşenleri ve işçiler işverenin saldırısına ve uğradığı ihanete karşı direnirken genel merkezin desteğini başta alamamıştır. Ancak bu yönde yoğun bir saldırı varken işçilerle beraber genel merkez yönetimi İs-

tanbul'a davet edilmiş ve genel kuruldan bu yana ilk kez genel başkan ve yönetim İstanbul'a gelebilmiş, işçilerin karşısına çıkmış, işçilerin yoğun eleştirilerine maruz kalıp hesap vermek zorunda kalmıştır. İşçilerin baskısı ve talebi sonucu muhalefette tutarlı duranlar üzerinde disiplin cezaları kaldırılmış, sendikacıların hak ettikleri maaş ve diğer destekler sağlanmış, işçilerin seçtiği ama merkezin atamadığı temsilciler atanmıştır.

Bugün hizmet alanında mücadele keskin şekilde sürmektedir. Bizler bu sürecin başladığı-açığa çıktığı Kuşadası toplantısından bu yana istikrarlı ve net bir çizgi izlemekteyiz. Bu süreçte örgütlü gücümüzün yetersizliği ve kimi olgularda yanlış çözümlenmelerden kaynaklı hatalarımız elbette oldu, bu konuları inceliyor, özeleştirileri veriyoruz ama hareketimizin haklılığı ve çizgimizin doğruluğu konusunda eminiz. Bu süreci işçilerle beraber örüyor, işçileri her konuda bilgilendiriyor, görüşlerimizi tartışıyor, demokrasinin işlenmesine katkı sunuyoruz. Bürokrasi direngen, diri unsurları kovup sendikayı işçilerin evi olmaktan çıkar-

mak isterken mücadele sonucunda işçiler sendikalarını daha fazla sahiplenmiş, sendikanın sürecine aktif müdahalede bulunmuş, işveren saldırısına ve hükümetin torba yasasına hatta Türk-İş'in suskunluğuna karşı eylemler örgütlemiştir. Sürecimiz konusunda kendimize olan güvenimiz işçilerin verdiği destekten, toplantılardaki durumdan anlaşılmaktadır. Bizleri işçilerimiz anlamakta, bizle hareket etmektedir, DDSB kitleye görüşlerini açıkça ifade etmekte, hatalarının özeleştirisini açıkça vermekte, Hizmet-İş ve işverenin saldırısına karşı en önde DDSB'liler ve diğer devrimci demokrat işçiler mücadele vermektedir.

Bu süreç işçi sınıfının genel mücadelesinin bir parçasıdır. Bugün belediye işçileri, öncü işçilerle beraber hem bürokratik önderliğe hem işveren saldırısına hem de sistemin saldırı yasalarına karşı mücadele etmektedir. Devrimci ve demokrat işçiler arasında birlik gelişmektedir. Taşeron işçilerin örgütlenmesinde adımlar atılmaktadır. Bu mücadeleye tüm ilerici demokrat kamuoyu destek sunmalı, yüzeysel bilgilerle yetinmemelidir.

YANDAŞ SENDİKACILIK VE SENDİKAL REKABET

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde çalışan Belediye-İş Sendikası üyeleri bir süredir Anayasaya ve yasalara aykırı şekilde, baskı ve tehditle istifa etmeye ve Hizmet-İş Sendikası'na üye olmaya zorlanmaktadır. Çoğu Büyükşehir Belediyesi idarecilerinin de aktif olarak içinde yer aldığı bu operasyon aynı zamanda belediyenin mekânları ve olanakları kullanarak yürütülmektedir.

Türkiye'nin imzaladığı uluslararası sözleşmeler (İLO), Anayasa ve çalışma hayatını düzenleyen yasalar işçilerin sendika seçme hakkını güvence altına almışlardır. Anayasamızın 51. maddesinde yer alan **"hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ya da üyelikten ayrılmaya zorlanamaz"** ifadesi tartışma götürmeyecek netliktedir. Öte yandan Türk Ceza Kanunu'nun 118. maddesi **"bir kimseye karşı bir sendikaya üye olmaya veya olmamaya... Zorlamak amacıyla, cebir veya tehdit kullanan kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır"** hükmünü içerdiği hatırlanmalıdır. Bazı belediye yetkililerinin, bu kadar açık ifadelerle suç olarak tanımlanmış bir fiili icra etmelerinin hukuki ve siyasi anlamı ve sonuçları işçiler ve emekçiler tarafından sorgulanmalıdır. Bu rahatlık nerden gelmektedir? En alttaki müdürlere varıncaya kadar Hizmet-İş'e çalışma azmi, birden işçilerin örgütlenmesine olan ilgi-alaka nasıl doğmuştur? Bunların cevabını özellikle Hizmet-İş'e geçen işçiler kendilerine sormalıdır.

Büyükşehir Belediyesi'nde çalışan ve Belediye İş Sendikası'na üye 2 bin işçi Büyükşehir Belediyesi idarecilerinin baskısı sonucu Hak-İş'e bağlı sendikaya geçirilmiş. İşçiler tek tek çağırılarak İstanbul'un çevresinde bulunan veya çalışma koşulları daha zor olan işyerlerine sürgün etmekle tehdit edilmiş. İstanbul'da yaşamayan bir işçinin işyerinin değiştirilerek evinden uzak bir yerde çalışmaya zorlanmasının nasıl bir şey olduğunu anlaması mümkün değildir. Başka hiçbir sebep aramaya gerek kalmadan bir kişinin günde 4-5 saatinin işe gidip gelirken geçmesi

anlamına geleceğini söylemek yeterli olsa gerek. İlk başta şimdiye kadar yaşanan şekliyle belediyelerde yönetimde bulunan zihniyet, kendi sendikasını işyerinde yetkili kılmaya çalışıyormuş gibi görünebilir. Ancak yukarıda değinildiği gibi bütün kamu işkollarında ve sadece işçi alanında değil, memur alanında da benzer bir tablonun yaşandığını görmek bizi biraz daha ayrıntılı düşünmeye zorlamalıdır.

Bu meseleye basitçe bir yandaş sendika örgütlenme çabası olarak bakamayız. AKP'nin bu operasyondaki temel hedefi basitçe "benim konfederasyonum güçlensin" değildir. AKP'nin hayatın diğer alanlarında yaptıklarıyla birlikte düşünüldüğünde örgütlü işçi alanındaki bu operasyonun açıkça baskıcı bir düzen kurma çabasına hizmet ettiği görülecektir. Bu anlamıyla kendisine biat etmeyen gazetecilerin susturulma operasyonu aynı bütünün parçasıdır.

Şurası artık açıkça görülüyor ki, AKP dikensiz bir gül bahçesi yaratmak için emin adımlarla ilerliyor. Sesi çıkan muhaliflerin sesini kesecek, çıkmayanları etkisizleştirecek, marjinalleştirecek. Bunun dışındaki büyük bir kitleyi kendi sultası altında "örgütleyecek." Sadece şiddet uygulayan kurumlarda işi sıkı tutmayı değil, toplumun en derin hücrelerine kadar örgütlenmeyi hedeflemektedir. Hizmet-İş ise sadece bu alana gösterdiği tavırla ortaya çıksa da esasta yukarıda da söylediğimiz gibi gelecekteki işçi hareketini dizginleme politikasıdır. AKP ya da hangi düzen partisi olursa olsun bunu yapacaktır. Çünkü bu rejimin gereğidir.

Eskiden DİSK ve KESK'in örgütlenmesinin önüne geçmek için Türk-İş veya Türk Kamu Sen işverenler ya da kamu yöneticileri tarafından örgütlenirdi. Türk-İş yıllarca devletin ve onun kapitalist düzeninin yüksek çıkarları için sınıf mücadelesinin önünde engel oldu. Ancak Hak-İş'in ve Memur-Sen'in örgütlenmesi basitçe sınıf mücadelesini bölmek veya engellemek değildir. Bununla birlikte ve daha önemlisi İslamcı menşeli, komprador düzenin

toplumsal tabanını yaratma çabasıdır.

İş birlikçi rejimlerin en önemli özelliği egemen sınıf ideolojisinin çeşitli yollarla dayatılarak toplumun bütün düzeylerinde hakim hale getirilmesidir. AKP'nin iş birlikçi düzeninin yumuşak karnı emek cephesidir. Emek cephesini olabildiğince bölmek ve "yandaş sendikalar" kanalıyla örgütlemek için elindeki bütün imkânları kullanacaktır. Zira amacı tıpkı tek parti döneminde olduğu gibi sınıf mücadelesinin ortadan kaldırıldığı, "sınıfsız ve imtiyazsız" bir kitle yaratmaktır. Burada AKP politik-taktik olarak İslamcı söylem formatını kullanmaktadır. Örnek verecek olursak Belediye-İş sendikası üyelerinin taraf değiştirilmesinde en çok kullanılan argüman **"bunlar alın secdeye değmeyen dinsizler, bu dinsizlere aiddat ödemeyin. Müslüman bir sendikaya aiddat ödeyin, bize gelin vb. gibi"** bu bakımdan İslamcı formatı en az milliyetçi-faşist ideolojiler kadar işçi sınıfını bölme, parçalama, yön verme özelliğine sahiptir. Yani yüce bir amaç için toplumsal sınıfların birbiriyle dayanışma içerisinde olması gerektiği yanlısamasını yaratma konusunda İslamcı söylemlerin de faşizmden aşağı kalır yanı olmadığı açıktır.

Sonuç olarak görülmelidir ki, milyonlarca işçi-emekçi örgütsüz ve sendikasızken sınıf sendikacılığına düşen görev, sendikasız işyerlerini örgütleyerek sermaye sınıfına karşı mücadeleyi yükseltmektir. Fakat bugünkü zihniyet değişime uğratılmadığı sürece bunu yapabilmek imkânsızdır. Çok daha fazla sayıda işçi mücadeleye atılmalı ve işyerlerinden yükselen militan tutumla mücadeleci sendikacılık hayata geçirilmelidir. Köhnemiş sendikacılar yerine işçi sınıfının militanları sendika yönetimlerinde yer almalı ve işçi tabanı tarafından sürekli bir denetime tâbi tutulmalıdır. İşçi sınıfı ancak bu şekilde sendikalarını yeniden mücadeleci sınıf örgütleri haline getirebilir. Aksi takdirde sendika bürokrasisi ihanet rolünü yerine getirmenin önünde hiçbir engel görmeyecektir. İşçiler sarılmalıdır güne, sarılmalıdır saate! Sınıf sendikacılığı için sendikalara üye olmalı, sendikalarına sahip çıkmalı sendikalarını denetlemelidirler.

"İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!" K. Marks

DESA'da direniş sürüyor, mücadele büyüyor!

Desa'da 28 Ocak 2011'de sendikal faaliyetleri sonrası işten atılan iki işçinin Deri-İş Sendikası öncülüğünde direnişe geçmesi sonrası direnişin etkisi giderek Avrupa ve ülke geneline yayıldı. 26 Mart'ta İstanbul'da **Türk-İş, DİSK** ve **KESK**'in destek sunduğu eylem oldukça geniş bir katılımı gerçekleştirdi ve aynı şekilde Avrupa'nın pek çok kentinde ATİK öncülüğünde Avrupa'daki sendikaların da katılımıyla **Prada** mağazaları önünde eylemler organize edildi.

Ülkede ve Avrupa'da Prada ve Desa'ya karşı eylem

26 Mart'ta Taksim'de gerçekleşen yürüyüşe yüzlerce kişi katıldı. Deri-İş Genel Başkanı Musa Servi yaptığı konuşma sonrasında, KESK Genel Başkanı Döndü Taka Çınar ve daha sonra DİSK Örgütlenme Sekreteri Ali Rıza Küçükosmanoğlu ve Türk-İş Bölge İstanbul 1. Bölge Temsilcisi Faruk Büyükkucak da birer konuşma yaptılar. Açıklamaya Türk-İş'e bağlı Belediye-İş İstanbul Şubeleri, TÜMTİS yönetici ve üyeleri, Hava-İş Genel Başkanı Atıl Ayçin, Tek Gıda-İş Genel Başkanı Mustafa Türkel, Deri-İş Tuzla Şube yönetici ve deri işçileri, Deri-İş Çorlu Temsilciliği, Deri-İş Düzce Temsilciliği, DİSK Birleşik Metal-İş Sendikası Genel Başkanı Adnan Serdaroğlu, DİSK Dev Sağlık-İş Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu, Direnişteki Kampana Deri işçileri, DDSB, ÜİD-DER, İşçi Gazetesi, PTT işçileri, Belediye işçileri, Ontex işçileri ve çok sayıda kurum eyleme destek sundu. Taksim Tramvay durağından başlayan açıklamadan sonra İstiklal Caddesi'nde bulunan Desa mağazasına doğru yürüyüşe geçildi. Yürüyüşte "**Müşteriye güler yüz, İşçiye Zulüm! Sendika Düşmanı Desa'dan Giyinirken İki Kere Düşün**" yazılı pankart taşındı. Mağaza önünde polis sıkı önlemler alarak barikat kurdu. Burada da kısa bir açıklama yapılarak eylem sona erdi.

Almanya Dusseldorf'ta 21 Mart 2011 tarihinde IG-Metal, Verdi ve NGG'nin organize ettiği ve ATİK'in de destek sunduğu bir eylem gerçekleştirildi. Prada mağazası önünde gerçekleştirilen eylemde bildiriler dağıtıldı. 23 Mart 2011'de Alman işçi sendikaları **Verdi, IG-Bau, NGG**'nin düzenlediği, ATİK ve ona ait gençlik ve kadın örgütlerinin de desteğiyle, Frankfurt'ta **Prada** mağazasının önünde benzer bir eylem gerçekleştirildi.

Sendikalardan Desa İşçisine Destek

Türk-İş ve DİSK'e bağlı sendikalar 20 Nisan 2011 tarihinde DESA fabrikasının önünde ortak bir açıklama yaptı. Açıklamada Türk-İş'e bağlı **Hava-İş, TÜMTİS, Tek Gıda-İş, Kristal-İş, Petrol-İş, Deri-İş** ve DİSK'e bağlı **Birleşik Metal-İş**'in genel başkanları yer aldılar. Mas-Daf işçilerine yapılan ilk ziyaretin ardından yürüyerek Desa fabrikasına doğru ilerlemek isteyen heyet jandarma engeliyle karşılaştı. Ancak yapılan görüşmelerin ardından yürüyüşe izin verildi.

Düzce'de bulunan **Basın-İş, Belediye-İş, Teksif'e ve Petrol-İş, Birleşik Metal'e bağlı Termomakina ve Mas-Daf işçileri** destek sunarken Deri-İş Tuzla Şube yöneticileri ve direnişteki Kampana Deri işçileri de eyleme destek verdi. Desa önünde öğlen saatlerinde başlayan açıklamaya fabrikada çalışan üyelerimiz de kapıya gelerek açıklamaya katıldılar. Açıklamayı Deri-İş Genel Başkanı **Musa Servi** yaptı ve sonra sözü Petrol-İş Genel Başkanı **Mustafa Öztaşkın**'a bıraktı. Açıklama sonunda üyelerimiz fabrika içinde horon oynayarak eyleme coşku kattılar.

Düzce'de ilk kez 1 Mayıs kutlandı

Düzce tarihinde ilk defa 1 Mayıs kutlamalarına izin verildi. Önceki yıllarda 1 Mayıs'larda sadece basın açıklaması yapılıyordu ancak son bir kaç yıldır Düzce'de yaşanan sendikal hareketlilik ve direnişler bu yıl 1 Mayıs'a valilik tarafından izin verilmesine yol açtı. Deri-İş Sendikası Düzce Temsilciliği de eylemde "**Yaşasın 1 Mayıs**" pankartı ile yerini aldı. Yaklaşık 70 kişi yürüyüşe katılarak eylemin en coşkulu kesimini oluşturdu.

Desa'da mobbing üzerine eğitim

Desa'da devam eden sendikal faaliyetleri engellemek isteyen patron, yönetici ve ustaları aracılığıyla işçilere sürekli bir baskı uyguluyor. İşyerinde psikolojik baskıya maruz kalınması ve bazı işçilerin artan baskılar sonrasında psikolojik olarak tedavi görmeye başlaması sonrasında Deri-İş Sendikası mobbing (işyerinde psikolojik taciz) üzerine bir eğitim gerçekleştirdi. Çağdaş Avukatlar Grubu'ndan katılan avukatlar mobbing üzerine ülkemizdeki yasal yollar üzerinde ve mobbingin ortaya çıkarılması amacıyla çalışmaya girilmesinin gerekli olduğunun altını çizerek mobbingin tespitinin zor olduğunu ancak ispatlama aşaması için belli yöntemlere başvurmak gerektiğinin altını çizdiler. Desa üzerinde mobbing davaları açılmaya başlandı.

"İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!" K. Marks

İşyerinde MOBBİNG

İşyerinde mobbing; bir iş yerinde bir kişi ya da bir grup tarafından genelde tek kişiye, bazen de bir birey grubuna yönelik, çoğu zaman kötü niyetli, aşağılayıcı, bazen saldırgan, genel olarak empatik olmayan, düşüncesiz ve tekrarlanan davranışlar olarak tanımlanır. Amaç kişinin iş performansını ve dayanma gücünü yok edip, işten ayrılmaya zorlamaktır.

Uluslararası Çalışma Örgütü, "işyerinde mobbing (taciz)" kavramını **intikamcı, acımasız, şeytanca ve onur kırıcı** eylemler aracılığıyla bir işçiye veya bir grup işçiye zarar vermeyi amaçlayan saldırgan davranışlar olarak tanımlamıştır.

Mobbing yapılan kişi, her sabah güne iş stresi ile başlar ve işe gitmek istemez. İçinde bulunduğu çaresiz durum kişinin sağlığını ciddi anlamda tehdit eder. Mağdurları en fazla etkileyen mobbing'in sıklığı, tekrarı ve süresidir. Herkesin dayanma süresi farklı olduğu için vereceği zararın etkisi de kişiye göre değişmektedir.

Mobbingin hem psikolojik hem de fiziksel etkileri zaman içinde ortaya çıkmaktadır. İlk zamanlar asabiyet, kaygı, hırçınlık, uyku sorunu, mide yanmaları, kas ağrıları gibi belirtiler görülmektedir. Birkaç ay sonra bu belirtiler psikik sorunlara dönüşebilmektedir. Mağdurların bazıları paranoyak olarak nitelendirilmelerine neden olacak tepkiler verirken, bazıları da depresyona kadar ilerleyebilecek kronik yorgunluk ve bitkinlik hissetmektedirler. Sürekli baskı, haksız eleştiri, hata bulma, tecrit etmek, iftira, çarpıtma, hakaret, alay, dedikodu gibi uygulamalara maruz kalan birey, psikomotik ve psikolojik rahatsızlıklar yaşamaya başlar. Bu rahatsızlıklar kişide baş, boyun ve sırt ağrıları, mide, kalp, bağırsak rahatsızlıkları, ruhsal çöküntü, içki, sigara kullanımında artış, işte hata, kaygının artması, tartışma ve kavga sayısında artış olarak kendini gösterir. Kimi zaman kişiyi kalp krizine götürebileceği gibi intihara da sürükleyebilir.

Mağdurlar, kendilerini savunurken "kimi, kime şikayet edecekleri" gibi bir açmazı da yaşamaktadırlar. Mobbinge maruz kalanlar, yaşadıklarının tanımlanmış bir iş yeri sendromu olduğunu, uğradıkları tacizin kendi suçları olmadığını anlamalılar ve bu yönde mücadeleye devam

Kampana Deri'de direniş

kararlılıkla sürüyor

Kampana Deri'deki kötü çalışma koşullarına karşı örgütlenme kararı alan ve Deri-İş Sendikası'nda örgütlenen işçiler patronun sendika karşıtı tutumu sonrasında işten atıldılar. **21 Mart 2011**'de iki kadın işçinin işten atılmasıyla başlayan direniş sonrasında Patron daha da ileri giderek 14 kişiyi daha işten attı. Atılan işçiler fabrika önünde çadır kurarak direnişe geçti. İşçilerin atılmasıyla üretimi ciddi oranda düşen patron direnişçilerin fabrikaya yeni işçi sokmaması üzerine zora düştü. Çaresiz kalan patron, üretimini başka firmalara kaydırarak süreçten kurtulmaya çalışıyor.

Patronun daha önceki işyerlerinde de sendika tecrübesi yaşanmış ve Deri-İş Sendikası tarafından yakından tanınmaktadır. Onun işyerinde sendikayı sokmamak için uyguladığı yöntemlerden biri **taşeron sistemidir**. Tuzla Organize Deri Sanayi Bölgesi'nde patronlar taşeron sistemi devreye sokarak işyerine sendikanın girmesini engellemeye çalışmaktadırlar. Bunlardan biri de **Kampana Deri**'de yaşanmakta, kendini Kampana Deri'de çalışıyor bilen işçiler aslında taşeron üzerine kayıtlı görünmekte ve sürekli olarak işyerleri kağıt üzerinde değiştirilmektedir. Sendikaya üye olmaktan başka çıkar yolu olmayan Kampana Deri işçileri sendikalı olarak işyerlerine geri dönmeyi beklemekte ve direnişlerini sürdürmektedir.

Patron Direnişi Kırmaya Çalışıyor

Kampana Deri patronunun işyerine yeni işçi sokmaya çalışması işçiler tarafından engellenmiş ve bu kez yeni işçiler fabrikaya arabayla sokulmaya çalışılmış ancak direnişçiler tarafından arabanın içeri girmesi engellenmeye çalışılmış ve patronun direnişi kırma çabası boşa çıkarılmıştır. Ardından arabadaki sopalara işçiler tarafından el konulmuştur. Patronun saldırısından sonra Tuzla Şube Başkanı **Binali Tay**, Şube Sekreteri **Haydar Canpolat** ve iki işçi ifadeleri alınmak üzere karakola çağırılmışlardır.

Sendikalardan İşçilere Destek

Kampana Deri'de devam eden direniş sonrasında direnişin 17. gününde Türk-İş ve DİSK'e bağlı sendikalardan ortak bir heyet direnişi ziyaret etti.

6 Nisan Çarşamba günü Kampana Deri önünde direnişe devam eden işçilere direnişlerinin 17. günde içeride çalışana arkadaşları da destek oldu. Açıklamayı Türk-İş 1. Bölge Temsilcisi **Faruk Büyükkucak** yaparak deri patronlarına seslendi. Daha sonrasında sözü Deri-İş Sendikası Genel Başkanı **Musa Servi** alarak işyerindeki taşeron uygulamalarına dikkat çekerek, Kampana patronunun mahkeme kararlarında asıl işveren olduğu tespit edilmesine rağmen yasalara aykırı hareket ettiğini söyledi.

Kampana Deri patronuna ve deri patronlarına uyarı eylemi

Kampana Deri'de direnişin başlaması aynı zamanda Tuzla'da TİS sürecinin denk gelmesi eylemlerin de ortaklaşmasına zemin hazırladı. TİS sürecinde patronların düşük zam teklifine ve taviz isteklerine karşı eylemsel süreci başlatan sendika, direnişin 41. günündeyken 2 saat geç işbaşı yaptı ve Tuzla Organize Deri Sanayi'de bin 500 kişinin katıldığı bir eylem gerçekleştirildi. İşçiler Kampana Deri önündeki direnişe destek olmak amacıyla yürüyüşe geçtiler ve burada işçilerin geri alınması talebiyle sloganları haykırdılar. "**Yaşasın Kampana Direnişimiz**" sloganının gür şekilde atıldığı eyleme bölgede bulunan örgütsüz işyerlerinden çok sayıda işçinin katılması coşkuyu artırdı.

"İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!" K. Marks

Tuzla deri işçilerinin gelişen mücadelesi üzerine notlar

Tuzla'da 90'lı yıllara damga vuran deri işçilerinin mücadelesinin son 10 yılda ciddi bir gerileme yaşadığı kamuoyunun bilgisi dahilindedir. Mücadele dönemlerinde birçok devrimci demokratik hareketle birlikte büyük emekler veren, bedeller ödeyen DDSB'liler gerileme döneminde de örgütlü güçlerini korumada yetersiz kalarak pay sahibi olmuşlardır. Ancak her inişin bir de çıkışı vardır ve sendikal örgütlülüğün gücünün gelişmesi devrimci demokrat işçilerin örgütlü güçlerini birleştirmeleri ve geliştirmeleri ile bire bir ilişkilidir. Bu anlamda görevimiz geçmişin birikiminden yararlanarak, hatalarından dersler çıkararak en geniş demokratik kesimin, en dinamik işçilerin birliğini geliştirerek sınıf bilincini yaymak, sermayenin ve sistemin sendikal örgütlülüğü parçalama amaçlı saldırılarına karşı koyabilmektir.

Bu dönemde Tuzla'da Kampana deri fabrikasında sendikanın işçilerin çoğunluğunu örgütlemesine karşın sendikalı oldukları gerekçesiyle taşeronlarda çalışan 16 üyenin işten çıkarılması yeni bir direniş sürecinin doğmasını sağlamıştır. Fabrika önüne çadır kurulmuş, diğer örgütlü fabrikalardaki işçiler ise her öğlen direniş yerini ziyarete gelmeye başlamıştır. Taşeronun fabrikaya yeni işçi getirmemesi için taşeron pes edinceye kadar haftalarca her sabah direnişçi işçilerin ve temsilcilerin sabah kapı önüne gelip yeni işçilerin fabrikaya girmesine izin vermemesi de direniş sürecinin gelişmesine katkı sunmuştur. Hemen her hafta gerçekleştirilen kitlesel eylemlerde direniş ziyarete gelen diğer sendikaların başkanlarını ve yöneticilerini de etkileyen işçilerin coşkusu ve birçok eylemde sağanak yağmura rağmen dinmeyen sloganlar, inmeyen yumruklar Tuzla'da dinamik güçlerin, öncü işçilerin morallerinin yükselmesine, genç işçilerin örgütlenme taleplerinin artmasına sebep olmuştur.

Kampana direnişi ile aynı döneme denk gelen toplu iş sözleşmesi ise bu mücadelenin gelişmesine katkı sunmuştur. İşçilerin hareket-siz oldukları dönemlerde mevcut sosyal haklardan rahatsızlıklarını dillendiren patronlar bu haklardan bazılarını kaldırmak istedikleri mesajını vermişti. Bununla beraber herkesçe gerçek dışı olduğu bilinen devletin açıkladığı enflasyon oranında, % 4 zam önerisinde bulunacakları anlaşılmıştı.

Ancak sürecin hareketlenmesiyle beraber patronların bu planları suya düşmüştür. Sendika önce sosyal haklarından taviz vermemiştir. Esnek çalışma kabul edilmemiştir. Ancak İşveren Sendikası düşük zamda ısrar etmektedir. 27 Nisan akşamı işverenler ağızlarındaki baklayı çıkarmış ve gün başına brüt 2.5 TL yevmiyelere zam önermiştir. Bunun üzerine gece sendikada toplanan sendika yönetimi ve temsilciler eylem kararını almıştır.

Tuzla işçisi iş bıraktı

28 Nisan sabahı saat 7'de sendika yöneticileri ve temsilciler organize sanayi bölgesinin iki çıkışında yerlerini almışlardı. Plan belliydi. İşçi servisleri durdurulacak, işçilere eylemin amacı anlatılacak, işçi arkadaşlar servislerden inecek ve iki koldan yürüyüşe geçilerek Kampana deri önünde açıklama yapılacak, işe 2 saat geç başlanılacak.

Servislerin gelmesiyle beraber yola çıkmış, servisler durdurulmaya başlanmıştı. OSB içinde deri dışında üretim yapan fabrikaların işçilerine de durum anlatılıyor ancak servislere geçiş izni veriliyordu. Örgütlü işyerlerinde eylemden habersiz olan işçiler temsilcilerinin arabaları durduğunu görünce ilk önce şaşırıyor, ama sonrasında çağrı üzerine servislerden inip yürüyüş için beklemeye başlıyorlardı. Örgütsüz işyerlerinde ise deri işçileri iki türlü yaklaşım sergiliyordu. Ağır çalışma şartlarından bunalan, sendikalı olmak isteyen özellikle çoğunluğunu genç işçilerin oluşturduğu bir kesim çağrıya hemen ayak uydurup saflarda yerini alıyordu, diğer bir kesim ise işten çıkarılma kaygısıyla korkuyor, inmek istemiyordu ancak temsilcilerin kararlı tutumu, ikna çabası ve işçilerce sarılmış olduklarından mecburen iniyorlardı.

Bölgede kontrolü jandarmadan devralan polis ise henüz sendikanın ve işçilerin dinamizmini yeterince tanımadığından ve eylemden habersiz olduğundan hareketsiz kalmış, işçileri seyretmekle yetiniyordu.

Arabaların durdurulması, işçilerin yolu büyük oranda kapaması nedeniyle trafik kilitlenmişti. Kilometrelerce araba kuyruğu oluşmuş, arka taraftaki arabalar bu yoldaki bu yoğun trafiğe anlam vermeden bekliyorlardı.

Artık çalışma saati gelmişti, yeni servis gelmeyecekti. Bu, yürüyüşün de başlaması gerektiğini işçilere gösteriyordu. Her iki koldan aynı anda yürüyüş başlamıştı. İşçiler coşkulu sloganlar ve sıkılı yumruklarla "Sözleşme yoksa üretim de yok", "Birlik-Mücadele-Zafer", "Yaşasın Sınıf Dayanışması", "Sözleşme Hakkımız, Grev Silahımız" sloganları ile yürüyüşte yerlerini alıyorlardı. Bir süre sonra sanayinin içinde iki işçi kolu birleşti, bu anda coşku daha da yükseldi. 1500'e yakın işçi uzun zaman sonra bir sel olup Kampana derinin önüne doğru akıyordu. İşveren sendikası yönetiminin sahibi olduğu fabrikaların önünde kısaca durulup protestolar daha yüksek sesle dillendiriliyordu.

Saat 9'da Kampana önüne gelen işçi kitlesine sendika yöneticileri konuşmalar yaparak işverenlerin düşük zam önerilerini teşhir ettiler, mücadele kararlılıklarını ortaya koydular. Devletin açıkladığı enflasyon oranının gerçekliği yansıtmadığı, temel tüketim maddelerinde hayat pahalılığının yüksek olduğu dile getirildi.

Talepleri kabul edilmediği takdirde mesaiye kalmama ve iş yavaşlatma eylemi başta olmak üzere yeni eylem biçimlerinin gündeme geleceği ilan edildi. Konuşmalar sloganlarla kesilmekteydi.

Saat 10'a doğru konuşmaların bitmesiyle beraber işçiler halaylar çekerek 2 saatlik iş bırakma eyleminin sonuna gelinmesini beklediler. "Omuzdan tutun beni" ile halaylar coşkuyu yansıtmaktaydı. Yaşlı işçiler Kazlıçeşmeden 90'lı yıllardaki Tuzla direnişlerine kadar deri işçilerinin mücadele deneyimlerini hatırlarken genç işçiler coşkuları ve militanlıkları ile göz doldurmaktaydı.

Saat 10'da işçiler işbaşı yapmak için fabrikalarının yolunu tuttular.

"Siz böyle davrandıkça biz daha çokook halay çekeriz"

1 Mayıs'ın coşkulu ve kitlesel geçmesi, işçilerin moral ve motivasyonundaki artış patronları rahatsız ediyordu. Yükselen bir ivme vardı. Deride işlerin yoğunluğuna rağmen mesaiye kalınmaması siparişlerin zamanında erişmesini tehlikeye sokuyordu. Patronların türlü ikna çabaları temsilcilerce reddediliyordu. Her gün öğlen Kampana önünde işçilerin toplanması, öğlen saatinde yemekten sonraki kısa dinlenme arasında işçilerin dinlenmek yerine Kampana işçilerini ziyaret ederek sloganlar atmaları patronların tepkisini çekiyordu. Bir patron deneyimli bir işçi arkadaşına "Ahmet Usta yine mi halay çekmeye gidiyorsun, bıkmadın mı halaydan?" diye laf atıyor, Ahmet Usta da "Siz böyle davrandıkça biz daha çokook halay çekeriz" diye cevabını veriyordu.

Bu gelişmeler üzerine 6 Mayıs'ta bir araya gelen taraflar gece 1'e kadar pazarlık yaptıktan sonra patronlar sendikanın önerisini kabul ettiler. Tartışmaların sonlanmasını bekleyen işçi temsilcileri ve üst komite gece 1'de sendikada toplanıp sözleşmeyi imzalamayı kabul etti. Buna göre en düşük yevmiye günlük 29 TL'ye çıkarılmış ve bunun üzerine tüm yevmiyelere günlük 5 TL zam yapılmıştır. Bunun sonucunda en düşük ücret alanlar için zam % 20'nin üzerine çıkmışken ortalama zam % 12.20 olmuştur. İkinci yıl ise enflasyon oranına % 1.5 eklenerek zam yapılacaktır. Bu oran daha önceki sözleşmelerde % 1'di. Sosyal haklardan taviz verilmemiş ve sosyal haklara da ortalama % 16.53 zam yapılmıştır.

Tuzla deri işçileri birikimleriyle Türkiye işçi sınıfının en dinamik, en mücadelecisi kesimini oluşturmaktadır. Tasfiyeciler saldırıların bu ateşi yok etmesi mümkün değildir. Artık yeniden toparlanılacak, örgütlü güç geliştirilecek, mücadele genç işçilerin omuzlarında geleceğe taşınacaktır.

(Tuzla DDSB)

"İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!" K. Marks

İşçi ve emekçilerin 1 MAYIS kitleliliği

Umutları büyütüyor, engelli yolların nasıl aşılacağını işaret ediyor

2011 yılı 1 Mayıs'ına dünyada göz ardı edilemeyecek kadar önemli gelişmeler oluyorken girdik. Bir yandan Avrupa işçi sınıfının Yunanistan, İngiltere, İspanya, İtalya, Fransa'da gerçekleştirdikleri grev dalgası iktidarları sarsarken, işçi ve emekçilere de güç vermeye devam ediyor. Diğer yandan Arap yarım adasındaki Tunus ile başlayan halk hareketleri Mısır, Libya ve tüm Arap yarımadasını isyana dahil ediyor. Bu mücadelede kıvılcımı bulduğumuz coğrafyanın dört bir yanında yaşanmaktadır.

Diğer yandan ise ülkemiz coğrafyasındaki Kürt halkının demokratik direnişi son dönemlerde önemli bir yerde duruyor. Sivil itaatsizlik süreci Kürt hareketin yeni bir aşamaya evirildiğini göstermektedir. Yaşanan imha ve inkâr sürecine karşı çeşitli biçimlerde artırılan direniş teması sivil itaatsizlik kapsamında başlamış sonrasında ise serhıldana dönüşmüştür.

DESA, ONTEKS, Mas-Daf, Bericap, Kampana Deri, Adana Balcalı ve daha birçok yerde yaşanan grev ve direnişler de giderek artmaktadır. Direnişlerde kazanımların olduğu da görülmektedir. Bugüne kadar sessiz olan öğrenci gençlik hareketi YGS şifre gerçekliği ile kıpırdamaya başlamıştır. Kısacası tüm emekçi katmanlarda mücadele yükselmektedir. İşte 1 Mayıs 2011 tam da bu sürecin içerisinde gerçekleşmiştir.

1 Mayıs 2011, Türkiye ve T. Kürdistanı'nın birçok ilinde, bir milyonu aşkın işçi, emekçi, gencin ve toplumun diğer ezilen kesimlerinin katılımı ile gerçekleşti. Her yerde kitlesele olarak kutlanan 1 Mayıs'ın nabzının tutulduğu yer ise İstanbul'daki Taksim kutlamalardaydı. 1977 ve 1978 yıllarında Taksim'de gerçekleşen 1 Mayıs kutlamalarından bu yana görülmemiş bir kitlelilikle gerçekleştirilen eylem, hemen her kesimden insanın katılımıyla örgütlendi.

İşte bu kitleliliğin ortaya çıkardığı sonuç burjuva-feodal medyada ve geniş kamuoyunda "çatışmaların" yaşanmamasından kaynaklı olumlu yansıtıldı. İktidar ve muhalefet partilerinin çeşitli seviyelerde Taksim'de yer alması, "sağcı-solcu" sendikaların ortak bildiri yayınlaması öne çıkartıldı. Dün Taksim'i yasaklayanlar bugün 1 Mayıs'ın özünü karartmak için 1 Mayıs'ta çeşitlilik ve ortak yerde buluşma ve destekleme mesajları ile 1 Mayıs Taksim'i desteklediklerini öne çıkardılar.

1 Mayıs 2011'de Taksim'de ortaya çıkan kitleliliğin yarattığı tablo 1 Mayıs gününün tamamında da yaşandı. Başta kürsü olmak üzere programda da önemli esneklikler gösterilerek

işçi ve emekçilerin yarattığı sonuç bir avuç bürokrat tarafından kendilerine mal edilmeye çalışıldı. Bu sonuçla bugüne kadar 1 Mayıs'ın özünde kutlanmasını istemeyenler kürsülerde gericilik yayanlar, Taksim'i ısrarla isteyen ve bu konuda da bedel ödeyen devrimcilerin yarattığı bu payı ve sonucu aşındırmak istiyorlardı. Bu nedenle programda konuşması gereken sendikal bürokratlar, derslerini çalışmış olarak taktik değiştirdiler.

2011 1 Mayıs'ında çok önemsenmeyen yarlardan biri de burasıdır. Çünkü düzenleyici kurumlardan başta Türk-İş ile Hak-İş tam bir AKP anlayışını yansıtmaya çalıştılar. AKP'nin dizayn

etmek istediği sendikal çizgi bu 1 Mayıs'ta kendini açıkça gösterdi.

Hak-İş, Türk-İş yöneticileriyle adeta ortaklaşmış bir görüntü verdi. Bu durum, gün boyunca da sürdü. Bu tablo aslında sendikal alanın düzenlenmesine dair işaretleri açıkça ortaya koymuştur. Belediyenin tüm araçları Hak-İş üyelerini taşımaya ayrılmıştır. Yeni sürecin sendikası artık Hak-İş olarak büyütüleceğini geniş emekçilerin karşısına da çıkararak ilan etmişlerdir.

Sendikal alanda bunlar olurken diğer bir yan ise ulusalcı partiler ile reformist hareket ya da partilerin bu sene 1 Mayıs'a daha kitlesele olarak gelmeleri idi.

Kuşkusuz bu sonuç bir yana, Taksim'e olan ilginin arkasında Taksim'in yeniden kazanılması sırasında verilen kararlı mücadele ile geçtiğimiz yıl ihanetçileri o kürsüden kovan TEKEL işçilerinin militan mücadelesinin payı vardır. 1 Mayıs'ın politik ve moral kazanımları, bu kitlesele mücadele dinamiklerinin birleşik ekseninde geliştirilmesi bakımından önemli bir işlev görecektir. Elbette bunun için 1 Mayıs'ın sınıfsal birleşme ekseninin 1 Mayıs'tan sonrasına taşınabilmesi gerekmektedir.

Çünkü 1 Mayıs 2011'de görülen olumluluk kendi içinde bir dizi eksiklikleri ortaya çıkarmıştır. Taksim şahsında ortaya çıkan rakamların 600-700 bin olarak telaffuz edilmesi ve bu sayı içinde tüm kurumların kendi toplamlarıyla örgütlü katılımın yaklaşık 150 bin ile sınırlı olması düşündürücüdür. O halde söyleyebiliriz ki yaklaşık 500 bin kişi bu kurumsal yapıların dışında sokakta, eylemdeydi. **İtiraf etmek gerekir ki 1 Mayıs'ın asıl gücünü ve kitlesele de örgütsüz kesim oluşturmaktaydı.** Bu durum aynı zamanda kitlelerin öncülerinin ilerisinde hareket ettiğini de ortaya koyan bir sonuçtur.

Yaşadığımız bu süreçte emekçilerin örgütlenmesini sağlamak ve bütün enerjinin bu kanala aktarılması en önemli görev olarak önümüzde durmaktadır. Bu görevin ertelenmesi ya da görmezden gelinmesi durumunda mücadeledeki bu kabarış ve yüzeye çıkan mücadele heyecanının örgütlenememesi durumunda enerji başka kanallara akacaktır. Bu nedenle sınıf mücadelesindeki momentler doğru zamanda kavranamaz ise hareket doğal olarak reforme olur ve tasfiye edilir. Üstelik bu 1 Mayıs'ta bu tasfiyenin de kimler üzerinden yapılacağı kendini göstermiştir. Bu nedenle emekçiler sözlerini 1 Mayıs'ta söylemişlerdir. Ancak emekçilerin 1 Mayıs'ta işaret ettikleri yönü

devrimciler görmelidirler.

1 Mayıs 2011'de birkaç temel noktada ortaya çıkan sınıfsal mesajın özellikle altını çizmemiz gereklidir. **Bunlardan ilki**, kürsüde sendika bürokrasisinin şeklen temsili önlenmiştir. Konfederasyon başkanlarının uzun ve havanda su döven konuşmaları bu sene olmamıştır. Sendikalara yönelik güvensizliğin, bu sene sendikacılar tarafından da kabul edildiği görülmektedir. Söz hakkı, istenilen düzeyde olmasa da işçilere verilmek zorunda kalınmıştır. **Diğer bir önemli nokta ise** "güvencesiz, esnek ve taşeron çalışma"nın artık esas çalışma biçimi haline gelmiş olduğu güçlü biçimde ifade edilmiştir. Sendikalar "taşeronlaşmanın varlığını kabul ettiler" ve taşeron işçilerinin örgütsüzlüğünde sendikaların rolü gözler önüne serildi.

Son olarak da, Kürt siyasal hareketine yönelik "provokasyon" söylemleri büyük oranda geride kaldı, Kürt siyasal hareketinin işçilerle buluşma gayreti (bağımsız aday çalışmasına devrimci cepheden verilen destekle buluşarak) alana yansıdı; sendika bürokrasisinin "ulusalcı" etkisi kısmen törpüldü. Örneğin Kamu-Sen Kürt halkının katılımı sebebiyle mitinge katılmadı. ➔

"İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!" K. Marks

Taksim 1 Mayıs'ının devrimci havasına rağmen, olumsuz olarak göreceğimiz mercek tutulması gereken bir durum sınıf açısından önemlidir. O da 1 Mayıs alanında kendini ortaya sol kitle potansiyeli üzerinde halen reformizmin belirgin bir ağırlığının olduğudur. Bunu kırmak devrimci süreci ilerletmenin en önemli sorunlarından biridir. 1 Mayıs alanlarındaki devrimci atmosferle güç ve umut tazeleyen emekçilere önümüzdeki zaman diliminde seçim sandığını göstermektedirler. Bunu devrimci güçler, sınıfı devrimci politika ve eyleme kazanabilmek için 1 Mayıs'ın ardından ara vermeden çalışmalarını kararlılıkla sürdürmek, seçimlerde Kürt işçi sınıfıyla birleşmek, sınıf bayrağını daha da yükseltmek konusunda yapılmış bir uyarı olarak ele alması gerekir. 1 Mayıs'ın kazanımlarını kalıcı hale getirebilmek, sınıfı devrime kazanmanın yolunu daha güçlü biçimde açabilmek ve genel olarak devrimci süreci ilerletebilmek, bunun gereklerini yerine getirmekle, toplamında sınıf devrimciliğinin hakkını vermeye sıkı sıkıya ilişkilidir.

Bu önemli temel noktalar olarak gördüğümüz olguların, 2011 yılı 1 Mayıs'ında birden hâsıl olmadığını unutmadan önümüzdeki dönemin sınıf politikasını oluşturmalıyız. İşçi sınıfı zemininde, devrimcilerle ve Kürt siyasal hareketiyle birleşik mücadele programını oluşturacak bir siyasal hattın örülmesi halinde hem gelecek 1 Mayıs daha coşkulu, kitlesel ve anlamına uygun olacaktır hem de sadece mitingle sınırlı kalmayan, hak alıcı, hükümetlere ve patronlara geri adım attıran sınıf hareketinin oluşmasını sağlanmış olacaktır.

İstanbul - Şişli

Dev Sağlık-İş, Genel-İş, Birleşik Metal-İş gibi sendika şubeleri; TMMOB, TTB, Devrimci 1 Mayıs Platformu; Partizan, DHF, ESP, EHP, SODAP vd kurumların bir araya gelerek oluşturduğu **1 Mayıs Koordinasyonu**; DDSB, Devrimci Hareket, BDSP, Alinteri, Halkevleri; Yeni Demokrat Gençlik, Öğrenci Kolektifi, Liseli Öğrenci Birliği, SGD vb. gençlik örgütleri ile çeşitli üniversite öğrencileri, taraftar grupları, feminist, eşcinsel kurumlardan oluşan ve günün en kalabalık kolu olan Şişli, sabahın erken saatlerinden itibaren 1 Mayıs'ın coşkusunu kuşanmıştı.

DDSB olarak 1 Mayıs'a "**Umut Ortadoğu halklarının isyan ateşinde büyüyecektir**" şiarlı pankartımızla katıldık. "**Birlik-Mücadele-Zafer**", "**Zafer direnen emekçinin olacak**", "**Yaşasın devrimci dayanışma**", "**DESA işçisi yalnız değildir**", "**Kampana işçisi yalnız değildir**", "**İçerde dışarıda hücreleri parçala**" sloganlarının yanı sıra Dersim'de şehit düşen 5 kadın Partizan'ı anmak amacıyla sık sık "**Dersim şehitleri ölümsüzdür**" ve "**Kadınlar kavgayı büyütüyor**" sloganını haykırdık.

Kortejimizin arkasında yerini alan Yeni Demokrat Gençlik ve onlarla birlikte yürüyen "**Bir halkın türkülerini yapanlar, yasalarını yapanlardan daha güçlüdür**" pankartı açan İTÜ Konservatuar öğrencileri de coşkularıyla yürüyüş koluna ayrı bir renk kattılar.

Partizan kitlesi 1 Mayıs'a "**Biji Yek Gulan-Yaşasın 1 Mayıs**", "**Halk savaşçıları ölümsüzdür**", "**Emperyalizm kağıttan kaplandı**", "**Güvencesiz çalıştırma, taşeronlaştırma, hak gasplarına karşı birleşelim, mücadele edelim, kazanalım**", "**Nükleer, HES ve barajlara dur de! Geleceğini sahiplen**" ve "**Şan olsun proletaryanın kavga günü 1 Mayıs'a**" yazılı pankartlarla katılım gösterdi.

Yüz binlerin katılım gösterdiği Taksim 1 Mayıs mitingi Grup Yorum, Kardeş Türküler ve Agire Jiyan'ın dinletileriyle sona erdi.

- Şişhane

Taksim'e Şişhane yönünden yürüyen KESK ve bağlı sendikalar, BDP ve bazı gruplar TRT binası önünde erken saatlerde toplanmaya başladı. KESK'e bağlı sendikalardan Eğitim-Sen İstanbul Şubeleri ve Gebze Şube "**Güvenli iş, güvenli gelecek**" talebinin

ön plana çıktığı pankartlar taşıdı. Çalışma yaşamında karşılaştıkları sorunlara dair kreş hakkı, cinsel ayrımcılığın kaldırılması gibi taleplerle yürüyen Eğitim-Sen'li kadınlar da kortej sıralamasında yerini aldı. SES, BES, Tüm Bel-Sen'in de kortejde yer aldığı yürüyüş kolunda BDP kitlesi kitleselliği ve coşkusıyla alana damgasını vurdu.

Emek, Özgürlük ve Demokrasi Bloğu'nun İs-

tanbul 1. Bölge milletvekili aday **Sebahat Tuncel**, 2. Bölge milletvekili aday **Sırrı Süreyya Önder** ve 3. Bölge Milletvekili aday **Mustafa Avcı** TRT binası önünde görüldüğü anda alkış ve zılgıtlar eşliğinde halk tarafından selamlandılar.

"**Yaşasın 1 Mayıs**" pankartının en önde yer aldığı yürüyüş boyunca, askeri ve siyasi operasyonların durdurulması, anadilde eğitim hakkı, siyasi tutsakların serbest bırakılması, emek ayrımcılığının son bulması, faili meçhul cinayetlerin araştırılması ve kayıpların bulunması, çocuklara işkence yapılmaması ve tutuklanmaması, Abdullah Öcalan'ın koşullarının düzeltilmesi vb. onlarca talebi içeren pankart ve dövizlerle yürüyen BDP; Türkçe, Kürtçe sloganlarıyla oldukça coşku duydu.

- Dolmabahçe

Dolmabahçe'de bir araya gelen Türk-İş ve Hak-İş şubeleri ile çeşitli gruplar saat 9'da Gümüşsuyu üzerinden yürüyüşe geçti. Geçen yıla göre kitleselliği daha az olan Türk-İş'e bağlı sendikalar arasında en kitlesel kortejler Deri-İş ve Belediye-İş oldu.

Belediye-İş Sendikası kortejinde sıklıkla "**Yandaş sendika istemiyoruz**" sloganı atıldı. Deri-İş kortejinde ise direnişte olan DESA, Kampana, Suni Deri işçileri için sloganlar atıldı. Yol-İş Sendikası ise "**Devrim şehitleri ölümsüzdür**" yazılı, Denizlerin ve Mahirlerin resimlerinin bulunduğu pankart açtı. Türkiye Gazeteciler Sendikası ise aralarında **Vedat Kurşun, Suzan Zengin, İbrahim Çiçek** ve **Ahmet Şık** vd. tutuklu gazetecilerin fotoğraflarını taşıdı.

Ankara

DDSB olarak bu yıl 1 Mayıs çalışmalarımızı afişlerle, bildirilerle ve benzeri araçlarla faaliyet yürüttüğümüz her semtte yoğun bir şekilde ördük. **Tuzluca'yır, Şahintepe, Şirintepe** ve **General Doğan** mahallelerinde afişlerimizle her yeri donattık. Bunun dışında iş dönüşü saatlerinde merkezi yerlerde bildiri dağıtımları yaptık. Güvencesizliğe, geleceksizliğe karşı halkımızı 1 Mayıs'ta alanlara davet ettiğimiz çalışmamız son haftada iyice hızlandı. Toplu bir şekilde ajitasyonlar çekerek bildiri ve gazete dağıtımları yaptık.

Bakış Kültür Sanat Merkezi de "**1 Mayıs'ın tarihsel ve güncel önemi**" konulu bir panel gerçekleştirdi.

Yoğun çalışmalarımızın karşılığını 1 Mayıs'ta aldığımızı söyleyebiliriz. **Devrimci Demokratik Sendikal Birlik, Yeni Demokrat Gençlik** ve **Partizan** olarak alanda yerimizi aldık. Yaklaşık 250 kişinin katıldığı kortejlerimiz disiplini ve coşkusunu ile dikkat çekti.

"İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!" K. Marks

21 yıl aradan sonra 21 işyerinde

2008 yılında başlayan emperyalist krizin etkilerini, hepimizin bildiği gibi işçiler, emekçiler 2011 yılında da ciddi bir şekilde hissetmektedir. Egemenler açısından da belirli ölçüde etkileri sürse de (özellikle birçok ülkede saldırı paketlerine ve işsizliğe karşı yapılan eylemlilikler ve işçi direnişlerinde görüldüğü gibi) süreç onlar açısından kârlarını büyüttükleri, krizi fırsata çevirdikleri bir süreçtir. **Ülkemizde ise 08.10.2010 tarihinde yürürlüğe giren “Orta Vadeli Program 2011-13” sermayenin krizden çıkış programını oluşturmaktadır. Bu kapsamda esnek çalışma ciddi ölçüde yaygınlaşmakta, süreç halen saldırı silsilesiyle işletilmeye çalışılmaktadır.**

Düşük ücretle esnek çalışmanın görüldüğü alanlardan biri de metal sanayi sektörüdür. Kriz nedeniyle devletten ciddi teşvikler, ödenekler alan metal sektörü, esnek çalışmanın da getirileriyle krizi fırsata çeviren, kârı ve büyümeyi ciddi bir şekilde arttıran sektörlerden biri. Tam da böylesi bir tabloda metal sanayisinde toplu iş sözleşmesi (TİS) sürecine girildi. MESS’in (Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası) önerdiği TİS’i önde gelen sarı sendikalardan olan Türk Metal Sendikası tereddütsüz imzalamış, Türk Metal Sendikası üyesi işçiler esnek çalışma şartlarının daha da ağırlaşacağı gelecekle karşı karşıya bırakılmıştır. Türk Metal Sendikası’nın imzaladığı metin, işkolunda diğer bir sendika olan Birleşik Metal-İş’in önüne konmuş, ancak Birleşik Metal-İş esnek çalışmaya ve TİS’in esnekleştirilmesine karşı bir duruş sergilemiş ve zor bir sürecin içine girmiştir.

MESS’in önerdiği TİS metninde Birleşik Metal-İş’in altını kalın çizgilerle çizdiği üç temel noktada anlaşmanın sağlanamayacağı ifade edildi. Bu üç temel noktayı Birleşik Metal-İş şöyle sıralıyor:

“1) Yüzde 5,35 zam oranı düşüktür. 2008 kriziyle birlikte işverenler teşviklerle krizi atlatırken, işçilerin çalışma ve yaşam koşulları geriletilmiştir. Düşüktür, öyle ki 2009’un ikinci yarısından 2010 yılına metal iş kolu ciddi bir şekilde büyüme göstermiştir.

2) Ücret zam yöntemi grup sözleşmesinin prensiplerini ortadan kaldırmıştır. Her işyerine farklı zam uygulaması, aynı saat ücretini alan ancak farklı işyerinde çalışan işçilerin

farklı zamlar almalarına neden olmaktadır.

3) İş yasasındaki değişiklikler ve hükümetin taslakları toplu iş sözleşmesinin imzalandıktan sonra tarafların iradelerinin dışında değişmesine yol açma tehlikesi taşımaktadır. Çünkü TİS’de iş yasası hükümlerinin geçerli olduğunu söyleyen maddeler vardır. Değişiklikler, altına attığımız metni tamamen değiştirebilecektir. Taraflar kendi iradelerinin dışında değişebilecek maddelerin bulunduğu sözleşmelere imza atmazlar.”

Bu üç temel noktayı özetlemek gerekirse, birinci madde ekonomik talepleri, ikinci madde esnek çalışma ve esnek toplu iş sözleşmesini, üçüncü madde ise TİS’in kendisinin esnekleştirilmesini kapsamaktadır. Burada iki temel noktanın uzun vadedeki anlamını daha da detaylandırmak gerekir. **Toplu iş sözleşmesinin niteliğine aykırı olan ikinci madde yani farklı işyerlerinde farklı sözleşmeler, işçilerin ortak talep ve mücadelelerinin diğer taraftan ortak kazanımlarının önüne set koymaktadır. Diğer ve açıkçası uzun vadede en ciddi saldırıları beraberinde getirecek olan üçüncü madde ise sendikaların ve dolayısıyla işçilerin TİS hakkına doğrudan bir saldırıdır.** TİS’in altını tamamen boşaltan ve işlevsizleştiren üçüncü madde patronlar açısından oldukça önemlidir. Sözleşmenin birçok maddesine “**ilgili yasa hükmü geçerlidir**” ibaresinin eklenmesi işçi ve emekçilere yönelik “yasal” saldırıların güvencesi olmaktadır. Tüm diğer patronlarda olduğu gibi metal patronları da şimdiki ve gelecek hükümetlerden birçok şey beklemektedirler. Bu maddeyle birlikte sözleşmenin imzalanması, tüm diğer meselelerde olduğu gibi sadece metal işçilerinin sorunu değildir. Bunca hak gasplarına uğramasına rağmen işçilerden, emekçilere hala kapsamı geniş olan bir hak gaspı dayatılıyor.

Bu tablodan hareketle Birleşik Metal-İş, yetkili bulunduğu işyerlerinde grev uygulamalarına gitti ve 21 işyerinde işçiler, MESS’in TİS hükümlerine karşı grev haklarını kullanmaktan yana tavır aldılar. Bu karar metal iş kolunda 21 yıllık bir aradan sonra metal işçilerini greve götürdü. Diğer taraftan 21 yıllık aradan sonra gelen grev süreci sadece metal işkolu açısından değil, diğer tüm işkolları açısından da oldukça önemlidir,

çünkü günümüzde sendikaların birçoğu artık grevden bahsetmemektedir. Grev kararının hem metal işçileri hem de tüm diğer işçiler için önemini altını tekrar tekrar çizmek gerekir.

Sendikaların niteliği, bu niteliğe rağmen sendikaların tarihe gömülmek istenmesi, krizle birlikte işçilere yönelik pervasız saldırılar söz konusu iken ifade ettiğimiz gibi grev oldukça önemli bir karar ve süreçtir. Ancak Birleşik Metal-İş’in açıkladıkları 21 işyerinin grev takvimlerinin birbirinden farklı olması işçiler cephesinden grevlerin sonucuna ve emekten yana olan kesimlerin beklentilerine yanıt olabilecek zeminden uzaklaşılmasına neden olmuştur. Bu süre zarfında gerek işçilerin gerekse de emekten yana olan tüm kesimlerin gözleri metal işçilerinin mücadelesine kilitlenmiş ve dilden dile dolaşmasına rağmen grevin niteliği ve sonucunun aynı etkiyi bizlerde oluşturduğunu söyleyemeyiz. Ayrı tarihlerde başlatılan grev 21 işyerindeki işçilerin ortak mücadelesinin, işverenlere karşı birlikte ve güçlü bir karşı koyuşun önüne geçmiştir. Bu durum üç temel maddenin ikinci maddesine kapı aralamıştır. İşyerlerinde birbirinden farklı sözleşmeler imzalanmış, işçilerin tüm işyerlerinde tek bir vücut olarak mücadele etmelerine set çekmiştir. Birleşik Metal-İş’in işyerlerinde Kasım ayından bugüne süren mesaiye kalmama eylemleri etkin bir şekilde sürmüş, işverenler buna karşılık işçi alımları bile yapmışlardı. Özcesi metal işçileri için greve kadar gelen süreç hareketli bir süreçti ve bu sürecin sonunda grev silahı daha etkin kullanabilmenin koşulları mevcuttu. Hemen hemen bütün fabrikalarda daha grev günü gelmeden patron Birleşik Metal-İş’i masaya çağırmış ve sözleşmeler imzalanmıştır.

Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi metal patronları için bu dönem kârlarını ciddi oranda arttırdıkları ve büyüdükleri bir dönemdir ve üretimin bir gün dahi durmasına tahammül edemeyecek durumdadırlar. Bu açıdan grev kararı oldukça metal işçileri açısından oldukça stratejik bir dönemde alınmıştır. Diğer taraftan neredeyse hiçbir sendikanın grev kelimesini dahi ağızlarına almadıkları bir süreçte oldukça anlamlıdır. Grev metal işçileri için elbette bir kazanımdır ancak daha büyük kazanımlara gebe olamamıştır.

“İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!” K. Marks

Direnişçi ONTEX ve PTT işçilerinden köprü eylemi

İşten atılmalarının ardından “**Haklarımız ve geleceğimiz için direniyoruz!**” diyerek Yenibosna’da Ontex/Canbebe işçileri 86, Topkapı Avpim’deki PTT işçileri 128 gündür direniyorlar. Direnişlerinden bugüne taleplerini ifade eden birçok eylem yapan Ontex/Canbebe ve PTT taşeron işçileri 13 Mayıs günü taleplerini haykırmak için Boğaz Köprüsü’nü keserek eylem yaptı. Saat 13.30’da köprüyü trafiğe kapatarak “**İşimizi geri istiyoruz!**” sloganını attılar ve “**Ontex-Canbebe-Helen Harper ve PTT Taşeron İşçileri**” imzalı pankartını açtılar. Eylem boyunca işçiler sloganlarının

yanı sıra köprüden araçlarıyla geçen emekçilere ve basın emekçilerine işten atılma süreçlerini ve direnişlerini içeren ajitasyon konuşmaları yaptılar, emekçilere yönelik tüm saldırılara karşı birleşik mücadeleye çağırıldılar.

Köprünün ortasında bulunan korkuluklara kendilerini zincirleyen direnişçi işçilere kolluk kuvvetleri azgınca saldırdı. Polis saldırısına karşı birbirlerine kenetlenerek kararlı bir şekilde slogan atan işçilerin zincirleri kolluk kuvvetleri tarafından makasla kesildi. Polisin gaz bombası ve coplu saldırısıyla direnişçiler ciddi şekilde darp edildiler. Polisin saldırısına direnişçi işçiler “Direne direne kazanacağız!”, “Baskılar bizi yıldıramaz!” sloganlarıyla karşılık verdiler. Saldırı sonucunda direnişçi işçilerden Gamze Kayhan baygınlık geçirirken bazı işçiler de ciddi şekilde darp edildi. Saldırının ardından 10 işçi ve eylem destek olan 2 BDSP çalışanı gözaltına alındı. Bir müddet gözaltında tutulduktan sonra işçilere Kabahatler Kanunu’na istinaden ‘trafiği engellemek’ gerekçesiyle para cezası kesildi.

BEDAŞ işçileri taşeronlaştırmaya karşı eylemde

BEDAŞ’a bağlı taşeron şirketlerde çalışan Elektrik, Gaz, Su ve Baraj Çalışanlarının üyesi olduğu Enerji-Sen, 13 Mayıs günü Taksim’de BEDAŞ binası önünde eylem yaptı.

Enerji-Sen Genel Başkanı **Kamil Kartal** yaptığı açıklamada BEDAŞ’ta olan haksızlıkların, usulsüzlüklerin ve yolsuzlukların taşeronlaştırmanın gerçek yüzü olduğunu ifade etti. Kartal BEDAŞ’ta yaşanan yolsuzluklarla ilgili savcılık, Çalışma Bakanlığı ve BEDAŞ Genel Müdürlüğü’ne gerekli başvuruları yaptıklarını belirtti.

Taşeronlaştırma sonucunda işçilerin yaşadığı sorunların ve ortaya çıkan yolsuzlukların çözüleceği zamana kadar

sendika olarak her Cuma saat 15.00’da BEDAŞ önünde eylem yapacaklarını duyurdu. Kartal’ın konuşmasının ardından basın açıklamasını okuyan enerji işçisi **Mustafa Bozali** karşı karşıya kaldıkları haksızlıkları ve yaşadıkları sıkıntıları anlattı.

Bozali BEDAŞ veznelerinde taksitlendirme için kuyruğa giren binlerce kişinin olduğunu söyleyerek

durumu şöyle özetledi: “Birilerinin kasası hem işçinin hem de halkın alın teriyle dolmaktadır.” Enerji-Sen, yaptığı araştırmalar sonucunda 2009-2010 arasındaki dönemde halkın özel hukuk bürolarına 26 milyon lira ödediğini tespit etmişti.

BEkaert işçileri fabrikayı işgal etti

Hepimizin bildiği üzere Birleşik Metal-İş Sendikasının yetkili olduğu 21 işyerlerinde Nisan ayı içerisinde MESS’in önerdiği TİS karşı grev kararı alınmıştı. Grev kararının ardından birçok işyerinde grev başlamadan patron sendikayla masaya oturmuş, anlaşma sağlanmıştı. Bekaert Fabrikası da Kocaeli’nde Birleşik Metal-İş’in yetkili olduğu çelik kablo ve tel üretimi yapan bir fabrika. TİS’in imzalanmasından sonra Bekaert’te sular durulmadı. 4 Mayıs günü fabrikadan 9 işçi patronun sıraladığı fazla izin, istirahat, performans düşüklüğü gibi nedenlerden dolayı işten atıldılar.

9 işçinin işten atılmasının ardından 400 işçinin çalıştığı fabrikadaki diğer işçiler “**9 arkadaşımız yoksa biz de yokuz!**” diyerek fabrikayı işgal etti. İşten atılan 9 işçi, atılma gerekçeleriyle ilgili daha önce herhangi bir uyarı almadıklarını belirten işçiler, gerekçe olarak gösterilen diğer nedenlerin altını çizdi, ardından diğer nedenlerin MESS’in imzalanan toplu iş sözleşmesinin intikamı olduğunu belirttiler.

Günlerdir fabrikayı kapatarak işgal eden işçiler rahatsızlanmaya başladı. Fabrika içinde koşulların kötü olmasından dolayı çeşitli enfeksiyonlardan etkilenen işçilerin tedavi için fabrikadan çıkmayı kabul etmediği ve doktorların içeride muayene ettiği belirtildi.

İşçilerle birlikte fabrika işgal eyleminde bulunan Birleşik Metal-İş Kocaeli Şube Başkanı **Hami Baltacı** patronun işten atılmaları sonucunda işçilerin haklarını dava açarak arayacaklarını düşündüğünü ve işgal eyleminin onlar nezdinde oldukça şaşırtıcı olduğunu ifade etti.

Büyükşehir’de işveren Hizmet(İş)çisi olmak istemiyoruz

Ocak ayı ile yoğunlaşarak devam eden, İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nde (İBB) Belediye-İş Sendikası üyelerinin baskı, tehdit ve zorlamayla istifa ettirilerek yandaş Hizmet-İş Sendikası’na geçirilmeye çalışma faaliyetleri hukuksuz bir şekilde devam ediyor. Emekten yana olduğunu söyleyerek; din, inanç simsarlığı yapan Hizmet-İş Sendikası’nın son saldırısı İBB Su Ürünlerinde gerçekleşti. 28 Mart günü, yetkili sendikanın Belediye-İş Sendikası’nın olduğu iş yerine hukuksuzca girerek, hiçbir yasal hakkı olmadan patron desteği ile işyerinde toplantı yapan Hizmet-İş’e işçiler tepki gösterdi.

Hizmet-İş, her türlü yalanı çekmeden söyleyerek “**Bakın bunlar dinsiz imansız, paranızı bunlara kaptırmayın, Müslüman Hizmet-İş’e gelin vb.**” demagojilerle işçinin, emekçinin kayıplarından hiç söz etmeden emek düşmanlığı yapmaktadır. Toplantı yapılan iş yerinden sorumlu Belediye-İş temsilcisi arkadaşların uyarılarına rağmen toplantıya devam eden Hizmet-İş’liler son ikazla birlikte alanı tehditler savurarak terk etmeye başlamış, bunun suç olduğunu söyleyen temsilci arkadaşına “**git nereye şikayet edersen et**” diyerek patron destekli çalıştıklarını açığa çıkarmışlardır. Toplantıdan çıkan Hizmet-İş’lileri gören Belediye-İş Sendikası üyeleri de bu duruma müdahale etti. Çıkan arbedede Hizmet-İş Sendikası’nın faaliyetçileri işçilerden de gereken yanıtı almış, işçilerin ne kadar kararlı olduklarını, can pahasına bile emeklerini savunacaklarını bir kez daha ispat etmişlerdir.

Emek mücadelesinin her türlü zorluğuna rağmen Belediye-İş Sendikası üyeleri alınterlerini, yandaş sendikaya ve patronun hukuksuz çalışmalarına yedirmeyeceklerini söyleyerek Hizmet-İş’lileri işyerlerine sokmayacaklarını tekrarlayarak işbaşı yapmışlardır.

(Belediye-İş DDSB)

Eğitim-Sen 8. Olağan Genel Kurulu yapıldı

13-14-15 Mayıs tarihlerinde yapılan Eğitim-Sen 8. Olağan Genel Kurulu’nda tüzüksel değişiklikler yapıldı. Öne çıkan değişiklik ise daha önce tüzükten çıkartılan ana-dilde eğitim hakkı yapılan değişiklikle tekrar tüzükte yerini alması oldu. Tüzükte, 4688 sayılı sendikalar yasasını aşan bir şekilde güvencesiz çalışan eğitim emekçilerinin örgütlenmesi, grev hakkının kullanılması ve yönetimlerin meclis tipi çalışmasına karar verildi. Genel Kurulda merkez yürütme kurulu (MYK) seçildi. Oylama sonucu **Mehmet Bozgeyik**, Abdullah Karahan, **Sakine Esen Yılmaz**, Betül Korkut, **Mustafa Ecevit**, Tuğrul Culfa ve **Ünsal Yıldız** Eğitim-Sen MYK üyeliğine seçildi.

“İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!” K. Marks

Düzce Müftülüğü'nden DESA'dan sonra MAS-DAF hutbesi!

MAS-DAF işçileri 2010 yılının başlarında anayasal haklarını kullanarak Birleşik Metal-İş Sendikası'na üye olmuşlar, ancak işyerinde sendikalaşmayı hazmedemeyen patron tarafından işten atılmışlardı. Hukuksuzca işten atılan işçiler, fabrika önünde direnişe geçmiş, fabrika içerisinde işçilerin birliğini dağıtmak isteyen patron; şeflerle, amirlerle baskılar, tehditler yaparken, fabrika müdürü direnişteki işçileri arabasıyla ezmeye kalkmıştı. Olayın kamuoyunda geniş yankı bulması üzerine işçileri yeniden işe alan patron, daha sonra 4 Nisan 2011 tarihinde bu defa işçilerin tümünü tazminatsız olarak işten çıkardı.

MAS-DAF fabrikasında işlerinden atılan 120 işçinin direnişinin sürdüğü Düzce'de, patronlara destek veren hutbe okundu. 29 Nisan günü kılınan Cuma namazında okunan hutbede özetle şöyle denildi:

“Yüce dinimiz İslâm'a göre dünya ve âhiret mutluluğunun temeli çalışmak, alın teri dökmek ve helalinden kazanmaktan geçer. Çalışmak, insanı güzel düşünmeye, mutluluk yollarını bulmaya sevk

eder. Bir insanın elinin emeğinden daha güzel bir kazancı olamaz... Dinimizde işçi ve işverenin karşılıklı olarak hak ve hukukları vardır. İşçinin sorumluluğu işini dürüst bir şekilde yapmaktır. İşini icra ederken bütün iyi niyet ve maharetini kullanmaktır. Bunun aksi, kul hakkı almak olur. Kul hakkı ise sahibiyile helalleşmeden Allah'ın affetmediği haklar arasındadır. İşverenin sorumluluğu ise işçisine ancak gücünün yeteceği işi yüklemek olmalıdır. Ona zulüm etmemelidir... Yüce dinimiz işverenle işçi arasında her zaman adaletli bir bağ kurmuştur. Her ikisinin de karşılıklı olarak uymaları gereken prensipler koymuştur... İşyeri işçi için ekmeğin kapısı demektir. Çalışanın geçimi bu ekmeğin kapısına bağlıdır, işi gereğinden fazla yavaşlatmak veya işyerine zarar vermek, kârı ve kârlılığı azaltıcı davranışlarda bulunmak çalışana ağır dini mesuliyet altına sokar.”

Diyanet İşleri Bakanlığı tarafından da onaylanan metin Düzce'nin tüm camiilerindeki cemaate duyuruldu. İşçileri en ağır sömürü koşullarına mahkum eden egemenlerin, işçilerin örgütlenmele-

rine karşı camilerden işveren yanlısı hutbeler okutmak dahil her türlü aracı kullandıkları aşikardır. Sömürü koşullarına karşı işçilerin boyun eğmesi için yine sistemin en etkin araçlarından biri olan dini, Düzce'deki MAS-DAF patronu da kullandı. Bu hutbe, işçilerin direnişlerine karşı ne ilk ne de son hutbe olacaktır. Sayısız direnişlere şahit olan bu topraklar şimdiye kadar haklarını, emeklerinin karşılığını, işlerini geri isteyen işçilere zulüm eden patronlara karşı hutbe okunduğu görülmemiştir. Bu ve buna benzer birçok örnek emekçilere Diyanet İşleri Bakanlığı nezdinde dinin kime ve nasıl hizmet ettiğini göstermektedir.

Direnen Kıbrıs emekçisinin yanındayız

Kuzey Kıbrıs halkı, adadaki emperyalist tahakküm ve TC'nin işgaline karşı eylemle, grevle başkaldırıyor. Kuzey Kıbrıs emekçileri kendilerine dayatılan yaşamı reddediyor ve gelecekle için mücadele ediyorlar. Biz de DDSB olarak Kuzey Kıbrıs'taki emekçilerin emperyalizme ve onun uşağı olan TC'ye karşı haklı mücadelesine destek vermek için adada 3. genel grevin gerçekleşeceği 7 Nisan günü bir basın açıklaması gerçekleştirdik. Açıklamada Kıbrıs'ın stratejik konumu nedeniyle emperyalistlerin kanlı pençelerini çekmedikleri, kışkırtmalarla milliyetçiliğin ve şovenizmin yayıldığı, Rum ve Türk halklarının kardeşçe ve barış içinde yaşamalarına izin verilmediği, böylelikle adada bulunan askeri üslere meşruiyet kazandırıldığı ifade edildi.

Ardından “Erdoğan'ın yılda 300 milyon dolar yardım aktarmakla ve besleme olmakla suçladığı Kıbrıs'tan Türkiye'ye yılda 1.5 milyar dolar geri para akmakta, mevcut statüko yüzünden Kuzey Kıbrıs halkı askeri işgal altında, dünyadan soyutlanmış şekilde, keyfi bir yönetime maruz bırakılmaktadır” diyerek adadaki durum ortaya kondu. Açıklamanın devamında Kıbrıs halkının kendi kaderini tayin hakkı, askeri işgale ve askeri üslere karşı, huzur ve güvenli bir yaşam için, özelleştirmeye, yoksulluğa, yoksulluğa karşı başkaldırıldığı vurgulandı. Devamında “Kıbrıs halkı ezici bir çoğunlukla meydanları doldururken AKP hükümetinin hakaretlerine uğramakta, medya tarafından yok sayılmakta veya çarpık şekilde sunulmaktadır. Ortadoğu'daki diktatörlere halklarının sesine kulak verme çağrısında bulunan Erdoğan ikiyüzlü bir tavırla Kıbrıs halkının gür bir sesle dillendirdiği haklı taleplerine saldırgan bir üslupla yaklaşmakta, Kuzey Kıbrıs halkını tehdit etmekte, halkın nefret ettiği bir kişiyi TC elçisi olarak atamaktadır” şeklinde TC'nin aymazlıklarına vurgu yapıldı. Açıklama Kuzey Kıbrıs emekçilerinin haklı mücadelesinin yanında olduğumuzu ve emperyalist tahakkümü ve TC'nin işgalini protesto ettiğimizi söyleyerek sonlandırdık.

(İstanbul DDSB)

Eczacılık Günü, kutlama değil eylem günüdür

Eczacılar, 14 Mayıs Eczacılık Günü'nde sağlıkta dönüşüme, ilaç reklamlarına, marketlerde ve internette ilaç satışına ve SGK'nın dayatmalarına karşı beyaz önlükleri ile Taksim'de yürüdü. Eczacılar ve eczacılık fakültesi öğrencileri Taksim Tüneli'nde buluşarak Meydan'a kadar “Sermaye elini eczanemden çek”, “İlaçta reklam öldürür”, sloganlarını haykırarak yürüdüler. İnternette ilaç satışının yapıldığı “imjo” sitesinin adının yazılı olduğu siyah pelerinler giyen eylemciler de çılgın filminde ünlü olan maskeleri ile yürüyüşte oldukça dikkat çekti. İstanbul Eczacılar Odası

Başkanı Semih Güngör, bu koşullar ve ileriye dönük tehditler sebebiyle 14 Mayıs'ı kutlama değil, eylem günü olarak gördüklerini ifade etti. Bütün uyarıları duymazdan gelerek “bitkisel” adı altında kontrolsüz, denetimsiz bir çok ürünün satıldığını ve sağlık hizmeti alamayan yığınların da gözönünde bulundurulduğunda halkın sağlığının büyük tehdit altında olduğunun altını çizdi. Ardından “Sağlıkta Dönüşüm Programı bizim için daha fazla çalışma saati, daha fazla ödeme kesintisi demek. SGK'nın geri ödeme kapsamından çıkarılan ilaçlarının sayısı her geçen gün artmaktadır” dedi.

Güvencesizliğe karşı Ankara'da miting

Güvencesiz çalışmaya karşı DİSK, Türk-İş ve KESK'e bağlı çeşitli sendikalar ve TTB'nin düzenlediği miting 3 Nisan günü Ankara Kolej Meydanı'nda yapıldı. Sendikalar ve çeşitli demokratik kitle örgütleri saat Dikimevi'nde toplandı. Kitlenin önünde “Sözleşmeli, 4/B, 4/C, ücretli, taşeron, 50/D'ye hayır” dövizleri ve mitingi örgütleyen sendikaların imzasıyla “Güvenli gelecek, birleşik mücadele” ortak pankart açıldı. Birleşik Metal-İş, Dev Sağlık-İş, Belediye-İş, Deri-İş, Sosyal-İş, Nakliyat-İş Konya Şubesi, Genç-Sen, ATO, Enerji-Sen, Emekli-Sen, TÜMTİS Ankara Şubesi, Hava-İş Ankara Şubesi, Tez Koop-İş, KESK Ankara Şubeler Platformu, Tek Gıda-İş sendikaları mitingde pankartlarıyla yer aldılar. Kimi imzacı sendi-

kalar ise temsili boyutta dahi mitingde yer almadılar. Sendikalarla birlikte mitingde işten atılan Casper işçileri, Schineder işçileri, Hava-İş üyesi Sabiha Gökçen işçileri, direnişte olan DESA ve Kampana Deri işçileri, direnişlerini sürdüren Ontex ve PTT işçileri katıldılar. İşçiler güvencesizlik ve sendikasıızlaştırma saldırılarına karşı direnişlerini mitingde yansıttı.

Biz de DDSB olarak mitingde güvencesizleştirmeye karşı pankartımız, dövizlerimiz ve sloganlarımızla katıldık. Kitleliliği ve coşkusıyla dikkat çeken Deri-İş Sendikası önümüzde yürüdü. Deri-İş Sendikası, DESA ve Kampana direnişlerinin coşkusunu; “Gelecek Siziniz!” pankartıyla Yeni Demokrat Gençlik de gençliğin coşkusunu alana yansıtıyordu.

“İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!” K. Marks

“Halklarımız, geleceğimiz, halkımız, ülkemiz için...”

TMMOB'nin çağrısıyla binlerce mimar, mühendis, şehir plancısı ve öğrenci Ankara'da “**Halklarımız, Geleceğimiz, Halkımız, Ülkemiz İçin**” şiarıyla buluştu.

Mitingin şiarının yazılı olduğu ana pankartın arkasında binlerce kişi Sıhhiye Meydanı'na; “**Yetkin mühendis olmayacağı**”, “**Güvenceli iş güvenli gelecek istiyoruz**”, “**Görevli değil mühendisiz**” sloganlarıyla yaklaşık 15 bin kişi yürüdü.

Mitinge TTB, KESK, DİSK'in yanı sıra birçok demokratik kitle örgütü katıldı. TMMOB Genel Başkanı **Mehmet Soğancı**, mitingde yaptığı konuşmada AKP hükümetinin geçmişteki hükümetlere sömürü ve zulümde açık ara fark attığına, zenginlerin dostu, fakirin düşmanı olduğuna dikkat çekti. Ardından özgürlük ve demokrasi mücadelesinin adresinin sokak olduğunu belirtti.

Konuşmasının devamında TMMOB'nin seçim bildirgesini kitleye onaylattı. Mitinge katılanların her maddesine “**HAYIR!**” dediği bildirme şöyle:

“Ülkemizin tüm varlıklarını özel sermayeye peşkeş çekenlere, özelleştirmecilere oy verecek miyiz? Dünya Bankası, IMF, AB ve benzeri kuruluşların dayattıkları, yerli işbirlikçilerin uyguladıkları “yapısal uyum ve istikrar programları”ni

uygulayanlara oy verecek miyiz?

Ülkemize dayatılan dışa bağımlı enerji politikaları üzerinden doğayı, insanımızı yok sayanlara, Madenlerimiz, jeotermal kaynaklarımız, kıyı ve ormanlarımızı yerli ve yabancı sermayeye yağmalatanlara oy verecek miyiz? rak görenlere; parasız, eşit, bilimsel, demokratik, fırsat eşitliğine dayalı ve anadilde eğitimi sağlamayanlara oy verecek miyiz? Eğitim, sağlık ve barınma hakkımızın en

temel insan hakkı olduğunu kabul etmeyenlere, Kapitalizmin emeği baskı altına alan stratejilerinin uygulayıcılarına, tüm çalışanlara grevli, toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkını tanımayanlara oy verecek miyiz? İşçi sağlığı ve iş güvenliği hizmet-

lerini kamusal bir hizmet olarak tanımayanlara, kentsel dönüşüm adı altında kentlerimizi yağmalayanlara oy verecek miyiz? Tarım arazilerinin yok olmasına, kirlenmesine, GDO'lu gıdaların ülkemize sokulmasına izin verenlere, çiftçimizi üretimden, tarlasından koparanlara, ülke ormanlarını 2/B, özel ağaçlandırma vb. adı altında rant sağlamak amacıyla talana açanlara, suyumuzu ticarileştirenlere oy verecek miyiz?

Kadına yönelik şiddeti ve toplumsal hayatın her noktasında cinsiyet ayrımcılığını önlemeyenlere, kadın sesine düşman olanlara oy verecek miyiz? Ülkemizi ırkçı şoven yaklaşımlar temelinde kamplaştıranlara, tüm dillerin, kültürlerin, inançların ve renklerin kendilerini özgürce ifade etmesini engelleyenlere oy verecek miyiz?

Gençlerimizin geleceklerini karartanlara oy verecek miyiz? Başta düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün önündeki engeller olmak üzere demokrasinin önündeki tüm engelleri kaldırmayanlara oy verecek miyiz? Emperyalizmin savaş ve işgal politikalarına alet olanlara, emperyalizm işbirlikçilerine oy verecek miyiz? Mühendislik, mimarlık, şehir plancılarını gözden çıkarınlara, TMMOB'ye düşmanlık besleyenlere oy verecek miyiz?”

Hemşireler kölece çalışma koşullarına isyan ediyor

SES, 12 Mayıs günü Hemşireler Haftasını eylem gününe çevirdiler. İstanbul'da Taksim'de, Ankara'da Bakanlık önünde ve Adana'da eş zamanlı eylem gerçekleştirdi. SES üyesi hemşireler kölece yaşam koşullarına karşı yaptıkları eylemde hemşireliğin ağır ve tehlikeli iş kapsamına alınmasını talep ettiler. Açıklamada Nisan ayında yapılan “**Çalışma Yaşamı ve Hemşirelik Sempozyumu**” ile hemşirelerin sorunları ve bu sorunlara yönelik çözümlerin tartışıldığı ve bu sempozyum çıkan sonuçlar hayat buluncaya kadar mücadele edeceklerini ifade edildi. Açıklamanın devamında hemşirelerin talepleri şöyle sı-

ralandı:

- *Personel eksikliği biran önce kadrolu istihdamla tamamlansın!*

- *Hemşirelik dahil tüm sağlık emekçileri “ağır ve tehlikeli işler” kapsamına alınsın!*

- *Farklı statülerde çalışmaya son verilsin, bütün sözleşmeli, taşeron çalışanlar kadroya alınsın!*

- *Bizleri güvencesiz ve düşük ücrete mahkum eden sağlıkta dönüşüm programı geri çekilsin*

- *Performansa bağlı döner sermaye değil, temel ücretlerimiz insanca yaşayacak düzeye yükseltsin!*

- *Sağlığı ve sağlık emekçilerini piyasanın acımasız ellerine bırakacak olan kamu hastane birlikleri yasa tasarısı geri çekilsin!*

Açıklamalarda “**Cinsiyetçi İş Biçimine Son!**”, “**Angarya Çalışmaya Son!**”, “**Beyaz Melek Değil Sağlık İşçisiyiz!**” yazılı dövizleri taşıdı. Yapılan açıklamalarda sağlık dönüşümünden sağlık emekçilerinin ciddi oranda etkilendiklerini ifade ettiler.

Konak işçileri açlık grevinde

Konak işçilerinin direnişleri 2.5 ayı geride bıraktı. İşçiler direnmelerine neden olan koşulları yaratanların seçim çalışmalarının önüne elbet set oluşturuyor.

Kılıçdaroğlu'nun meydanlarda verdiği seçim vaatleri ortadayken bu yaşananlar CHP nezdinde görmezden geliniyor ve çözüme ulaştırılmıyor. Tablo buyken taleplerini CHP Genel Merkezi'ne de bildiren işçilere Genel Merkez'den geçtiğimiz hafta taleplerinin kabul edileceği söylenmiş ancak yine işçilerin talepleri hayat bulmamıştı. Bunun üzerine Konak işçileri 13 Mayıs günü açlık grevine başlamaya karar verdi. Taşeron işçilerden Kubilay Koç, Ersin Polat, Çerkez Ceran, Selçuk Kamiloğlu, Yaşar İren “**Ekmeğimiz ve onurumuz için açlık grevindeyiz!**” yazılı önlükleri giyerek açlık grevine başladılar.

İş kazasının sonu yine ölüm

tında oluşan arızayı gidermek için Sakarya Elektrik Dağıtım AŞ (SEDAŞ) işçileri olay yerine gitti. Çalışma sırasında iki işçi SEDAŞ işçisi yüksek gerilime kapıldı. 29 yaşındaki Ersin Can isimli işçi kaldırıldığı Sakarya Toyotasa Acil Yardım Hastanesi'nde yaşamını yitirdi. Yüksek gerilime kapılan 28 yaşında olan diğer işçi Ferhat İnce'nin hayatı tehlikesi olmadığı bildirildi.

Sakarya'nın Karasu ilçesinde yüksek gerilim hat-

“İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!” K. Marks

Bu ülkede demokrasi var mı? Bir test...

“Seninki de soru mu? Tabii, hem de en ilerisinden var. Bak nasıl gidiyorlar üstüne darbecilerin...”

Yalan ve riya üzerine kurulu bir sistemde yaşam kavgası veriyoruz. Klasik yöntemdir, işveren ne derse tersine inan diye.

Bir ülkede demokrasinin olup olmadığını teorik açıdan açıklamak oldukça mümkündür. Ama bunu bir işçinin günlük yaşamında nasıl görmekteyiz? Elbette en demokratik burjuva sistem dahi işçiler için bir diktatörlüktür. Seçimler, çeşitli demokratik kurumlar esas olarak sermaye sahiplerinin yararlanabildiği olanaklardır, işçilerin katılımı ise oy verme gibi daha pasif yönlerdir. Ancak gündelik yaşamda ele aldığımızda bir işçinin gün boyu, en az 8 saat çalıştığı işyerinde hiçbir söz hakkı yoktur, patronun, ustaların istediklerini yerine getirmekle yükümlüdür. Fabrikalar diktatörlüğün en bariz sergilendiği, en açıktan yaşanıldığı yerlerdir. Ancak ülkemiz gibi demokrasiden nasibini almamış ülkelerde bunun farklı göstergeleri de olmalıdır. Burjuva demokrasisinde yaşayan işçi ile faşizm koşullarında yaşayan işçinin yaşamlarında fark vardır, her ikisi de diktatörlüktür deyip geçemeyiz.

Bana göre bunu test etmenin basit bir yolu var. Herkesin benimsediği siyasal bir görüşü, bir inancı, bir ideolojisi, yaşam karşısında bir duruşu vardır. Herkesin bir anlayış kapasitesi vardır. Herkesin bir karakteri vardır, birçok huyu vardır. Ama insanların belki de ortak özelliği ekonomik çıkarlarının farkında olmasıdır. Herkes girebildi-

ği en iyi işte çalışmayı hedefler, daha iyi bir iş bulduğu zaman öncekini terk eder, herkes gelir durumuna göre bir yaşam çizer, herkes ekonomik durumunu göz önüne alarak harcamalar yapar, riske girer vb. Bunun sağcılıkla solculukla, Alman veya Türk olmakla, Müslüman veya Hıristiyan olmakla bir ilgisi yoktur. Velhasıl aynı fabrikada çalışan işçiler farklı inanç ve milliyetlerden olsalar da benzer yaşam koşullarına sahiptirler, maaşlar gecikince benzer dertleri yaşarlar, benzer beklentilere girerler.

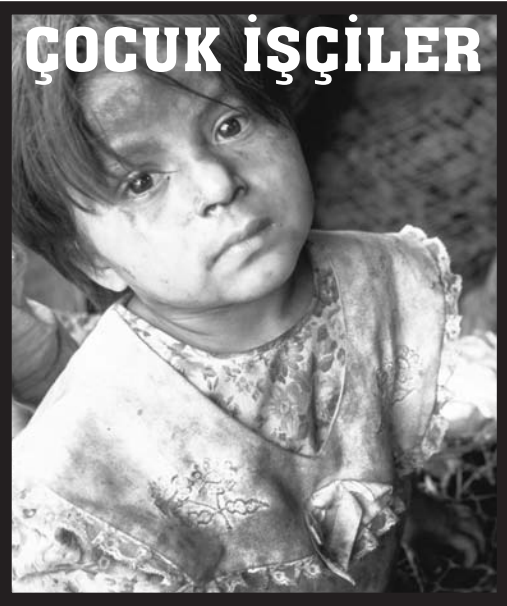
Bu tarih boyunca sürdürdüğü için insanlar zaman içinde ekonomik örgütlenmeler kurmuşlardır. Bunlar en temel çıkarları savunmakla ilgilidir. Biraz daha pay almak, daha düzenli bir yaşam kurmak, geleceği inşa etmektir amaç. Bu en temel meseledir. Bunun ötesine gitmek isteyen daha farklı örgütlenmelerde yer alabilir ama herkes sınıfının durumunu, sıkıntılarını yaşam içinde öğrenir.

İşte eğer bir ülkede demokrasi yoksa, zulüm varsa, baskı varsa, o ülkede insanlar yeri gelir ekonomik çıkarlarını dahi savunmaktan imtina edebilirler. En temel, insani çıkarları, istekleri dile getirmek dahi baskıyla, zorla engelleniyorsa, direnenler karşısında bir anda kolluk kuvvetlerini buluyorsa, insanlar ekonomik taleplerini rahatça dillendiremiyorsa, yani bir sendikaya üye olmaktan korkuyorsa o ülkede demokrasi yoktur. Bunu örneğin bir Avrupalının, bir burjuva demokrasisi şartlarında yaşayan işçinin anlaması güçtür.

Bizim ülkemizde de işçiler örgütsüzlüğü

mahkum edilmiştir ki ağır sömürü şartları devam etsin, kölelik şartları sürdürülsün. Ancak bu durum başka gelişmelere gebelik eder, bu da bu ülkelerdeki devrimci güçlerin avantajıdır. Burjuva demokrasilerde kazanılmış haklarla ekonomik çıkarların savunulabilmesi sorunların sistem içinde çözülebilir olduğu algısını yaratabilir, politikleşme sürecini erteleyebilir. Ancak bir sendika üyeliği karşısında ağır baskı ve tehditlerle karşı karşıya gelen işçi bu süreci aştığında, sendikal çalışmalarda öncü olacak bir bilince sahip olunca hızlı şekilde politikleşebilmektedir. Patronlardan veya ustadan şikayetle başlayan, ücretlerin zamanında ödenmesi gibi basit bir taleple hareket eden sendikalaşma mücadelesi içindeki işçiler işverenin yanı sıra kolluk kuvvetlerini, bürokrasiyi, yargıyı da karşısında bulunca doğal olarak bunları da sorgulamaya başlıyor, hayata yeni bir pencereden bakmaya başlıyor, düne kadar korku ve çekince kaynağı olan görüşler daha sıcak geliyor, özcesi politikleşiyor. Ustadan rahatsızlıktan sistemden rahatsızlığa giden yollar kısılıyor.

Özcesi demokrasi yoksa insanlar gündelik, en temel şikayetlerini dahi dile getirmekten çekinen, korkan bir yaklaşım geliştirebiliyor ama bir kez başını kaldırıyor, işte o zaman isyankar bir yola giriyor. Bu nedendir ki sınıf bilinçli işçilere burjuva demokrasisi dahi dar gelmektedir. Bizler halk demokrasisi istiyoruz. Hayatın her alanında, her an demokrasi istiyoruz, söz ve karar hakkımızı savunuyoruz. **(Bir DDSB’li)**

Ben oto yıkama iş kolunda faaliyet gösteren bir küçük esnafım. Bulduğum iş kolunda, özellikle de oto sanayiinde çocuk işçiler olarak da adlandırabileceğimiz çırakların sorunları bir hayli fazladır. Bilindiği üzere ülkemizde, 8 yıllık kesintisiz temel eğitime geçilmesiyle beraber 16 yaşın altında çocuk işçi/çırak çalıştırılmamaya başlanmıştır. Bu durum işverenler açısından, “ağaç yaş iken eğilir” sözünden hareketle, çırağın yetiştirilmesi, mesleki yeteneklerinin geliştirilmesi göz

önünde bulundurulduğunda olumsuz olarak algı-lansa da çocuk işçiler açısından olumlu bir durumdur. Çünkü ağırlıklı olarak, ekonomik durumları kötü olan ailelerinin zorlamasıyla ya da onlara yük olmamak ve maddi destek sağlayabilmek amacıyla kendi tercihleriyle çırak olarak çalışan çocukların 16 yaşına erişmiş olmaları, onların her türlü istismarını ve sömürsünü zorlaştırmaktadır. Ancak, yasada 16 yaş sınırı getirilmiş olması maalesef günümüz Türkiye’sinde 16 yaşından küçüklerin de çalıştırılıyor olduğu gerçeğini değiştirmemektedir. Çünkü sermaye devleti, ağa ve patronların çıkarlarını gözettiğinden sömürülen çocuk işçilerle ilgili gerekli denetimleri yapmamaktadır. Halihazırda, kanunlar çerçevesinde, öğrenimine devam eden çocukların günde 2 saatten fazla çalıştırılmaması, geceleri çalıştırılmaması, çıraklık sözleşmesi yapılmadan çalıştırılmaması, kendilerine brüt asgari ücretin en az % 30’u kadar (yaklaşık 229 TL) ücret ödeme zorunluluğu vb. düzenlemeler bulunmaktadır. Ancak, az önce de belirttiğim gibi yasaların çıkartılması, onların uygulandığı anlamına gelmiyor. Çünkü sermaye devletinin müfettişlerince, çırak olarak istihdam edilen çocukların, eğitimlerine devam ettikleri halde günde 2 saatten fazla çalış-tıkları, çıraklık sözleşmesi yapılmadığı, kendileri-

ne yevmiye adı altında çok düşük ücretler ödendiği, hatta gece geç saatlere kadar çalıştıkları bugüne kadar hep görmezden gelinmiştir. Çıraklarını bu şekilde çalıştıran iş yeri sahiplerine de hiçbir yaptırım uygulanmamıştır. Hatta sermaye devleti çıkardığı torba yasayla, çırakların ücretini, net asgari ücretin % 30’u olarak sabitlemiş, yani çocuk işçilerin cebine göz dikerek, çırak ücretlerini yaklaşık 50 TL azaltmıştır. Diğer taraftan, sanayide çalışan bu çocukların kötü muamele görmeleri, şiddete, küfüre maruz kalmaları, kuru yiyeceklerle, dengesiz beslenmeleri, fiziksel olarak çok yoruldukları halde sağlıklı kalabilmeleri için gerekli olan besinleri alamamaları da diğer önemli sorunlar arasında yer almaktadır. Tüm bu sorunlar ise ancak, patronların, ağaların, işverenlerin değil işçilerin ve emekçilerin haklarını gözetten bir devlet düzeninin kurulmasıyla çözülebilecektir. Kurulacak bu yeni düzende bizim özlediğimiz yasal düzenleme, çocukların kendi isteği dışında çalıştırılmalarının yasaklanması, sadece zengin ailelerin-kilere değil okumak isteyen herkese eşit, bilimsel, anadilde ve ücretsiz eğitim olanakları sağlanmasıdır. Bu amaç uğruna, bizlerin atmamız gereken ilk adım ise bir olmak, birlik olmak, örgütlü olmak yani DDSB’li olmaktır!

(Ankara’dan Bir DDSB’li)

“İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!” K. Marks

Herşeyde en fazla pay bize düşüyor!

Kadının güncel gelişmelerdeki ve artan saldırılardaki konumundan bahsederken hep ekstra bir vurgu yapma gereksinimi hissederiz. Kadının çalışma hayatındaki yerinden, yaşadıkları sorunlardan ve artan saldırıların kadına etkisinden bahsederken de yaptığımız vurgular bu nedenle daha fazla olacaktır.

Emperyalizmin derinleşen krizinin faturasının biz ezilen emekçi halklara ödetilmeye çalışıldığından hemen her yazımızda bahsetmekteyiz. Tabi ki emekçilere yönelik birçok saldırıda olduğu gibi bundan da yine en çok kadınlar etkilenmektedir. Ülkemiz özgülünde kadınların çalışma hayatına katılımının sistemin ekonomisinin “iyi” gittiği dönemlerde dahi çok düşük düzeyde olmasına rağmen kriz dönemlerinde bu sayı daha da aşağılara düşmektedir. Ataerkil zihniyetin kadının gelirini yalnızca ev ekonomisine yan gelir olarak düşünmesinden kaynaklı kriz dönemlerinde patronların üretimde “küçülmeye” gitmeye karar verdiklerinde işten çıkarmayı düşündükleri ilk kişiler genellikle kadımlar olmaktadır. Genellikle sendikası ve güvencesiz olarak çalıştırılan kadınların böyle bir durumda sessizce evlerine dönmek ve durumu kabullenmek, buldukları tek çare olmaktadır. İşten çıkarılmadıkları zamanlarda ise kârlarına kâr katmaktan başka bir şey düşünmeyen patronlar aynı (veya daha çok) işi daha az kişiye yaptırmaya çalışıyor. Erkek işçilerden daha az para verdikleri, kadınlar üzerinden daha çok artı değer elde etmektedirler. Genellikle işten çıkarılma, bir daha iş bulama vb. kaygılardan kaynaklı bu sömürüye ses çıkarmayan emekçi kadınlar, işten eve döndüklerinde ise başka bir sömürüyle yüz yüze gelirler. Ücretli bir işte çalışsa dahi ev köleliğinden kurtulamayan kadınlar, ortalama 10 saatlik bir çalışma süresinden sonra yemek, temizlik, yaşlı/çocuk bakımı vs. ile gününün geri kalan kısmını bu seferde ailesi için harcamak durumunda kalır. Kendisi gibi ücretli bir işte çalışan eşi eve geldikten sonra “karısı”ndan hizmet beklerken, kadının böyle bir “lüksü” yoktur. Çünkü kadın her yerde ve her şekilde hizmet etmesi beklenen/öğretilen kişidir.

Kadının çalışma hayatında yaşadığı sorunun çok küçük bir kısmını oluşturan bu etken yapılan düzenlemeler, çıkarılan yasalar, iş yerlerinde yaşanan taciz-mobbing vs. ile derinleşmektedir. Son dönemlerde oldukça gündeme gelen mobbing olgusuna en çok maruz kalanlar ise yine kadınlar oluyor. Mobbing; yaş, ırk, din ayrımı gözetmeden, baskı, kuşatma, taciz, rahatsız etme yoluyla herhangi bir kişiye yönelen psikolojik şiddettir. Kişiyi iş yaşamından dışlamak amacıyla kasıtlı olarak yapılır. Kişinin, saygısız ve zararlı davranışların hedefi olmasıyla başlar. Patron ima ve alayla, karşısındakinin toplumsal itibarını düşürmeye yönelik saldırgan bir ortam yaratarak kişiyi işten ayrılmaya zorlar. Genellikle kâr amacı gütmeyen kuruluşlarda, okullarda ve sağlık sektöründe daha yaygındır. Yüksek işsizlik oranları ve dolayısıyla çalışanın değersiz görülmesi mobbingin artmasına neden olmaktadır.

ABD’de 9.000 kamu çalışanı üzerinde yapılan bir araştırmada, kadın çalışanların % 42’sinin, erkek çalışanların ise % 15’inin son iki yılda mobbinge maruz kaldığı belirtilmektedir. Konuyu ülkemiz özgülünde değerlendirecek olursak; Türkiye gibi yarı-feodal bir

ülkede ataerkil zihniyetin iliklerine kadar işlediği bir toplumdaki bu oranların kadınların aleyhinde daha da artacağını düşünmek işten bile değil. Kadının yerinin evi olduğunu düşünen ve kadını kendisinden daha üst bir görevde düşünmek dahi istemeyen ataerkil anlayış bunu engellemek için tabi ki her yola başvuracaktır.

Emekçi kadınların karşılaştıkları sorunlardan bir diğeri ise ebeveyn izni ve kreş hakkıdır. Son aylarda meclisten geçen torba yasayla “düzenlenen” ebeveyn izni ve kreş hakkı sorunun çözümünden çok kadınların yine geleneksel rollerini onaylayarak güya kadından yana “çözümler” sunuyor. Yeni düzenlemeye göre memurlar için 16 haftalık annelik izni ve 10 günlük babalık izni, doğumda veya doğum sonrasında analık izni kullanılırken annenin ölümü halinde, memur olan babaya isteği üzerine anne için öngörülen süre kadar izin veriliyor. Anneye, ücretli iznin bitiminden itibaren 24 aya kadar, babaya ise doğumdan itibaren 24 aya kadar ücretsiz izin getiriliyor. 10 günlük babalık izninin kısıtlılığı bir yana, kadınla erkeğin aldıkları ücretler arasındaki fark göz önüne alındığında bu cinsiyetçi düzenlemeyle kimin ücretsiz izin kullanacağını kestirmek güç değil. Böylelikle kadın doğum yaptıığında ona direkt “olması gereken yer” evi gösteriliyor ancak erkeğe bu konuda bir zorunluluk yüklenmiyor. Çocuk bakımı ile ilgili düzenlemeler, patronlara ve kamuya hiçbir sorumluluk vermiyor ve çocuk bakımını tamamen kadınların omuzlarına yüklüyor. Kadınları aylık gelirden ve özlük haklarından yoksun bırakarak çocuk bakmak için eve yönlendiren bu düzenlemeler, çalışma hayatında da erkeklerle eşit koşullarda yer almalarını engelliyor ve cinsiyetçi işbölümünü pekiştiriyor. Çocuk bakımıyla ilgili öncelikli düzenleme kadın-erkek 50 kişinin çalıştığı özel ve kamu işyerlerinde kreş açılması; 50’den az çalışan olan yerlerde ise kreş hizmetinin çalışana hiçbir sorumluluk yüklenmeden dışarıdan alınmasıdır. Böylelikle bu yükümlülüğü işveren alan egemenler işverenin masrafını düşürerek çalışanlarına başlarının çaresine bakmalarını gerektiğini buyuruyor. Tabi bu durumda kadına yine evinin yolu gösteriliyor.

Yine Torba Yasa’da yer alan başlıklardan biri olan “Çağrı üzerine çalışma, evden çalışma ve uzaktan çalışma” ile kadınlara esnek çalışma dayatılıyor. Yasada, kadınların yoğun olarak yer aldığı kimi esnek çalışma biçimleri tanımlanıyor ve kayıt altına alınıyor. Bu çalışma biçimleri, çalışma mekânlarının çoğunlukla ev olmasından kaynaklı, kadınların ev içindeki karşılıksız emeklerini asla azaltmadığı gibi, cinsiyete göre bölünmüş bir emek piyasasında eşitsiz koşullarda yer almalarının kalıcılaştırılması anlamına geliyor. Diğer bir yönüyle ise şimdiye dek kayıt dışı kabul edilen bu işlerde çalışan kadınlar, böylesi bir yasal düzenleme ile işgücü piyasasında artık hesaba katılıyor olacağından, kadın istihdamı istatistiklerinde muhtemelen artış olması planlanıyor. Yani kadınların somut durumlarında her hangi bir fark olmadığı halde ülkede daha çok kadın istihdamı sağlandığı ve büyüyen ekonomi yalanlarına bir yenisinin daha eklenmesi planlanıyor.

İşyerlerinde birçok sorunla yüz yüze gelen kadınlar çözümü ise başta da belirttiğimiz gibi sessiz kal-

makta buluyorlar. Genellikle sendikalı olmayan kadınlar sendikaların ne olduğunu, kendilerine ne yarar sağlayacağını dahi bilmiyorlar. Sosyal-İş’in geçtiğimiz yıl yayınladığı “Türkiye’de ve dünyada Kadın Emegi ve İstihdamı” raporu bu konuda kadınların karşılaştıkları engeli ve kadınların sendikalarındaki durumunu gözler önüne seriyor.

Sosyal-İş’in “Türkiye’de ve dünyada Kadın Emegi ve İstihdamı” raporuna göre, Türkiye’de kadın çalışanların sendikalaşma oranı yüzde 3, erkeklerin sendikalaşma oranı ise yüzde 7,7’dir. Yani kadın emekçiler, erkeklere nazaran sendikal örgütlenme ve toplu sözleşme olanağından daha az yararlanabilmektedir. Türkiye’de kadınların işgücüne dahil olamama nedenleri arasında ilk sırayı “ev işleriyle meşgul olmaları” alıyor. İstihdam verileri Türkiye’de cinsiyete dayalı işbölümünün ve cinsiyetler arası ücret farkının sürdüğünü gösteriyor.

İstihdam edilen kadınların yüzde 58’i kayıt dışı çalışırken erkeklerde bu oran yüzde 38. Ücret ya da yevmiye karşılığı çalışan dört kadından biri kayıt dışı istihdam ediliyor. Ücretsiz aile işçisi olarak çalışan kadınların yüzde 94’ü de herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı değil.

Rapora göre, sendikalaşan kadın işçiler, “Kocaları ya da aileleri yoluyla sendikadan istifa etmeleri için baskı görme”, “Kadının sendikayla işi olmaz gibi söylemlere muhatap olma”, “Hamile ya da çocukluların zorla mesaiye bırakılması”, “çalışma saatlerini uzatma” ve sendikalaşan kadın işçilere fiziksel veya sözlü cinsel tacizde bulunma, gibi yöntemler kadınların karşılaştıkları engellerden bir kaçını oluşturuyor.

Tüm bu engelleri aşarak sendikalı olan kadınları ise sendikaların geneline yansıyan ataerkil zihniyet bekliyor. Bir kadın sendikalı olduğunda ya sadece üye olarak devam ediyor, ya da yönetime gelse dahi “kadın” veya “eğitim” sekreteri olabiliyor (ki birçok sendikada kadın sekreterinin bile erkek olduğunu düşünürsek tablonun vahameti daha da anlaşılır olacaktır). Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 2009 verilerine göre kadınların sendikaların seçilmiş yönetim organlarındaki oranı son derece düşük. İşçi sendikaları başkanları arasında kadınların oranının yüzde 6.4; yönetim kurulu üyeleri arasında ise yüzde 10. İşçi sendikaları konfederasyonları söz konusu olduğunda bu oranların yüzde 0’a geriliyor. Yalnızca sayısal verilere bakmak dahi işçi ve emekçilerin örgütlülüğü olan sendikaların ataerkil bakışını yansıtır. Kadının edilgenliğine eklenen bu zihniyetle birlikte ise sendikalarda kadının adı olmadığı bir kez daha görülüyor.

Yüzyıllardır bizlere öğretilen “iyi bir eş, iyi bir anne, iyi bir kız vs. vs.” sarmalında boğulan kadının/bizlerin sorunlarını anlatırken nasıl hep “daha çok” vurgusunu yapıyorsak, her şeyden en fazla payı hep biz alıyorsak; kendimizi var edebilmemiz için de daha çok mücadele etmemiz gerekiyor. Hem hayatın her alanında karşımıza çıkan ataerkil zihniyete ve bunun her türden yansımalarına, hem de kendi edilgenliğimize ve öğretilmişliğimize karşı mücadele etmemiz gerekiyor. Bulduğumuz her alanda kendimizi var etmenin yolu ancak ve ancak daha çok mücadele etmekten geçiyor.

“İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!” K. Marks

KESK ÜZERİNE NOTLAR

Toplumsal yaşamda her şey bir ihtiyacın ürünü olarak ortaya çıkmıştır. Bu gerçeklik sendikalar içinde geçerlidir. İlk sendikal örgütlenmeler; İngiltere’de işçi sınıfının yaşam koşullarının ve sömürünün en ağır biçimde yaşandığı süreçte **“dayanışma ve yardımlaşma birliği”** olarak ortaya çıkmış, akabinde işçi sınıfının **“kendiliğinden sınıf”** olma niteliğinin **“kendisi için sınıf”** olma bilincine evrildiği süreç içerisinde sendikalar sınıf mücadelesinin önemli birer mevzisi haline dönüşmüştür. Bu bağlamda sendikalar ekonomik taleplerden hareketle başladıkları serüvenlerini işçi sınıfının örgütlenme ihtiyacının açığa çıkması ile birlikte ekonomik ve siyasi mücadelenin birleştirilmesi diyalektiğini kavradığı oranda sınıf mücadelesinin önemli birer aracı olarak sürdürmüşlerdir. Zaman içerisinde sendikaların emekçiler açısından önemi artarak sınıf birliğini sağlamak, ekonomik, demokratik, nihayetinde siyasi taleplerini dile getirmek bu bağlamda mücadele etmek için emekçilerin mücadele okulu olma görevini üstlenmiştir. Sendikal mücadeleyi ekonomik ve siyasi mücadelenin birbirini tamamladığı ve şekillendirdiği bir mücadele olarak kavramak gerekmektedir. Sendikal mücadeleyi salt ekonomik mücadeleye indirgeyen günümüz sendikal çizgisi emekçilerin sendikal mücadele içerisindeki örgütlü öfkelerini **“sönümlendirmek”** görevini üstlenmiştir. Bu düşünceden hareketle şunu diyebiliriz ki sendikalar özgün amaçlarının yanı sıra, **artık daha büyük çıkarları olan tam kurtuluş için işçi sınıfını örgütlenme merkezleri olarak hareket etmeyi öğrenmelidir.(1)**

Sendikalar üzerine kısa bir değini yaptıktan sonra şimdi de KESK üzerine okumalarımıza geçebiliriz. Osmanlı toplumsal formasyonunun günümüze kadar gelen süreç içerisinde emekçilerin sendikal örgütlenmelerini değerlendirirken hakim üretim ilişkilerinin sendikal örgütlenmelerin doğuşunun gecikmesine etkisini kavramak gerekmektedir. Şöyle ki toplumun nerdeyse tamamının toprağa bağlı oluşu sendikal örgütlenmelerin bilincinin kavranmasında olumsuz bir neden olarak ifade edilebilir. Emekçilerin toprağa bağlı oluşu ya da topraktan tam kopamayışları, halen feodal üretimin etkisi altında olmaları bununla birlikte toprağa dönmelelerinin koşullarının gerçekliğini koruyor oluşu gibi nedenler emekçilerde ki sınıf bilincinin olgunlaşmasında olumsuzluklara neden olmuştur.

Kamu emekçilerinin örgütlenme ve mücadele deneyimi ise işçi sınıfından daha gecikmeli olarak ortaya çıkmıştır. Osmanlı döneminde eğitim alanında Muallimi-Encümen’de örgütlenen emekçiler, Cumhuriyet iktidarı ile oluşan faşist iktidar sürecinde örgütlenme haklarının olmayışı,

doğru bir ideolojik politik yapılanmanın olmayışı, baskı politikaları vb. nedenlerden dolayı uzun bir dönem örgütsüz kalmışlardır. 1965 TÖS, 1971 TÖB-DER süreci eğitim emekçilerinin örgütlenme deneyimine önemli katkılar sunarak kamu emekçilerinin örgütlenme ihtiyacını açığa vurmuştur.

1980 Askeri Faşist Cunta (AFC), bir bütün olarak toplumun örgütlü yapısını dağıtmış, kazanılmış demokratik haklarını gasp etmiş, her türlü örgütlenmeyi, sendikaları yasaklayarak toplumun bilincini dumura uğratmıştır. 1980 AFC’si sonrası yaşanan suskunluk dönemi akabinde ’89 Bahar Eylemlikleri olarak anılacak olan süreçle birlikte emekçilerin yüzünü mücadeleye dönmesine işaret etmiştir. İşte kamu emekçilerinin örgütlenme, fiili meşru mücadele kararlılığı ’89 Bahar Eylemlikleri’nin akabinde 1990’lı yıllarda işçi sınıfının kararlılığı ekseninde yeniden kalıba dökülüyordu. Kamu emekçilerinin örgütlenmesinin, sendika kurmasının, düşüncelerini ifade etmesinin yasak olduğu bir süreçte kamu emekçileri sokaklara çıkarak grev ve toplu sözleşme ekseninde sendikal hak için örgütleniyorlardı. Kamu emekçileri sürdürülen faaliyetleri merkezileştirmek, güç birliği oluşturmak için Kamu Çalışanları Platformu’nu bu süreçte örgütlemişlerdi. Kamu emekçileri ilk olarak 1990 yılında Eğitim-İş’i kurarak fiili meşru sendikal örgütlenmelerini gerçekleştiriyor, meşruluğu yasal statünün dışında sokaklarda, mücadele içinde kazanmayı amaçlıyorlardı. Kamu emekçileri açısından grevli toplu sözleşmeli sendikal hak için kararlı bir mücadele geleneği açığa çıkıyor, Ankara yürüyüşleri örgütleniyor, iş bırakmalar gerçekleştiriliyor, kapısına mühür vurulan sendika binalarını fiili meşru zeminde sahiplenerek kapılar mühürler kırılarak açılıyor. Eylemsellikler emekçilerin kararlılığı ile sürekliliği sağlanmış ve kazanıma dönük bir hatta evrildi ve işte bu sürecin ürünü olarak 8 Aralık 1995’te KESK kuruldu. Bu anlatımdan hareketle şunu ifade edebiliriz ki **KESK fiili meşru mücadele geleneği yaratılarak kurulmuştur.** KESK’i bu bağlamda ele almak ve değerlendirmek gerekmektedir.

1996’dan Günümüze KESK

1996’dan günümüze kadar gelinen süreç içerisinde sendikal mücadeleye verilmesi gereken önemin kavranmaması, devrimci hareketin güç kaybetmesi buna paralel olarak sınıf mücadelesinin gerilemesi gibi etkenler sendikal hareketin yüzünün emekçilere yabancılaşmasının zeminini yaratarak, reformist, bürokratik sendikal çizginin sendikal mücadeleyi, uzlaşmacı çizgiye devşirmesinin zeminini hazırlamıştır. KESK’de bu

süreçten payına düşeni fazlasıyla almıştır. KESK’e hakim olmaya başlayan reformist, bürokratik sendikal çizgi özü gereği mücadeleyi değil **diyaloğu, uzlaşmacı ve sivil toplumcu** yaklaşımı merkeze almış zaman içerisinde emekçilerde güven kırılması yaratmış, söz-yetki-karar mekanizmasını işletmeyerek emekçilerin sendikalara yabancılaşmasının zeminini yaratmıştır. Sendikalar, iş yerlerinden kopmaya başlamış, karar süreçlerine emekçileri dahil etmemiş, akabinde işyerlerinde açığa çıkan günlük talepleri nihai hedefe tabii kılmamıştır. Emekçilerin sürecin öznesi olduğunu göz ardı ederek emekçileri mücadele sürecinde nesne olarak algılamıştır. Bu düşünceden hareketle diyebiliriz ki sendikal bürokrasi **esas olarak mücadele yürütmeye değil, görüşmeler yapmaya uygundur, kitleler harekete geçtiğinde korkuya kapılır(2)**, çünkü kendisi de harekete geçmek zorunda kalacaktır.

KESK üzerine tartışmalarımızı ya da KESK’e eleştirilerimizi KESK’in **eylem yapma yapmaması** olarak ele almayacağız. Hakim bürokratik sendikal çizginin sıkça **birbirini tekrar eden**, amaç açısından muğlak, **kazanımı hedeflemeyen**, sürekliliği sağlanmış mücadele çizgisini değil yalnızca **protesto etmekle yetinen** ve emekçilerin öfkelerini sönümlendirerek emekçiler cephesinde sınıf mücadelesine güvensizlik oluşturan **eylem** daha doğrusu **“mücadele”** anlayışı ile hareket etmektedir. Bu tespitten hareketle diyebiliriz ki reformist sendikal çizginin özü tam da onun **kapitalizme karşı mücadeleyi değil, kapitalizmin olumsuz yönlerine karşı “protestocu” bir yaklaşımı kendine merkez olarak hareket etmektedir(3).**

4688 sayılı sahte sendikalar yasası sürecinde **“bu yasa bize dar gelir”** açıklamaları sonrasında mevcut sendikal anlayış kalıbını yasaya sığdırmak için uğraşmaktan çekinmemiştir. Eğitim-Sen özgülünde açığa çıkan **anadilde eğitim** talebinin kapatma gerekçesiyle tüzükten çıkarılması

“İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!” K. Marks

unutulmamalıdır. Sokakta kurulan sendikalarımızın burjuva hukukunun ırkçı, şoven histerisinin kararına umut bağlanarak **anadilde eğitim** hakkından **vazgeçilmiştir**. Hak gasplarına, anti-demokratik uygulamalara karşı fiili meşru mücadele yerine sivil toplumcu söylemin arkasına sığınarak süreci mahkeme salonlarında çözmeyi merkeze almaya başlamış ve sendikal örgütlenmeyi kelimenin gerçek anlamıyla **hukuk bürosuna devşirmişlerdir**. Tüm bu yaklaşıma rağmen **“hak verilmez alınır zafer sokakta kazanılır”** söylemi halen tüm çıplaklığı ile karşımızda durmaktadır.

KESK ve Örgütlenme Sorunu

Örgütlenme sorunu nihayetinde sendikal mücadelenin kazanımlarla örülmesi açısından mücadelenin esas yönünü oluşturmaktadır. Sendikalar açısından örgütlenme sorunu kendiliğinden hayata geçirilecek bir pratik değildir. Örgütlenme sorunu bir ihtiyaç olarak açığa çıkan, bilinçli politik ve pratik bir yönelim, aynı zamanda sınıf mücadelesinin kendisidir de. KESK’in örgütlenme sorununu da bu bağlamda ele almak ve değerlendirmek gerekmektedir. Bu değerlendirmeler ışığında KESK’in örgütlenme kavrayışını ele aldığımızda, KESK’in örgütlenme sorununu toplu sözleşme sürecinde ki yetki hakkı olarak algılayıp bahar sürecindeki göreceli bir hareketliliğe hapsettiği aşikardır.

Örgütlenme faaliyetleri artık bahar sürecindeki yetki hakkı olarak algılanmakta, iş yeri örgütlenmeleri misyonunu yerine getir(e)memekte, üye toplantılarının karar alma organlarına dönüştürülmesi gerçekleşmemektedir. Sendikal örgütlenmelerin iş yerlerinden kopuk, iş yerlerini merkeze almayan, kelimenin gerçek anlamıyla iş yerlerini önemsemeyen örgütlen(me)me pratikleri sendikal gücün erimesinin nedenlerinin esas yönünü oluşturmuştur. Hakim sınıfların genelde sendikal örgütlenmelere özelde KESK’e dönük saldırıları da güç yitiminde önemli etken olmakla birlikte esas mesele sendikal mücadeleyi nasıl değerlendirdiğimiz, örgütlenme soruna nasıl baktığımızla ilişkilidir. Bu bağlamda bürokratik sendikal çizginin sorundaki esas sorumluluğu aşikardır.

KESK ve Kadın Sorunu

Türkiye’de emek mücadelesi içerisinde kadının sendikal örgütlenmedeki konumu değerlendirildiğinde erkeğe dayalı gelişen bir **mücadele** yaklaşımı açığa çıkmaktadır. Üretim sürecinde yer alan kadın ilk olarak kadın olma kimliği ile evde, sokakta, kısacası yaşamın her alanında ezilirken diğer taraftan emekçi kimliğiyle işyerinde iki kat ezilip, emek gücünün karşılığını daha az almasına rağmen erkek egemen toplum kadının örgütlenme ve mücadele etme ihtiyacının açığa çıkmasını engellemek için her türlü materyali kullanarak kadının mevcut sorunları kader olarak algılamasının koşullarını kadın-

lara dayatmaktadır.

Sendikal örgütlenmeler içerisinde emekçi kadına erkek egemen toplumun işleyiş tarzına uygun olarak imkan hazırlanmamakta üretim süreci dışında evdeki iş yükünün kadının görevi olarak kadının omuzlarına yüklenmesi, gündelik yaşamdaki erkek egemen algılayış biçimleri gibi etkenler kadının mücadele de kendini ifade etmesinin önündeki engellerdir.

Sendikal yönetimler de kadın sekreterlikleri oluşturarak emekçi kadınların örgütlenmesi, sorunlarının bilince çıkarılarak kadın çalışmalarının, kadın dayanışmasının koşullarını yaratma açısından olumlu görevler yüklenmiştir. Fakat gelinen süreç içerisinde erkek egemen algılayış kadının mücadelede ki temsiliyetini sadece kadın sekreterliği olarak algılamış, adeta gündelik yaşamda kadının eve hapsedilmesi gibi kadını, kadın sekreterliklerine hapsederek emekçi kadının mücadelede gelişmesi, değişmesi farklı bir engel biçimi ortaya çıkarılarak kısır döngüye hapsedilmiştir. KESK’li kadın emekçiler bu yaklaşımı boşa çıkarmak zorundadırlar.

Kadına dönük her türlü saldırının yasal düzenlemeler ve törelerle erkek egemen toplum tarafından beslendiği bir toplumsal sistemde yaşamaktayız. Kadın mücadelesine dair önemli birikim ve deneyimler açığa çıkaran KESK özgülünde de çeşitli biçimlerde kadına dönük, erkek egemen sistemden beslenen olumsuzluklar yaşanmaktadır. Kısa bir süre önce KESK’te yaşanan taciz olayı bu gerçekliklerin toplamıdır. KESK, sorunun açığa çıktığı günden itibaren sorunun çözümüne dair herhangi pratik bir adım atmamış, tüzüğünde yer alan **kadının beyanı esas** ilkesine uygun hareket etmemiştir. Sorunu çözümsüzlüğe hapsederek siyasi hesaplar bağlamında sığ demogojik söylemler geliştirilerek süreci çözümsüzlüğe mahkum etmişlerdir. KESK kadın sekreterliğinin soruna karşı geliştirdiği **eril** yaklaşım tüm çıplaklığı ile hafızalarımızdadır.

Güçlü bir KESK için örgütlü DDSB

KESK özgülünde açığa çıkan kriz sendikal hareketin bir bütün olarak yaşadığı süreci ifade etmektedir. Bürokratik sendikal çizgiye rağmen KESK içerisinde dinamik, mücadeleden yana bir taban bulunmaktadır. Kamu emekçilerinin

örgütlü mücadelesini büyütme, açığa çıkan gücü sınıf mücadelesine kanalize ederek süreci örgütlemek sınıf bilinçli DDSB’li emekçilerin omuzlarındadır. Bu düşünceden hareketle KESK içerisinde örgütlenme faaliyetlerinde aktif görev almalı sendikal mücadele içerisinde diri güçleri açığa çıkararak bu güçleri sınıf mücadelesine kazandırmalıyız. Kamu emekçilerine dönük saldırıların giderek arttığı günümüzde güvencesiz ve taşeron çalışmaya karşı politika oluşturulamamakta, bu alanın örgütlenmesi yasal statü bağlamında ele alınarak durum olağan kabul edilmektedir. Torba yasa, ulusal istihdam projesi ile emekçilerin çalışma koşulları daha da çekilmez hale gelirken KESK sürece müdahil olmada yine protesto etmekle yetinmekte, akabinde yargıya taşıyarak işin takipçisi olacağını beyan edecek ve süreci bu şekilde karşılamış olacaktır. Şu gerçeği kavramak gerekiyor ki sınıf bilinçli **işçileri reformistlerden ayıran şeyin, onların işçilerin günlük mücadelesini mücadelesinin nihai hedefine tabi kalmaları olduğu herkes tarafından (4)** bilince çıkarılmalıdır.

Güvencesiz çalışma, taşeron çalışmanın yaygınlaşmaya başladığı kamu alanında emekçileri hak gasplarına karşı harekete geçirecek yasal statüye takılı kalmadan fiili meşru mücadele düşüncesini merkeze alarak mücadelenin ivme kazanmasını sağlayabiliriz. Son olarak esas mesele, **amacın kitleleri kazanmak olduğunu ve tüm örgütlenme çalışmalarının bu amacın aracı olduğunu(5)** unutmamaktır.

Dipnot: 1,2,3,4,5 no ile numaralandırılan alıntılar A.S. Lokovsky’in Sendikalar Üzerine adlı eserinden alınmıştır.

“İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!” K. Marks

Eğitim-Sen kurullarından yeni döneme okuma notları

Yaşam, biz yoksul emekçi kitleler için her geçen gün daha da çekilmez hale gelmektedir. Şu gerçeği unutmamalıyız ki egemenler ve onların mevcut sömürü düzeni gücünü biz yoksul emekçi halk kitlelerinin örgütsüz, dağılmış, hak alma bilincinden yoksun, umutsuzluğa mahkûm edilmiş, yoksulluğu kader olarak algılayan yapımızdan almaktadır. Egemenler bu düşünceden hareketle, kendi sömürü düzenlerinin devamını sağlamak amacıyla emekçilerin örgütlü yapılarını dağıtmak, kazanılmış haklarını gasp etmek için yasalar hazırlamakta, baskı uygulayarak sindirmekte sınır tanımamaktadır. Kamu alanında yaygınlaşan güvencesiz çalışma, taşeron çalıştırma biçimleri, emekçi kitlelere dönük en kapsamlı saldırıların işaretini vermektedir. Eğitim alanında ücretli, 4/b, 4/c gibi tanımlamalarla iş güvencesinden yoksun çalıştırılan emekçilerin sayısı sürekli artmaktadır. Güvencesiz çalıştırılmanın bu denli yaygınlaştırılıp kanıksandığı bir süreçte sorunu emekçilere dönük genel bir sorunsal olarak algılamayıp sürekliliği sağlanmış bir mücadele çizgisi oluşturulmadığı aşikârdır. Tam da bu noktada güvencesiz olarak çalıştırılmaya mahkûm edilen binlerce emekçinin örgütlenme ve hak arama mücadelesi de acil sorun olarak önümüzde durmaktadır. Sendikal mücadele, sömürünün en ağır ve yoğun olduğu bu alanın fiili ve meşru mücadele anlayışından yola çıkarak derhal örgütlenmelidir. Sermeyenin kamunun tasfiyesine, okulların ticarileştirilmesi politikalarına karşı tüm emekçileri örgütlemeyi hedef alan, onların öfkelerini sokağa taşıyan bir anlayışa sahip olması şimdi daha da zorunludur. Kamuda güvencesiz çalıştırmayı rakamlarla ortaya koyduğumuzda, örgütlenme ihtiyacını da daha net göreceğiz. Bu gün hâlihazırda; 70 bin sözleşmeli (4-b) çalışan (sözleşmeli öğretmenler, 657 sayılı devlet memurları kanunundan ayrı olarak 20 maddelik sözleşme metinleriyle kamuda çalışmaktadır ki sözleşmeli öğretmenlikte uygulamalar ilçeden ilçeye değişmekle birlikte, özel okullarda ki çalışma şekline yakın bir konuma sahiptir) bulunmaktadır. Öte yandan sayıları 120 bine yakın ders ücretli çalışan, hiçbir güvencesi olmayan öğretmenler, tatil günlerinde ücretlerinin kesilmesi, idarenin inisiyatifinde çalışma, atama dönemlerinde işsiz kalma gibi sorunlarla yüz yüzedir. Bunlara birde 300 bin işsiz öğretmeni eklediğimizde sanırız sorunun yakıcılığı daha da açığa çıkmaktadır. Eğitim-Sen emekçilerin öz örgütlülüğüdür, tarihinden aldığı mücadele geleneği ile bu alandaki örgütlenme sorununu aciliyetle ele alması gerekmektedir.

Eğitim alanının sorunları bununla da sınırlı değil tabii ki. Özellikle eğitim- öğretim dönemi

başında sıklıkla gündem yapılan kayıt parası ve yıl içinde velilerden alınan “bağış ya da aidat” gibi ödenekleri de düşündüğümüzde eğitimin paralılaştırılması, sadece parası olanın okuyabileceği anlayışının yerleştirilmesi gibi sermaye politikalarını eğitim alanında hayat bulduğunu göreceğiz. Bu nedenle eğitimdeki sınıf mücadelesini yoksul halkı da katarak yürütmek elzemdir.

Egemenler cephesinde süreci kendileri açısından kazanıma dönüştürecek yeni düzenlemeler yapılmaya devam edilmektedir. Yakın zamanda mecliste kabul edilen torba yasa olarak adlandırılan saldırı paketi de emekçiler açısından yeni hak gasplarının habercisidir. Torba yasa ile egemenler, sermayeye ilişkin iyileştirici hükümler hayata geçirmeye çalışırken, emekçilere dönük güvencesizlik, esnek çalışma biçimi, sürgünün yasal zemine kavuşması, belediye işçilerine dönük hak gaspları ve diğer maddelerle adeta emekçilerin başına çuval geçirmek istemektedir. Yaşanılan tüm bu sorunlara dair biz emekçiler ise sadece protestocu bir tutumla sürecin lehimize örgütlenemeyeceğini tarihsel deneyimlerimizden çıkardığımız öğretilerle çok iyi biliyoruz. Süreç emekçilerin omuzlarına mücadeleyi yükseltme görevini yüklemiştir. Bu düşünceden hareketle grevle, toplu sözleşmeyle sendikal hak için örgütlenmeli fiili meşru mücadele çizgisini açığa çıkararak hareket etmeliyiz. Emekçilere dönük saldırı dalgasına sınıf perspektifli sendikal çalışmalarla karşı koymamız gerekmektedir. Bu mücadele aynı zamanda sendikal mücadeleyi hukuk mücadelesine indirgeyen, emekçilerin hak alma ve mücadele örgütü olan sendikaları hukuk bürolarına devşirerek ele alan sivil toplumcu bürokratik sendikal anlayışa karşı mücadeleyi de elbette gerektirir. Sendikaların emekçilerle bulunduğu ya da emekçinin sendikası ile

ete kemiğe büründüğü iş yeri örgütlenmelerini merkeze koyarak hareket etmeli, örgütlenme sürecine iş yerlerinden başlamalıyız. Süreci emekçiler açısından kazanıma dönüştürmek düşüncesini diri tutarak hareket etmeli, örgütlenme faaliyetlerini bahar sürecinde yinelenen yetki alma anlayışına tabi kılmamalıyız. Örgütlenme faaliyeti sendikal sürecin belirleyici yönünü oluşturduğu bilince çıkarılmalıdır. Daha güçlü bir Eğitim-Sen yaratmak için emekçilerin söz karar yetki sürecine dâhil edildiği, protesto ile yetinen değil kazanıma, hak almaya dönük fiili meşru mücadele çizgisinin açığa çıkartıldığı bir sendikal örgütlenmeyi yaratmak görevimizdir. Bu noktadan hareketle Eğitim-Sen kongrelerini sadece bir yönetim değişimi çerçevesinde değil, sendikal mücadeleyi sınıfsal mücadelenin olmazsa olmazı haline getiren, tüm emekçileri örgütlemeyi, sokağa dökmeyi hedef alan sıçrama evreleri olarak ele almalı, propagandamızı bu minvalde yapmalıyız. Sendikayı şubelere sıkışmış dar grupçu anlayışları, sadece toplantılardan ibaret sendika anlayışları yerine, sokağın öfkelerini örgütleyen sınıfın örgütü haline getirme görevine sahip olmalıyız.

Eğitim-Sen mücadele geleneğinden aldığımız referansla, üye ve temsilci toplantılarını karar organı haline getirmek, her emekçinin emeğin örgütlenmesinde katkı sunmasını, sorunun ve çözümün merkezinde olma gerçeğini onlara hissettirme anlayışına sahip olmalıyız. Bu anlayış sendika bürokratziminin de alaşağı edilmesi noktasında önemlidir.

Eğitim-Sen kongrelerine giderken bizler DDSB’li emekçiler olarak Eğitim-Sen kongrelerinde “birlik mücadele zafer” şiarıyla hareket etmeli, devrimci, demokratik sınıf sendikacılığı anlayışını haykırmayı bir görev saymalıyız. Onun için güçlü bir KESK için örgütlü DDSB diyoruz.

“İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!” K. Marks

Emekçi mahallelerde sınıf çalışması üzerine

Emekçi mahallelerde yürütülecek sınıf çalışması bugün çok daha önem kazanmış durumdadır. Bu konuda ders alınması gereken önemli deneyimlerimiz mevcut olmasına karşın uzun zamandır ciddi bir yetersizliğin olduğunu kabul etmek gerekir. Bu yetersizliği açıklarken üretimin örgütleniş sürecini ve bununla bağlantılı olarak işçi sınıfının genel tablosunu özellikle belirtmek gerekir. Bugün ve birçok kere vurguladığımız güvencesizlik, esnek çalışma, taşeron sistemi, kayıtdışı vb. konular emekçi semtlerde yapılacak sınıf çalışması konusunu doğrudan ilgilendirmektedir. Çok fazla ayrıntıya girmeden, önümüzde duran sınıf tablosundan çıkardığımız bazı sonuçları aktarmaya çalışacağız.

İşçi sınıfının sayısal olarak büyük gövdesini oluşturan ve sömürü derecesi bakımından da militan bir mücadelenin öznesi olabilecek genç kitlesini, çoğunlukla kayıtdışı ve güvencesiz konumdaki işçiler oluşturmaktadır. İşçi sınıfının bu bölümünü fason üretim yapan küçük atölyeler ve taşeron sistemi ile birlikte düşünmemiz gerekir. İşçi sınıfının bu geniş bölümünü genel olarak *güvencesizler* olarak tanımlayabiliriz. Güvencesizliği bir iki konu ile sınırlamadığımızı; iş güvencesi, sosyal güvence, iş güvenliği, işçi sağlığı, ücret yeterliliği, örgütlenme özgürlüğü vb. konularla bir bütün olarak değerlendirdiğimizi belirtmek gerekir. Güvencesizlik bugün açısından kadrolu ve sendikalı çalışanları da içine çeken sermayenin işçi sınıfına yönelik stratejik bir saldırısı durumundadır. Sözkonusu sömürü ve saldırı tablosunu en yoğun olarak yaşayanlar, sınıfın *güvencesizler* olarak tanımladığımız kesiminin kafamızda somutlaşmasını sağlamaktadır.

Genel olarak özelleştirme, esnekleştirme, taşeronluk ve sendikasılaştırma olarak belirttiğimiz saldırıların tarihi uzun bir zamana yayılmaktadır. Bu zaman dilimi içerisinde gerici ve bürokratik sendikaların özel bir rolü olmuş, devrimci-demokratik anlayışların yetersizliği olumsuz gidişatı daha da beslemiştir. İşçi sınıfı ve emekçilerin örgütlülük düzeyi en alt sınırlara inmiştir. İşçi sınıfı her açıdan önceki konumunda kalamamış, sermayenin şekillendiriciliği altında bir değişim geçirmiştir. Bu değişimin ideolojik, kültürel, yapısal ve örgütsel birçok yansıması bulunmaktadır. Tüm bu farklı sonuçlar işçi sınıfının örgütlenmesi konusunda da yeni politikaların ve araçların devreye girmesini zorunlu kılmıştır. İşçi sınıfı önemli oranda parçalara ayrılmış, mekân olarak dağıtılmış ve örgütsüz bırakılmış bir durumdadır. Bu gerçeği temel alarak örgütlenme çalışmalarını tartışmak zorundayız.

Temel ihtiyaçlar artık kendini daha belirgin olarak göstermekte ve birçok kesim tarafından tartışılmaktadır. Biz bu ihtiyaçları şu şekilde tarif edebiliriz: İşçi sınıfı içerisindeki çalışmalarımızın ağırlık noktası güvencesiz işçilere yöneltilmelidir. İşçilerin sendikal bilinci ve örgütlülüğü artırılmalıdır. Ve yine bu hedeflere paralel olarak çalışmalarımız alan bakımından küçük ve orta

çaplı işletmelere, taşeron firmalara ve sendikaların dışındaki alanlara yöneltilmek zorundadır.

Ülkemiz işçi sınıfı için ortaya koyduğumuz tablo üretim birimlerinin bugün önemli oranda emekçi semtlerle mekânsal paralellik taşıdığını göstermektedir. Bahsettiğimiz alanlarda işyeri temelli örgütlenmenin zorlukları semtlerdeki faaliyetlerimizin bugün çok daha fazla bu örgütlenme çalışmasına yoğunlaşmasını gerekli hale getirmektedir. Değişik meslek ve işyerlerinden binlerce işçi, emekçi semtlerinde birarada yaşamaktadır. Yine önemli bir nüfusu oluşturan işsizler buralarda toplanmaktadır. Ve yine kadın ve çocuk emeğinin sömürüsü en yoğun buralarda kendini göstermekte ve sömürü ev içine kadar inmektedir.

Tüm bu belirttiklerimiz, semtlerdeki faaliyetlerimizin işyeri/semte temelinde işçi sınıfı içerisinde bir örgütlenme çalışmasına yönelmesinin sınıfın örgütlenmesinde oynayacağı önemli rolü göstermektedir. Merdiven altı atölyelerde çalışan işçilere, semtlere yakın sanayi alanlarındaki işçilere, hizmet alanındaki işçilere, sokak işçilerine ve işsizlere ulaşmada ve onları örgütlemeye semtlerde yoğunlaşacak çalışmalar daha büyük bir önem kazanmış durumdadır. Bu konuda örgütlenme araçlarımız bellidir. Her koşul ve ihtiyaca bağlı olarak DDSB, sendikalar, dernek, kooperatif vb. bu örgütlenmede rol oynayacaktır. İşçilerin bilinçlendirilmeleri ve sendikal örgütlenmeleri, işçi direnişlerinin sahiplenilmesi ve bunlara öncülük edilmesi, işçilerin DDSB’de örgütlenmeleri gündelik çalışmalarımızın konusu olmak zorundadır.

DDSB programında da belirtildiği gibi işçinin ailesiyle birlikte değerlendirilmesi ve bu bütünün ihtiyaç ve çelişkilerine göre faaliyetlerin şekillendirilmesi gerekmektedir. Bu açıdan değerlendirdiğimizde barınma, sağlık, eğitim, altyapı, ulaşım sorunları ve sosyal-kültürel saldırılar karşısında yürütülecek çalışmaların sınıf çalışmasına bağlı ele alınması gerekmektedir. Diğer yandan emekçi semtlerinde bu sorunları yaşayanlar sadece işçiler değildir. İşçi sınıfı ve küçük burjuvazinin değişik kesim ve katmanları; yani işçiler, işsizler, memurlar, esnaf, öğrenciler, kadınlar ve çocuklar bu sorunlarla birlikte karşılaşmaktadırlar. Dolayısıyla semtlerde yürütülecek çalışmaların tüm bu kesimleri de içeren özgün yanları olduğu, buna uygun politika ve örgütlenmelere ihtiyaç duyulduğu unutulmamalıdır.

Emekçi semtler, işçi sınıfı ve ezilenlerin bir arada yaşadığı mekânlar olarak kitle hareketlerinin de temel alanları durumundadır. İşçilerin üretim içerisindeki sorunları, semtin yerel sorunları, Ale-vilerin kitlelerin sorunları, Kürt kitlelerin sorunları, kadınların sorunları, gençliğin sorunları, küçük esnafın sorunları vb. tüm bunlar karşılıklı etkileşim içerisinde her semtte özgün birtakım durumları ortaya çıkarmaktadır. Semt örgütlülüklerimiz tüm bu çelişkilerin örgütlenmesinde, birlikteliğinin sağlanması ve mücade-

leye kanalize edilmesinde uygun araç ve yöntemlerle hareket etmelidirler. Mücadele ve örgüt biçimlerinin çeşitlilik taşıyabileceğini ancak politik hedeflerde birleşebilmenin belirleyici olduğu, tüm bunların sınıf çalışmasına tabi kılınması gerektiği bilinmelidir.

Bu noktada değişik isim ve amaçlarla kurulan ve bizim de içinde çalışma yürüttüğümüz yerel dernek ve kurumlar önemlidir. Bir yandan bu dernek ve kurumlarda sınıf çalışması belirginleştirilmeye çalışılırken diğer yandan buralarla DDSB’nin ve sendikaların bağıni kurmak, ortak çalışma ve örgütlenmenin zeminini yaratmak büyük önem taşımaktadır. Her ne kadar emekçi semtlerindeki sınıf çalışmasından ilk elde alan örgütlülüklerimiz sorumlu olsa da bu konu merkezi olarak DDSB’de ve çalışma yürüttüğümüz sendikalarda halen tartışılmaya ihtiyaç duymaktadır.

Bugün itibarıyla kendini salt belli işyerleri ve yasal mevzuatla sınırlayan sendikaların işçi sınıfının varolan tablosunda ciddi bir gelişim göstermesi mümkün değildir. Genellikle belli bir alan veya işyerinde örgütlenme çalışmasına yoğunlaşıldığında ya da bir direniş sözkonusu olduğunda ortaya çıkan geçici dayanışma ve örgütlenme biçimlerinin kalıcılıştırılması tartışılmak zorundadır. Şüphesiz ki uygun alan ve koşullarda bunları tartışabilir ve aynı zamanda biçimini tarif edebiliriz. Ancak emekçi semtlerle, buralarda yoğunlaşan işçi sınıfının geniş bölükleri ile sendikalar arasında bağın kurulmasında, sendikalardan doğru atılacak adımların da önemli bir yeri vardır. Tekrar etmek gerekirse bu konuda yasal mevzuata, sendika bürokrasisine ve kalıplaşmış çalışma tarzlarına teslim olmadan bu adımları ortaya koymamız gerekmektedir. Çalışma yürüttüğümüz sendikalarda işçiyi ailesiyle birlikte ele alalım ve bu temelde sorunlara yoğunlaşmayı hâkim kılmak zorundayız. Bu demektir ki sendikalar emekçi semtlerin sorunları ile de ilgilenmek, buralarla politik ve daha ilerde örgütsel bağlar kurmak zorundadır. Çünkü emekçi semtlerin sorunları aynı zamanda işçi sınıfının sorunları durumundadır.

Emekçi semtlerde sınıf çalışmasına dair politika ve örgütsel biçimleri somut süreçler üzerinden tartışmaya devam etmek zorundayız. Ancak şunu vurgulamalıyız ki bu konudaki geriliğimiz, her şeyden önce bu konuda bir pratiğe girmeyi önümüze görev olarak ortaya koymaktadır. Her semt aynı koşulları taşımamakla birlikte bugün çalışmalarımızın bulunduğu birçok semtte bu yönlü bir çalışmaya yönelmenin nesnel koşulları bulunmaktadır. Henüz yetersiz olan kendi örgütsel gerçekliğimiz ve bu konudaki kavrayışımızdır. Bu yetersizliklerin giderilmesi örgütlenme ve eğitim sorunlarımız karşısında sergileyeceğimiz başarıya bağlıdır. Politik yönelimimizi kaybetmeden bu eksiklerin giderilmesine yoğunlaşmak semtlerdeki öncelikli amacımız olmak zorundadır.

“İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!” K. Marks

Ortadoğu ve Kuzey Afrika'da birbiri ardına yaşanan isyanlar, Libya özgülünde emperyalistlerin fiili, askeri işgaliyle yeni bir boyut kazanmıştır.

Yıllardır boyunduruk altında kalan, ezilen ve her gün daha da yoksullaşan halkların zulme karşı başlattıkları haklı ve meşru direnişleri bahane ederek pay kapma derdinde olan emperyalistlerin, kendilerine hedef olarak Libya'yı seçmeleri tesadüf değildir.

Tunus'ta sokakların alev alev yanmasıyla başlayan isyan dalgası oldukça kısa bir zaman içerisinde hemen hemen tüm bölgeye yayılmış ve tüm dünyanın gündemine girmiştir. Gericiliğin tüm şiddetiyle hükmünü sürdürdüğü dünya genelinin özel olarak daha baskıcı bir hal aldığı sözü geçen topraklarda halkların tek bir kıvılcımla bu derecede sarsıcı bir şekilde ayaklanması asla şaşırtıcı değildir. **Yoksulluğun yaygınlığı ile devlet yönetimindeki zatlardan kişisel servetlerinin büyük bir çelişki arz etmesi gerçeğinin yanı sıra yolsuzlukların bu derecede ayyuka çıkması ve buna ek olarak işsizlik, adaletsizlik gibi daha onlarca sorunun birleşmesi sonucu halkların isyan etmekten başka hiçbir çıkar yolunun olmaması birbirine paralel sonuçlar olarak değerlendirilmelidir.**

Bölge halklarının işsizlik, yoksulluk ve baskı cenderesi arasında kalmışlığı gerçeği ekseninde değerlendirdiğimizde bu isyanların gerekçesini farklı dayanak noktalarına havale etmek en hafif deyişle insafsızlık olacaktır. Nihayetinde isyanların arkasında tetikleyici unsur olarak farklı dayanak noktaları olduğunu bir an için kabul etsek dahi halkların bu haklı isyanlarını görmezden gelmenin ya da hafife almanın sınıfsal değerlendirme açısından mantıklı bir yanı yoktur. **İlk kabul edilmesi gereken konu, baskının olduğu yerde isyan etmenin meşru olduğudur.**

KÖTÜNÜN İYİSİ DEĞİL EN İYİSİ İÇİN

Birbiri ardına patlayan isyanların, nedenleri itibariyle sistemi, ancak sonuçları itibariyle sadece mevcut yönetimleri sorguladığı görünen bir gerçektir. Bu açıdan bakıldığında bölge halklarının istemleri ve isyan nedenleri doğru anlaşılmalıdır.

Bölge halkları, emperyalist-kapitalist dünya sisteminin bir parçası olarak sorun üreten mevcut sistemlerden rahatsızdırlar ancak tepkiler sistemin kendisine değil, yönetimlerine yönelmiştir.

Süreci değiştirme olanaklarının bu an için zayıf olması gerçeğine rağmen bu süreç Türkiye halkı ve özelden işçi sınıfı açısından oldukça öğreticidir. Yaşananların, özellikle de Libya özgülünde emperyalistlerin de devreye girerek katliamın boyutunun artmasının insani açıdan ölçülemez bir dram yarattığı açıktır. Bu gerçeklik içerisinde esas olan da isyanlardan öğrenmek değil, işgale karşı net bir duruş gerçekleştirilmelidir. Ancak daha ötede kısa vadede mevcut sistemleri değil yönetimleri değiştirme olanağı bulunan bu isyanların öğretici yanlarının olduğu da açıktır. Elbette ki bu süreci değerlendirirken en nihai sonuç, yönetimleri değil, sistemleri değiştirecek dinamiklerin oluşup oluşmadığıdır.

İsyandan işgale

ğidir. Kötünün iyisini seçmenin özde kötüyü seçmek olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz ancak yaşananların sadece mevcut yönetimleri sarsmasıyla sonuçlanması durumunda dahi bu isyanların en ufak bir şekilde daha önemsiz olduğu yorumunu yapma hakkına sahip değiliz.

İsyanların öğreticiliği de burada başlamaktadır. **Yukarıda da belirttiğimiz gibi halkın haklı öfkесinin bir sel misali önüne çıkamı devirmesi gerçeğindeki onlarca örnekte olduğu gibi bir kere daha kanıtlanmıştır.** Bu yönüyle haksızlığın olduğu yerde isyan etmenin meşruluğu tartışma götürmez bir gerçektir.

İkinci olarak ise isyanların doğru mecralara akabilmesi açısından doğru ideoloji ekseninde örgütlenilmesinin ne derecede belirleyici olduğu açıkça görülmüştür. **Kötünün iyisi için değil, yeniden baskıyı onaylamak için değil, sadece yönetimleri devirmek için değil; esasta en iyisi için, baskıya karşı özgürlük için ve yönetimlerin yanı sıra gerici sistemleri değiştirmek için tek yol da budur.**

Üçüncü olarak, kitlelere güven olgusunun pratik değeri bu isyanlarda saptırılamaz derecede açığa çıkmıştır. Tüm dünya özgülünde "en geri" görülen, "koyun" olmakla itham edilen, layık olduklarını yaşadığı düşünülen halkların özgürlükleri ve gelecekleri için ayağa kalkmış olması, Türkiye'de "bizim halkımızdan bir şey olmaz", "bizim insanımız çıkarıcıdır", "her halk layık olduğu gibi yönetilir" diyen herkese cevap niteliği taşımaktadır. **"En devrimci" olanlarımızın dahi kitlelere güven konusunda yaşadığı yalpalamaların nedeni ideolojiktir ancak bölge halklarının ayaklanması bu yanlış algılayışa karşı önemli bir örnek olarak parıldamaktadır.**

BİR KEZ DAHA İŞGAL BİR KEZ DAHA KATLİAM

İsyanların içerisinde özel bir durum olarak görülmesi gereken olgu emperyalistlerin ve uşaklarının Libya özgülünde gerçekleştirdikleri askeri işgaldir. Son süreçte Irak ve Afganistan işgallerinde yüz binlerce insanın kanını döken emperyalist haydutların daha ellerindeki kan kurumadan büyük bir

iştahla Libya işgaline girişmeleri mazeretsiz tüm dünya halklarının tepki göstermesi gereken bir durumdur. **Kaddafi yönetiminin tıpkı daha önce- sinde Irak'taki Saddam yönetimi gibi savunulacak bir yönünün olmadığı açıktır ve emperyalist işgale karşı çıkmayı dolaylı olarak Kaddafi yönetimini savunmak olarak algılamak abesle iştigaldir.** Emperyalist haydutların Libya'da bu dönem itibariyle giriştikleri kanlı işgale ses çıkarmamak; acımın, zulmün ve katliamın olduğu bir yerde halkın kanını Kaddafi'nin yerine emperyalistlerin dökmesini savunmak anlamına gelmektedir. Ortadoğu ve Kuzey Afrika'da birbiri ardına patlayan isyanlar içerisinde emperyalistlerin kendilerine hedef olarak Libya'yı seçmiş olmalarının açıklaması, oraya "demokrasi götürmeleri" olabilir mi? Elbette ki hayır. Emperyalistlerin, zengin petrol kaynaklarına göz diktikleri Libya'nın yönetim açısından yeniden düzenlenmesine gereksinim duymaları, bu ülkenin "demokrasi götürme" bahanesiyle işgal edilmesini beraberinde getirmiştir.

Fransa'nın büyük bir barbarlıkla/iştahla saldırdığı Libya aynı zamanda ABD'nin de hemen müdahalesine maruz kalmış, sürecin başında Türkiye'nin "müdahale etmeme" söylemleri kısa zamanda ABD'nin Türkiye'yi bölgede kendileri için koruyucu/hami devlet ilan etmeleri, İzmir'in askeri işgalin komuta merkezi olarak seçilmesi ve meclisin tezkereyi onaylaması ile boş düşmüş, Türkiye açıkça emperyalist işgalden yana tavrını koymuştur.

Dün Irak ve Afganistan'da yaşananlar, bugün de Libya'da gözümüzün önünde sahnelenmektedir. Bölgede emperyalist haydutların ileri karakolluğunu yapan Türkiye, "insani yardım" görüntülerine rağmen ellerine halkların kanını buluşturmaktan çekinmemektedir. **Bugün için işgal hava operasyonu sınırlı kalmış olsa da "muhaliflerin yenilmeye başladığı", "hava operasyonlarının sonuç vermediği" söylemleri sıklıkla telaffuz edilmeye başlanmıştır. Olası bir kara operasyonu yapılacağı düşüncesini güçlendiren bu söylemlerin dikkatle izlenmesi gerekmektedir. Bölgede ne nemrut yönetimlerin ne de emperyalist haydutların asıl kaybeden olmayacağı, işgal sonucu asıl zarar görenin halklar olacağı açıktır.** Bugün dahi ayırım gözetmeksizin sivil halkın üzerine bomba yağdıran emperyalistlerle diğer yandaki Kaddafi yönetimi arasında sıkışmış olan Libya halkının tüm dünya halkları tarafından sahiplenilmesi gerekmektedir. "İsyanların arkasında ABD var", "isyanlar devrimci değil" vb söylemlerle yaşanan katliama sessiz kalmanın kabul edilebilir bir yanı bulunmamaktadır.

Dün Irak ve Afganistan, bugün Libya... Yarın emperyalistlerin nereyi işgal edeceğini merak etmek ve sadece yaşananları izlemek sınıf bilinçli işçilerin tavrı olamaz. Doğru tavır işgale karşı ses çıkarmak, her platformda emperyalistlerin ve uşaklarının kanlı senaryolarını teşhir etmektir. Bu çerçevede yaklaşan 1 Mayıs'ın işgale karşı sesimizi yükselttiğimiz bir platform olarak da görülmesi önemlidir.

Dün Irak ve Afganistan, bugün Libya... Yarın emperyalistlerin nereyi işgal edeceğini merak etmek ve sadece yaşananları izlemek sınıf bilinçli işçilerin tavrı olamaz. Doğru tavır işgale karşı ses çıkarmak, her platformda emperyalistlerin ve uşaklarının kanlı senaryolarını teşhir etmektir. Bu çerçevede yaklaşan 1 Mayıs'ın işgale karşı sesimizi yükselttiğimiz bir platform olarak da görülmesi önemlidir.

"İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!" K. Marks

Düнде kalmak yarını kuramamanın nedenidir!

DDSB yirmi yıllık tarihiyle birçok mücadele yürütmüş, birçok işçi alanında örgütlenmiş, sendikalarda bir anlayış olarak sınıf sendikacılığını hâkim kılma mücadelesi vermiş ve dönem dönem başarılı olmuştur. Süreç içerisinde birçok kopuşlar yaşamış geri düşmüştür. Bu gün ise geçmişi ile hesaplaşıp yarına daha örgütlü bir şekilde yürümenin yollarını aramaktadır.

Dergimizin bir önceki sayısında bu konuya yer verilmişti ancak tekrar altını çizerek yer vermenin faydalı olacağını düşünüyoruz. Örgütümüz 20 küsur yıllık deneyimin ve birikimin avantajını barındırmakta ancak bu birikimi yeterince kullanamamaktadır. Bu 20 yılı geçkin süre içerisinde kimi zaman kendini toparlamış, işçi sınıfı mücadelesine büyük değerler katmıştır. Kazlıçeşme’de, KESK’in kuruluşunda, Türk-İş içerisinde kalarak sendikal bürokrasiye karşı mücadele ettiği süreçte bir tarih yaratmıştır. Kimi zaman da gerilemiş, mücadele sekteye uğramıştır. Muhakkak ki bu süreç içerisinde eksiklikleri olmuş, yetememiştir. Bu durumun böyle olması işçi sınıfı mücadelesinin bu gününe ve dününe baktığımızda normal bir sürece denk gelmektedir. Egemenlerin neo-liberal politikaları, işçi sınıfının örgütsüz durumu ve devrimci-demokratların aldıkları darbeler elbette ki DDSB’ye de yansımıştır. Yine de her defasında kendini to-

parlamış ayağa kalmış, yürümek için cesaretlenmiştir. Bu cesareti yaratmasında egemenlerin işçi sınıfına topyekun saldırısı ve bunun karşısında işçi sınıfının lokal de kalsa direniş göstermesi de mutlaka etkili olmuştur. Gelişen süreçte DDSB, aldığı bu güçle misyonu gereği adımlar atmaya başlamıştır.

İçinden geçtiğimiz süreç de tam da böylesi bir süreçtir. Bu dönemde de imkânlarımızı zorlamalı mevcut politikalarımızı geliştirmeli yeni politikalar üretmeliyiz. Beslendiğimiz ideolojik hattımız bize yol göstermektedir. Yine de şu öz eleştiriyi vermek zorundayız: bizler, bu olanakları kullanmakta, var olan politikaları hayata geçirmekte hâlâ yetersizlikler göstermekteyiz. Bu dağınıklığı yok etmek için birçok faaliyet alanında kutsal bir kurtarıcı beklenmektedir. Hayat tüm coşkusu ile akar-ken, işçiler örgütlenirken, saldırılar katmerleşerek devam ederken, sendikalar sendikal bürokrasi ve reformizmin girdabında sürüklenirken, biz DDSB’lilerin kurtarıcı beklemeye ne vakti vardır ne de hakkı çünkü bu bekleme başta DDSB faaliyetçisinin geleceğinin elinden alınmasına, kazanılmış haklarının bir bir gasp edilmesine, örgütlenme hakkının yok edilmesine yol açacaktır. Bu durumda kendisi için mücadele etmeyenden, harekete geçmeyenden, işçi sınıfı için harekete geçmesi beklenemez. Peki, yapmamız gereken nedir? Ce-

vap: elimizi taşın altına sokacağız, Durduğumuz yerden bir adım ileri atacağız, adımı attırarak güç yirmi yıllık deneyimimizden gelmektedir. Katıldığımız direnişlerde, eylemlerde yarattığımız tarihin etkilerini görmekteyiz yıllar önce bizimle tanışan işçiler bizleri arayıp bulmaya çalışmaktadır. Faaliyete başladığımız yerlerde kısa sürede faaliyetimize olanaklarını açan, sürecin içine katılan birçok işçiden bahsedebiliriz. Durum böyle iken bu tarihin yazılmasında emeği olan, hâlâ bu mücadeleyi sahiplenen DDSB’lilerin bu gün bekleme, uzaktan izleme lüksü yoktur/olmamalıdır. Daha önce mücadele içerisinde yer almış, bedeller ödemiş, hala sistem karşısında muhalif kimliğini korumaya çalışanların dünde kalmalarının kimseye bir faydası yoktur. Dünde kalmak yarını kuramamanın nedenidir. Çünkü sistemin karşısında durduğu safi hala korumaya çalışanlar mücadele etmek gerektiğini bilirler. Bilmek yapmayı gerektirir. Bu bilinçle samimiyetle çevremizde duran, bizi seven, bu ideolojiyi sahiplenenlerin yeri örgütlü mücadelededir. Örgütlü mücadelenin gerekliliği geleceğimizi yaratmak için tek yoldur. DDSB ile bütünleşmiş “Birlik, Mücadele, Zafer” sloganını hayata geçirmenin vaktidir. Dayanışmayı büyütmeli mücadelede yerimizi almalıyız. Çünkü bunun için çok fazla nedenimiz var.

(Ankara’dan Bir DDSB’li)

Direnen halklar kazanacaktır!

20.02.2011

Tunus’ta başlayıp Mısır’la doruğuna ulaşan Arap halk hareketlerinin ateşi en son Libya’yı da çemberi içine aldı. Yıllardır emperyalistlerin besleme faşist diktatörlükleri altında zulme uğrayan Arap halkları, zulme isyan ederek, ekonomik ve demokratik haklarını kazanmak için ağır bedeller ödeme pahasına da olsa ayağa kalktılar.

Arap halklarının haklı isyanları, salt emperyalistlerin halkların tepesine diktiği diktatörlere karşı değil, bir bütün olarak emperyalist sistemin kendisindedir. Onlar, neoliberalizme ve emperyalistlerin tüm anti-demokratik ve faşist uygulamalarına karşı ayağa kalkarak, daha özgür bir dünya yaratma mücadelesinde yerlerini aldılar.

Başta ABD ve AB’li emperyalistler olmak üzere emperyalist burjuvazi, sözde “diktatörlere karşıymış” gibi bir görüntü sergilemeye çalışıyorlar. Oysa yıllardır her türlü desteği vererek faşist düzenin bu coğrafyada ayakta kalması için, halkların tüm demokratik taleplerinin zorla bastırılmasını destekleyen onlardı. Bin Ali, Mübarek ve daha nice emperyalist uşağı çapulcuların, halkların mücadelesine rağmen ayakta kalmasını sağlayan emperyalistlerin kendileriydi. Bugün

ise, “demokrasi” yanlısı gözükmeleri, onların halk düşmanı yüzlerini örtmeye yetmeyecektir.

Son günlerde Libya’daki halkın haklı direnişini, yine kendi çıkarları için kullanmaya çalışan emperyalist burjuvazinin “halk dostu” yüzü iyi görülmeli, Libya’yı bölme ve işgal etme hazırlıklarına karşı çıkılmalıdır. AB ve ABD’li emperyalistleri, Libya halkının zulüm altında inlemesi ilgilendirmiyor. Onları ilgilendiren Libya’daki petrol kuyularıdır. Kaddafi gibi despot diktatörlerin halka karşı zulmünü gerekçe göstererek. Kamuoyu oluşturmaya çalışıyorlar. Emperyalist burjuvazi, halk ayaklanmasını, Libya’daki petrol kuyularını bütünüyle kendi egemenliği altına almanın bir fırsatı olarak değerlendirmenin koşullarını oluşturma peşine düşmüş durumdadır.

Aynı emperyalist burjuvazi, İsrail Siyonist Devleti’nin Filistin halkını Gazze’de boğazlarken sesini çıkarmaz ve hatta açıktan İsrail devletini desteklerken, Libya’da birden “halk yanlısı” gözükmesi, onların kirli emellerinin bir sonucudur.

Bütün emperyalistler ve onların yeminli uşakları gericiler bilmelidirler ki, ezilen halklar, her türlü sömürü ve baskıya karşı eninde sonun-

da ayağa kalkacaklardır. Aynı Tunus, Mısır, Yemen ve daha birçok ülkede olduğu gibi. Emperyalist burjuvazinin ve gericiliğin sahte “demokrasi” nutukları, ezilen halkların demokrasi ve özgürlük mücadelesini boğmaya yetmeyecek, onlar kendi elleriyle bunu gerçekleştireceklerdir.

Emperyalist-kapitalist sistemin yarattığı bu zulüm ve ağır sömürü koşulları, yine işçi ve emekçilerin mücadelesiyle devrilerek, sömürü ve zulmün olmadığı bir dünya yaratılacaktır.

Biz ATİK olarak, Arap halkların demokrasi ve özgürlük mücadelesini destekliyoruz ve selamlıyoruz. Emperyalistlerin halkların özgürlük mücadelesini bahane ederek kendi kirli çıkarları için halklara ve de ülkelere müdahale etmesini kınıyor ve karşı çıkıyoruz.

Bütün işçi ve emekçilere, Arap halklarının demokrasi ve özgürlük mücadelelerini desteklemeye ve onlarla daha yakın dayanışma içinde olmaya çağırıyoruz.

Yaşasın Arap halklarının Demokrasi ve Özgürlük Mücadelesi! Kahrolsun Emperyalizm ve Faşist Diktatörlükler!

(Avrupa Türkiyeli İşçiler Konfederasyonu)

“İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!” K. Marks

KENDİLİĞİNDENCİLİK ÜZERİNE

Lenin “kendiliğinden” terimini bilinç için kullanır. Yani kendi kendine elde edilen bilinç “kendiliğinden”dir. Lenin kendiliğinden elde edilecek bilincin ise, ekonomik ve sosyal haklar için mücadele bilinci olduğunu belirtir.

“İşçiler arasında sosyal demokrat bilincin *olamayacağı*ni söyledik. Bu bilinç onlara dışardan getirilmeliydi. Bütün ülkelerin tarihi göstermektedir ki, işçi sınıfı, salt *kendi çabasıyla* yalnızca sendika bilincini, yani sendikalar içinde birleşmenin, işverenlere karşı savaşım vermenin ve hükümeti gerekli iş yasalarını çıkarmaya zorlamanın vb. Gerekli olduğu inancını geliştirebilir.”(abç)(V. İ. Lenin, Ne Yapmalı, s.38, Sol yayınları, 5. baskı)

İşçi yaşam sıkıntısı çeker ve bunun *kendiliğinden* farkında olduğu için ekonomik kapsamda mücadele eder. İşçinin kendiliğinden elde ettiği bilinçle yürüttüğü mücadele *kendiliğinden harekettir*. Bu bilinçle yapılabilecek hareket de ekonomik temelli olduğu için *kendiliğinden hareketler esas olarak ekonomik temelli* hareketlerdir.

Marksistler, olgulardan hareket ederler, niyetlerden değil ve kavramları da olgulardan yola çıkarak ifadelendirir ve nitelendirirler. Eğer bir hareket nitelendirilecekse; onu içeriğine göre nitelendirirler. Hareketin niteliğini doğal olarak o hareketin hedefleri belirler, o harekete yön verenlerin niyetleri değil.

Tuvalete giriş çıkışlarda kaç dakika kaldıklarının rapor edilmesi istenen; evlenmek için patronun iznini almak zorunda kalan ve yine hamile kalmak için sıraya girmek zorunda bulunan Novamed’li kadınların bu kölece koşulları kabul etmeyerek, sendikal örgütlenme talebiyle 448 gün sürdürdükleri direnişlerini düşünelim. Kadınlar bu sorunları kendileri yaşıyorlar ve bu sorunların bilincine varmaları için onlara bu sorunlarını birilerinin anlatması gerekmez. Onlar kendileri *kendiliğinden* bunun farkındadır.

İşçi sınıfının temelde bir araya gelmesiyle başlayan ve doğal olarak dışarıdan aktarılan siyasal bilinç ise ayrı olarak değerlendirilmelidir. O halde sınıfın kendisi için sınıf olabilmesi için sınıf bilinçli bir müdahalenin ona dışarıdan getirilmesi gerekmektedir. Bu dışarıdanlık, işçi sınıfının ekonomik çıkarlarının ötesinde başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilerin maruz kaldığı sömürünün sonuçlarına değil nedenlerine yönelmekle ilgilidir. Yoksa işçi sınıfından kopmakla ilgili değildir kesinlikle.

KENDİLİĞİNDENCİLİK

Kendiliğinden olan hareketlerin kendiliğinden olmadığını belirtmek de *kendiliğindenciliktir*. Çünkü bu kavrayış, kendiliğinden harekete yön verme ve hareketin öznelerine yani işçilere sınıf bilinci taşıma gibi, esas görevlerin yerine getirilmesini engelleyecektir. Bu da kendiliğinden harekete özel anlam yüklemenin *biçimlerinden* biridir.

Ekonomik-sosyal taleplerle yapılan hareketlerin niteliğine özel bir anlam yüklemek *kendiliğindenciliktir*. Kendiliğinden olan hareketlerin kendiliğinden olmadığını belirtmek de *kendiliğindenciliktir*. Çünkü bu kavrayış, kendiliğinden harekete yön verme ve hareketin öznelerine yani işçilere sınıf bilinci taşıma gibi, esas görevlerin yerine getirilmesini engelleyecektir. Bu da kendiliğinden harekete özel anlam yüklemenin *biçimlerinden* biridir.

“İktisadi savaşımın kendisine siyasal bir nitelik kazandırma- istemi, siyasal eylem alanında *kendiliğindenliğe boyun eğmeyi* en açık biçimde ifade eder. İktisadi savaşım çok kez *kendiliğinden* siyasal bir niteliğe bürünür, yani “devrimci basilin -aydın katmanın” müdahalesi olmadan, sınıf bilinçli sosyal-demokratların müdahalesi olmadan... Ama sosyal demokratların görevi, iktisadi bir temel üzerindeki siyasal ajitasyonla sona ermiş olmaz; onların görevi; *trade-unioncu* politikayı sosyal-demokrat siyasal savaşıma *çevirmektir*; iktisadi savaşımın işçilerin kafalarına yerle-

ştirdiği siyasal bilinç kıvılcımlarından *yararlanarak* işçileri *sosyal-demokrat* siyasal bilinç düzeyine *yükseltmektir*.”(Lenin, a.g.e, s.83)

Kendiliğindencilik işçi sınıfının kendiliğinden hareketi sırasında işçilerin taleplerinin nasıl kazanılacağına yoğunlaşır. *Bütün* enerjisini bu taleplerin kazanılmasına harcar. İşçi ve emekçilerin bu talepler için yürüttüğü mücadeleyle sınıf bilinci kazanacağını veya iktidar için mücadele edeceğini düşünür, ya da hiç düşünmez.

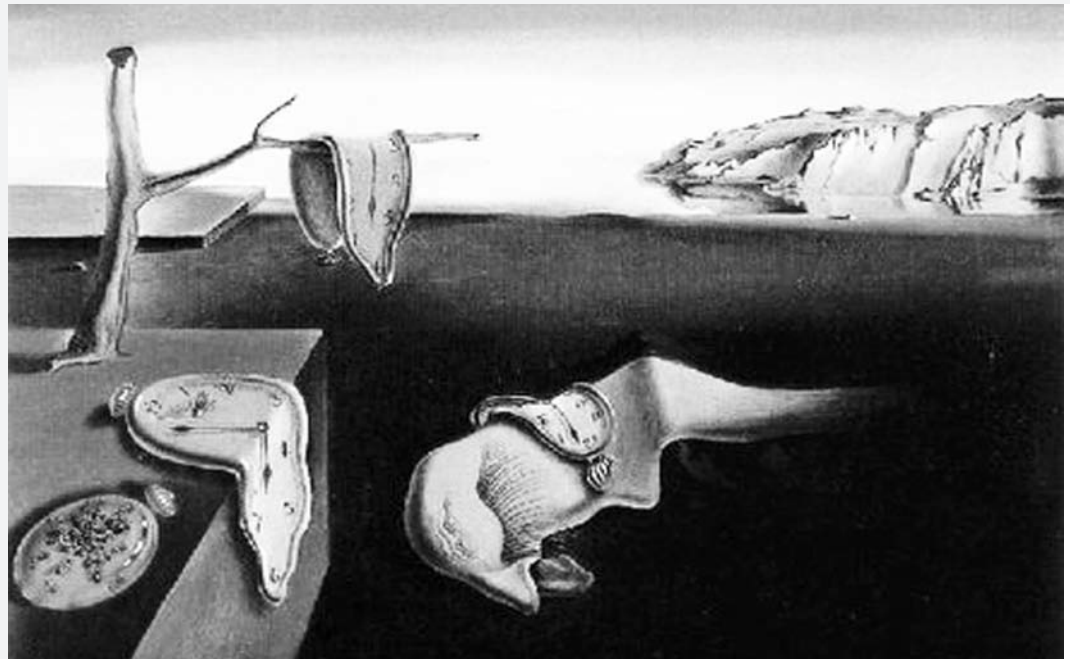
Bu kavrayış işçiler arasında “bilinçli ve doğrudan yürütülecek” işçi ve emekçilere sınıf bilinci taşıyan mücadele anlayışını objektif ya da sübjektif olarak dışlar. O halde somut bir durum, hayatın bir gerçeği olan sınıfın kendiliğinden bakış açısı ya da sınırı ile bir zaaf olan, eleştirilmesi gereken kendiliğindencilik birbirine karıştırılmamalıdır.

KENDİLİĞİNDEN HAREKETTE A/P ÇALIŞMASI

Devrimciler sınıf içerisinde kendiliğinden bilinci siyasal bilinç ile birleştirme göreviyle karşı karşıyadırlar. Yukarıda da belirttiğimiz gibi bu bilinç sınıfa dışarıdan götürülür.

İşçi sınıfının kendiliğinden elde edemeyeceği bilinç sınıf bilincidir. Sınıf olarak sömürdükünün bu sömürünün burjuvazi tarafından devlet aygıtının kullanılarak yapıldığının ve buna karşı mücadele etmek gerektiği *bilinci* ancak devrimciler tarafından işçi sınıfına verilir.

Kendiliğinden harekete sınıf bilinçli işçilerin müdahalesi nasıl olmalı sorusunun cevabı buradadır. İşçiler kendiliğinden hareketleri sırasında devletin kendisine müdahalesini yaşar bu da onları devrimci ajitasyon propagandaya açık hale getirir. Devrimciler bu hareket sırasında işçilerin,

“İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!” K. Marks

taleplerini elde etmesi için nasıl bir yol izlenmesi gerektiğine dair önderlik etmenin yanı sıra, sendika ağalığını, kolluk güçlerinin rolünü, eğitim sisteminin neye hizmet ettiğini, halk içerisindeki ulus, din, ırk, mezhep vb. ayrımların devlet tarafından nasıl suni bir düşmanlık için kullanıldığını iktidar ve hükümetin emperyalizmle işbirliğini, devrimcilerin yaşadıkları baskı, işkence, tutsaklık ve ölümlerin sınıfsal karakterini, mahkemelerin rolünü, medyanın devlet propagandasındaki yerini... halk içindeki sınıf ve katmanların birbirleriyle ve devletle olan ilişkileri...vb. her şeyi canlı örnekleriyle, derinlemesine ve doğrudan anlatırlar. Ancak her türlü baskı ve zorluğa karşın, çok uzun ve sabırlı olarak yürütülen bu canlı siyasal a/p sayesinde işçiler sınıf bilincine sahip olurlar ve ancak bu bilinçle beraber kendisi için eylemler yaparlar.

Burada bir parantez açarak, sınıfın ekonomik temelli bakış açısının siyasal temelli bakış açısına dönüşmesinde ana noktanın, sınıfın birleşmesinden geçtiğini belirtmeliyiz. Sınıfı bir araya getirme ve birleştirme konusunda eksik kaldığı müddetçe salt ajitasyon ve propaganda yaparak sınıfa bilinç taşıma çabasının mutlaka tıkanacağını ve bir yerden sonra boşa kürek çekmekten daha öte bir anlam taşımayacağını belirtmeliyiz. Bir fabrikada işçilerin yaşadığı ekonomik sorun, o fabrika işçileri tarafından fabrika patronuna mal edilecektir. İşçiler yaşadıkları sorunun nedenini, örneğin ücretlerin düşüklüğünün nedenini kendi patronlarının “kötü” olmasına bağlayacaklardır. Ancak birçok fabrika işçisinin birleştiği bir yerde sorunun tek tek kendi patronlarında değil patronlar sınıfında olduğunu anlamaları mümkün olacaktır. Demek ki kendiliğinden bakış açısının maddi temelini ortadan kaldırmak, işçi sınıfını birleştirmekle sağlanacaktır dersek yanlış olmayız ki Marks da temel hareket noktasını böyle tanımlamış ve işçilerin birliğinin önemine esasta bu nedenle değinmiştir.

Bu konuya bir örnek olarak, 1996 yılında siyasi tutuklu ve hükümlülerin hücre dayatmasına karşı gerçekleştirdikleri ölüm orucu eylemi örnek olarak verilebilir. 1996 ölüm orucu direnişinde Tuzla deri işçilerinin şalterleri indirmesi, işçilerin tutsaklara uygulanan baskıyla işçilere uygulanan ekonomik ve sosyal baskının aynı kaynaktan beslendiği ve tutsakların bu mücadele sonucu tutsak düştüğü bilincine sahip olduklarını gösterir ki bu bilinç işçilere ancak dışarıdan taşınır.

KENDİLİĞİNDEN ÖRGÜT

“...işçi sınıfı, salt kendi çabasıyla yalnızca sendika bilincini, yani sendikalar içinde bir-

leşmenin, işverenlere karşı savaşım vermenin ve hükümeti gerekli iş yasalarını çıkarmaya zorlamanın vb. gerekli olduğu inancını geliştirebilir.” (Lenin, a.g.e, s.38)

Lenin’in bu ifadesinde sadece kendiliğinden bilincin ne olduğunu değil aynı zamanda kendiliğinden örgütün ne olduğunu da görüyoruz. Kendiliğinden örgüt işçi ve emekçilerin kendi kendine kavrayarak ortaya çıkarabildiği sendikalardır. Bu kendiliğinden örgütler işçi sınıfının ekonomik sosyal haklarının mücadelesini yürütürler.

Sendikalar devrimi doğrudan hedeflememekle beraber işçiler ve emekçilerde sınıf bilinci oluşturan, pratikte de buna denk düşecek şekilde devrime **destek** olan eylemler örgütleyen kitle örgütleridir. Fakat sendikalar içinde palazlanmış olan reformistler, sendikalarda, teorik olarak, işçi ve emekçilerde sınıfsal eğitimi sağlayacak çalışmalardan kaçınır; pratikte de işçi ve emekçilerin iş verene mücadelelerinde işverenle uzlaşan bir hat izlerler. Bu pratik, sendikaları okul olmaktan çıkarmakla kalmaz, işveren yanlısı (doğrudan sınıf düşmanı) bir duruma sokar.

İşçi ve emekçilerin kendiliğinden hareketleri sırasında reformistler burjuva güzergahta hareket ederek sınıf uzlaşmacı bir tavır takınırlar. Hak alacak eylemlerden sakınarak kitleyi pasifize etmeye çalışırlar. (TEKEL vb. Örneklerde sıklıkla karşılaştığımız gibi.) bu eylemler sırasında işçilerin yanında yer almak onlara a/p yapmak hem sendika ağalarının tavrını deşifre etmek hem de haklarını nasıl

Çünkü bırakalım a/p araçlarının esasta düşmanın elinde olduğu gerçeğini, sosyalist sistemde bile “geriye dönüşler mümkündür.” Tabii ki sendikalar içindeki mevzileri ele geçirmek derken yönetimleri ele geçirmeyi değil; yazının başından beri üzerinde durduğumuz işçi ve emekçilerin sınıf bilinciyle yönetime geçmelerini kastediyoruz. Esas olan işçi ve emekçilerdir.

Sonuç yerine Lenin’den yaptığımız uzun alıntıya bakalım:

“Kapitalist gelişme arttıkça, proletaryanın sayısı da artar, proletarya arttıkça kapitalizme karşı savaşa zorlanır ve bu savaşa uygun duruma gelir. Proletarya sosyalizmin olabirliği ve zorunluluğu bilincine ulaşır. Demek oluyor ki, sosyalist bilinç, proleter sınıf savaşımının zorunlu ve doğrudan bir sonucu olarak ortaya çıkar. Ama bu düşünce kesinlikle yanlıştır. Elbette bir öğreti olarak, sosyalizmin kökleri, tıpkı proletaryanın sınıf savaşımı gibi modern ekonomik ilişkilerde bulunmaktadır ve sosyalizm ikincisi gibi kapitalizmin yığınlarda yarattığı yoksulluk ve sefaletle karşı savaşımından ortaya çıkar. Ama sosyalizm ve sınıf savaşımı yan yana doğar, birbirinden değil; her biri farklı koşullarda ortaya çıkar. Modern sosyalist bilinç, yalnızca derin bilimsel bilgi temeli üzerinde yükselebilir. Gerçekten de, modern iktisat bilimi, diyelim modern teknoloji kadar, sosyalist üretim için bir koşuldur ve proletarya, ne denli isterse istesin ne modern iktisat bilimini ne de modern teknolojiyi yaratabilir; her ikisi de modern top-

Sendikalar devrimi doğrudan hedeflememekle beraber işçiler ve emekçilerde sınıf bilinci oluşturan, pratikte de buna denk düşecek şekilde devrime **destek** olan eylemler örgütleyen kitle örgütleridir. Fakat sendikalar içinde palazlanmış olan reformistler, sendikalarda, teorik olarak, işçi ve emekçilerde sınıfsal eğitimi sağlayacak çalışmalardan kaçınır; pratikte de işçi ve emekçilerin iş verene mücadelelerinde işverenle uzlaşan bir hat izlerler.

alacaklarına dair yöntemler geliştirmek çalışmanın bir ayağını oluşturur. Bu işçilerin haklarını almaları için bir çalışmadır.

SONUÇ

Bütün çalışmamız boyunca işçilerin bir kısmı üstünde yarattığımız bilinci esas almalı işçilerin çok büyük bölümüne bilinç taşımayı hedeflemeliyiz. Bütün bu tartışmamızda bilinç kavramından pratikte karşılığı olan bir bilinci kastettiğimizi yazının başında belirtmiştik. Yani birileri söylemde sınıf bilincine ulaşabilir bu yanıltıcıdır. Esas olan pratikteki (taleplerde, toplantılarda, eylemlerde karşılığını bulan) bilinçtir. Bir (ya da bir kaç) sendikanın büyük bölümünde yarattığımız sınıf bilincinin bile mutlak olmadığını bilmeliyiz.

lumsal süreçten ortaya çıkar. Bilimin taşıyıcısı proletarya değil, burjuva aydın katmandır; modern sosyalizm bu katmanın tek tek üyelerinin zihinlerinden kaynaklanmıştır; ve bunu entelektüel olarak daha gelişmiş olan ve koşulların elverdiği yerlerde modern sosyalizmi proleter sınıf savaşımına sokan proleterlere iletirler de bunlar olmuştur. Demek oluyor ki, sosyalist bilinç, proleter sınıf savaşımına dışardan verilen bir şeydir, onun içinden **kendiliğinden** çıkan bir şey değildir. Bu nedenle sosyal demokrasinin görevi, proleter yayı, konumunun bilinci ve görevinin bilinci ile **doldurmak** (aslında; proletaryayı **doymak**)tır. Eğer bilinç, sınıf savaşımından **kendi başına** doğsaydı buna gerek olmazdı.(abc)”

Ekonomist, salt sendikal bakış açısı.

“İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!” K. Marks

EKONOMİ POLİTİK ÜZERİNE

Marksizmin üç temel ayağından birisi olan ekonomi politik ya da doğuşu kapsamında tam olarak ifade edersek burjuva ekonomi politığın eleştirisi teorisinden yola çıkan Marks, bir dönem şikâyetçi olsa da neredeyse bütün ömrünü bu konuya adanmıştır. Ekonomi bilimine bu kadar önem vermesinin kendi sistematığı içerisinde önemli nedenleri vardır elbette. Toplumsal alt üst oluşların temelinde yatan nedenleri ve dahası Marks için güncel bir sorun olan kapitalizmin işleyişini anlayabilme çabası onu bu konuya ömrü boyunca çekmiştir. Peki, nedir ekonomi politik? Engels'in Anti-Dühring adlı eserinde yaptığı tanımla, "Ekonomi politik en geniş anlamda, insan toplumunda maddi yaşama araçlarının üretim değişimini yöneten yasaların bilimdir." (Friedrich Engels Anti-Dühring, s.249 Sol Yayınları) Daha sonra değinecek olmakla birlikte Engels'in tanımla ekonomi politik hem üretimi hem de değişimi kapsamaktadır diyebiliriz.

İktisadın bir bilim olarak genel kamuya pek de çekici gelmediği bilinen bir gerçektir. Özellikle kapitalizmle birlikte, burjuva iktisatçıların alenen daha da karmaşıklaştığı bu alana birçoğumuz yaklaşmaktan bile korkarız. Kendi literatüründeki faiz, nema, değer, kambiyo, banka sistemi, tahvil mevduat, likidite vb onlarca kavramın döndüğü alana bulaşmak da hakkını vermek lazım biraz korkutucudur. Oysa konu, gerçekten de Marks'ın değindiği kadar önemlidir. Çünkü toplumsal alt üst oluşların temelinde üretici güçlerin gelişimi ile üretim ilişkileri arasındaki çelişme bulunmaktadır. Tam da bu nedenle üretim ilişkilerini doğru tanımlayabilmek, meselenin kilit noktalarından birisini oluşturur. Sıkıcı ama daha fazlasıyla yadsınamaz bir gerçektir bu. Marks ve kadim dostu, yol arkadaşı Engels'in devrimci patlayışı kesin bir biçimde bunalıma bağla-

maları da bu nedenle tesadüf değildir. Marks ve Engels'in "şartlarla" "irade" arasındaki ilişkilendirmedeki kesinliklerinin tartışmasına çok girmeden, son olarak bu konuda Marks'ın ünlü sözünü hatırlatarak konuyu asıl değinmek istediğimiz noktaya çekelim: "Yeni bir devrim, ancak yeni bir bunalımdan sonra mümkün olacaktır. Ama birincisi, ikincisi kadar kaçınılmazdır." (Karl Marks Ekonomi Politığın Eleştirisine Katkı Önsöz s.9 Sol Yayınları)

Konuya hangi açıdan bakarsak bakalım, üretim ilişkilerini anlayabilmek için ekonomi konusuna ilgi duymamız şarttır. Bu şartlık klasik ekonomi politığe her seferinde tıpkı Marks gibi yeniden, daha önce yapılmamışçasına eleştiriye girişmemizi gerekli kılmaz. Bu şartlılığın gerekli kıldığı nokta, onun temelini anlamakla ilgilidir. Marks'ın klasik ekonomi politığın kapitalist düzenin oluş biçimini açıkladığı bariz hataları aydınlatma çabası, onu çağının en ünlü iktisatçısı da yapmıştır. Kuşkusuz Marks sadece bir iktisatçı değildi, hatta bir iktisatçıdan öte daha başka özel sıfatları da fazlasıyla hak etmekteydi. Ancak başladığımız alan itibarıyla kapitalizmin en köklü eleştirilerini yapan ve bunu daha ziyadesiyle temelde ekonomi politığın eleştirisi temelinde yapan Marks'ın tam da bu alandaki katkılarını özel bir yere koymamız gerekmektedir.

Nihayetinde varmak istediğimiz nokta, lafı fazla uzatmadan söyleyecek olursak, konunun tamamına bir anda vakıf olmamız mümkün olmasa da temel bazı noktaları öğrenmemizin gerekliliğidir. Ancak bu konuda unutmamamız gereken en önemli husus, konuyu öğrenirken "özetler" yerine kaynağın kendisine başvurmadır. Marks'ın kalıplaşmış tanımlardan çok açıklamalara dayanarak anlattığı konuları her basitleştirme ve "özetleme" çabası ya da kalıplaşmış tanımlara

sığınma kolaylığı kanımızca konunun daha iyi ve kolay değil zor ve eksik anlaşılmasını sağlayacaktır.

I. Üretim İlişkileri: Marks'ın ekonomi politik araştırma ve çalışmalarında ulaştığı genel sonuç, üretim ilişkilerinin köklü belirleyiciliği olmuştur. "Varlıklarının toplumsal üretiminde, insanlar aralarında zorunlu, kendi iradelerine bağlı olmayan belirli ilişkiler kurarlar. Bu üretim ilişkileri, onların maddi üretimi güçlerinin belirli bir gelişme derecesine tekabül eder. Bu üretim ilişkilerinin tümü toplumun iktisadi yapısını belirli toplumsal bilinç şekillerine tekabül eden hukuki ve siyasal üst yapının üzerinde yükseldiği somut temeli oluşturur. Maddi hayatın üretim tarzı, genel olarak toplumsal, siyasal entelektüel hayatın sürecini koşullandırır." (abç) (Karl Mark, Ekonomi Politığın Eleştirisine Katkı s.23 Sol Yayınları)

Üretim ilişkilerinin tanımla birlikte, Marks'ın üretim ilişkilerini belirleyici addettiği bu alıntı konunun kilit noktasını oluşturmaktadır. Belirli bir dönemdeki üretim tarzı o dönemin üretim ilişkileri olarak tanımlanmaktadır. Örneğin kapitalist üretim ilişkileri dediğimizde, kapitalist üretimin tüm kendi iç ilişkileri aklımıza gelmektedir. Doğal olarak bu üretim ilişkilerinin de kendi yasaları kendi özellikleri vardır. Yine örneğin kapitalist üretim ilişkileri dediğimizde aklımıza üretim araçlarının özel mülkiyeti gelmektedir. Üretim araçlarının özel mülkiyeti yoksa orada, kapitalist üretim ilişkilerinden doğal olarak bahsedilemez işte bu üretim ilişkileri, Marks'ın deyişle toplumun iktisadi yapısını, siyasal ve hukuki hayatını yani bilinen ismiyle üst yapıyı şekillendirir.

Kapitalist üretim ilişkileri, üretim araçlarının özel mülkiyetine dayandığına göre, kapitalist hukuk sistemi de temelini, bu üretim ilişkilerini korumaya üretim araçlarının özel

"İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!" K. Marks

mülkiyetini kutsamaya dönük olarak şekillenir. Suçun ve cezanın tanımından, bir bütün ahlaki değerlere üst yapısal her şey, kapitalist üretim ilişkileri içerisinde zamanla o üretim ilişkilerine dönük olarak şekillenir. Üretim ilişkilerinin belirleyiciliği üzerine sayısız örnek vermek mümkündür. İkel komünal dönemin kendi yasalarının kendi ahlak kurallarının olmasının, köleci toplumda köle edinmenin serbest olmasının, feodal toplumda serfliğin ve dinin öneminin, kapitalist toplumda ise bunların değişmesinin başka bir izahı da yoktur. Yalnızca üst yapı, üretim ilişkilerine oranla daha yavaş değişir, değişen üretim ilişkilerini daha yavaş takip eder. Herhangi bir anda, tarihsel bir dönemde toplumsal üst yapıyı belirleyen üretim ilişkileri de asla durağan değildir. Yani belirleyici durumda olsa da üretim ilişkilerinin değişmeyeceğini düşünmek anlamsızdır. O halde üst yapıyı belirleyen üretim ilişkilerinin nasıl değiştiğini anlamamız gerekmektedir.

II. Üretici Güçler: Marks'ın toplumun maddi üretici güçleri olarak tanımladığı, üretimi gerçekleştirmek için gereken güçler, mevcut üretim ilişkileri ile paralellik gösterir. Yukarıdaki alıntıya geri dönerek hatırlarsak "... Bu üretim ilişkileri, onların (insanların-benim notum) maddi üretici güçlerinin belirli bir gelişme derecesine tekabül eder." Yani insanların doğadan, yaşamak ve hatta daha fazlasını sağlamak için gereksindiği maddi değerleri üretmek için organize olan şeyler, üretici güçler kapsamındadır ve bunlar, üretim ilişkileri ile paralellik arz eder.

Üretim aletleri, üretim deneyimleri, alışkanlıkları vb. üretici güçleri oluşturmaktadır. Üretici güçlerin içerisinde üretim araçlarını gelişimi üretimin en önemli öğelerinden birisidir.

"Üretim aletleri değişir ve gelişirken aynı zamanda insanlar da değişir ve gelişir, onların üretim deneyim, iş alışkanlıkları üretim araçlarını kullanma yetenekleri da değişmiş ve gelişmiştir." (Stalin, Leninizmin Sorunları, s.674 Sol Yayınları)

Üretici güçler içerisindeki temel öğe, doğal olarak insanlardır. İnsanlar üretim aletlerini geliştirir ve üretim aletlerinin gelişimi de insanları üretim alışkanlıklarını değiştirir. Tarımsal üretimde sabandan, tırmıktan makinele tarıma geçişi bu konuya örnek olarak verebiliriz. Örneğin tarımda traktör kullanımı ile köylünün iş alışkanlıkları üretim deneyimleri de değişmek zorunda kalmıştır. O halde üretici güçlerin gelişiminin sürekli olduğu açıktır. Her yeni buluş, üretim aletlerindeki her gelişme, iyileşme, üretici güçlerin gelişimini sağlar. Ve üretici güçlerdeki her gelişme, mevcut üretim ilişkileri içerisinde bir anlam taşır, onunla uyumludur, ona paraleldir. Ancak bir yerden itibaren üretici güçlerdeki

Marks'ın ekonomi politik kapsamında üretimden kastın, toplum içinde yaşayan bireylerin üretimi olduğunu söylemesi boşuna değildir. Üretim toplum içerisinde olduğu için üretim sürecinde de insanlar arasında karşılıklı bir etkileşim olur. Yine Marks'ın ifadesiyle "(İnsanlar-bn) üretmek için birbiriyle belirli bağlantılar ve ilişkiler içine girerler..."

gelişme üretim ilişkileri ile çelişmeye başlar. İşte bu andan itibaren üretim ilişkilerinin değişmesi gerekliliği kendisini dayatır. "Gelişmelerinin belli bir aşamasında toplumun maddi üretici güçleri o zamana kadar içinde hareket ettikleri mevcut üretim ilişkilerine ya da bunların hukuki ifadesinden başka bir şey olmayan mülkiyet ilişkilerine ters düşerler. Üretici güçlerin gelişmesinin biçimleri olan bu ilişkiler, onların engelleri haline gelirler. O zaman bir toplumsal devrim çağı başlar... İçerdiği bütün üretici güçler gelişmeden önce bir toplumsal oluşum asla yok olmaz; yeni ve daha yüksek üretim ilişkileri, bu ilişkilerin maddi varlık koşulları, eski toplumun bağrından çiçek açmadan, asla gelip yerini almazlar." (Karl Marks, Ekonomi Politikinin Eleştirisine Katkı, s.23-24, Sol Yayınları) Bu alıntıya yola çıkarak varabileceğimiz ilk yargı, üretim ilişkilerinden mülkiyet biçiminin önemli olduğudur.

İkinci yargı ise üretici güçlerin gelişiminin yeni üretim ilişkilerini, eski toplumun bağrında oluşturmaya başladığıdır. Son yargı olarak da ancak bu andan itibaren eski üretim ilişkilerinin değişime zorlanacağına ulaşmaktayız. Feodal üretim ilişkileri içerisinde ilkel sermaye birikiminin oluşması, bu sayede de artık yeni iki sınıfın ortaya çıkması (burjuvazi ve işçi sınıfı) üretici güçlerin gelişimi ile mevcut üretim ilişkilerinin arasındaki uygunluğun bozulması anlamına gelmektedir. Üretici güçler gelişmiştir ve feodal üretim ilişkilerinin dar çerçevesini zorlamaya başlamıştır. İşte bu nedenle gelişen ticaret, makineler ve artan sermaye birikimiyle birlikte eski üretim ilişkilerini yerle bir eden yeni üretim ilişkileri egemen hale gelmiştir. Hukuki anlamda da mülkiyet, yani üretim araçlarının mülkiyeti burjuvaziye geçmiştir.

Sıkıcı olmak pahasına konunun başına tekrar dönersek, üretim kavramıyla mülkiyet meselesine bir kere daha bakmakta yarar vardır. Çünkü öncelikle, üretim kavramının bireyle ilişkisini anlamadıkça, mülkiyet

konusunu da anlamamız zorlaşacaktır. "Tarihte ne kadar gerilere gidersek birey- ve üretici birey de o ölçüde bir bağımlılık durumunda, daha büyük bir bütünüün üyesi olarak görülmektedir. Bu durum ilk önce aile içinde kabileyi meydana getirecek kadar genişlemiş olan aile içinde daha sonra da kabilelerin çatışmasından ve birbiriyle kaynaşmasından meydana gelen değişik toplum biçimlerinde tamamen doğal olarak belirlenmektedir. İnsan sözcüğün tam anlamıyla, bir siyasal hayvandır. Yalnızca toplumsal bir hayvan değil, ancak kendini toplum içinde tecrit edebilen bir hayvan. Toplum dışında tecrit edilmiş birey tarafından gerçekleştirilmiş üretim-ki bu ıssız bir yere rastlantı olarak götürülmüş olan ve topluma özgü güçlere sahip olan bir uygar kişinin başına gelebilecek istisnai bir haldir-birbiriyle konuşan canlı bireylerin bulunmadığı yerde dilin gelişmesi kadar saçma bir şeydir." (Karl Marks, Ekonomi Politikinin Eleştirisine Katkı, s.220-221, Sol Yayınları) Marks'ın ekonomi politik kapsamında üretimden kastın, toplum içinde yaşayan bireylerin üretimi olduğunu söylemesi boşuna değildir. Üretim toplum içerisinde olduğu için üretim sürecinde de insanlar arasında karşılıklı bir etkileşim olur. Yine Marks'ın ifadesiyle "(İnsanlar-benim-notum) üretmek için birbiriyle belirli bağlantılar ve ilişkiler içine girerler..." (Karl Marks, Ücret-Fiyat ve Kar- Ücretli Emek ve Sermaye, s.35 Sol Yayınları). İşte üretim ilişkileri olarak bahsedilen şey de budur. Üretim ile üretim araçlarının mülkiyeti arasındaki ilişkinin paralellik arz etmesi de üretimin toplumsal bir olgu olmasıyla ilgilidir. O halde feodal toplumun bağrında doğan kapitalist üretim ilişkileri- ki bu doğuşun, üretici güçlerin gelişimiyle ilgili olduğunu belirtmiştik-feodal üretim ilişkileri ile gittikçe büyüyen bir çelişki oluşturur ve eski üretim tarzı, artık üretici güçlerin gelişimine engel olur ilk. Marks'ın ifadesiyle "o zaman bir toplumsal devrim çağı başlar". Kuşkusuz her toplumsal dönemin o dönemle anlam kazanan üretim ve mülkiyet ilişkileri vardır. Üretici güçler ile üretim ilişkileri arasındaki çelişki de üretim araçlarının mülkiyetinin el değiştirilmesi ile o anda çözümlenir. Üretim toplumsal bir olgudur ve üretici güçlerdeki her gelişme üretimin toplumsal niteliğini güçlendirir ama öte yandan mülkiyet özel olduğu müddetçe de üretimin bu toplumsal niteliği ile mülkiyetin özelliği derin bir çelişkiye neden olur. O halde özel mülkiyete dayalı her toplumsal yapının bu çelişkiyle yüz yüze kalacağını ve nihayetinde o toplumdaki üretim ilişkilerinin, üretici güçlerin gelişimini engeller hale geleceğini söylemek yanlış olmaz. Buradan varılacak sonuç, üretim toplumsal bir konu olduğuna göre üretim araçlarının mülkiyeti-

"İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!" K. Marks

nin de kolektif olması gerekliliğidir. Ki bu olana dek üretici güçler ile üretim ilişkileri arasındaki çelişkiyi, her toplumsal dönemde yenilenen bu çelişkiyi nihayete vardırarak mümkün olmayacaktır.

III. Üretim Araçları: Üretim araçları, yukarıda tanımını aktarmaya çalıştığımız üretim için gerekli her şeydir. O halde üretim araçları, kapsam olarak oldukça geniş bir kavramdır ve bunlar olmaksızın da üretimin gerçekleşmesi mümkün değildir. Marks'ın belirttiği gibi "üretim aleti olmadan (bu alet insan eli olsa bile) üretim de olmaz. Söz konusu emek, vahşi insanın elinin yinelenen idmanının geliştirdiği ve saptadığı ustalık olsa bile geçmişte birikmiş emek olmadan üretim de olmaz. Öteki nitelikleri arasında sermaye de bir üretim aletidir, o da geçmişteki emek, nesnelliktir." (Karl Marks, **Ekonomi Politikin Eleştirisine Katkı**, s.222, Sol Yayınları) Üretim araçları, üretimin vazgeçilmez bir ögesi olduğu içindir ki üretim araçlarına sahip olunmaksızın üretimin sonucuna yani ürüne de sahip olunamaz. "Bir kimsenin emek gücü dışında meta satabilmesi için kuşkusuz, üretim araçlarına, ham maddeye, bir takım gereçlere vb sahip bulunması gerekir." (Karl Marks, **Kapital**, c.I, s.172, Sol Yayınları)

Yani üretimin sonucu olan ürünün sahibi, üretim araçlarının da sahibi olan kişidir. Bu sahibin her zaman ürünü üreten kişi olmadığı açıktır. İşçi, emek gücünü kullanarak ürünü üretir ama onun sahibi, asla işçi değildir.

Üretim araçlarının mülkiyeti konusu bu çerçeveden baktığımızda, ekonomi politik alanının en önemli noktalarından birisidir diyebiliriz. Yukarıda da belirttiğimiz gibi üretim araçlarının sahibi, üretimin sonucu olan ürünün de sahibidir. Bu durum kapitalizmde yeni bir biçime dönüşmüştür. Çünkü kapitalizm öncesi dönemde küçük üretimin bel kemiği olan küçük üretici, bazı üretim araçlarının sahibidir. Yani mülksüz değildir. Örneğin küçük çapta toprak, bugünküne göre ilkel olsa da üretimin önemli öğeleri olan saban, tırmık vb. aletler gibi.

Oysa kapitalizmde, üretim sürecine damgasını vuran geniş çaplı üretimin bel kemiği olan proletarya, mülk sahibi değildir. "Emekçiler proletaryaya ve onlara ait emek araçları sermayeye çevrilir çevrilmez, kapitalist üretim tarzı, kendi ayakları üzerinde duracak hale gelir gelmez, emeğin daha geniş ölçüde toplumsallaşması, toprak ile diğer üretim araçlarının toplumsal olarak daha fazla sömürülen ve dolayısıyla ortak üretim araçları olarak geniş ölçüde kullanılan üretim araçları haline dönüştürülmesi ve özel mülk sahiplerinin daha fazla mülksüzleştirilmesi yeni bir biçim alır." (Karl Marks, **Kapital**, c.I, s.726, Sol Yayınları)

Burada Marks'ın anlattığı durum da

budur. Kapitalizm öncesi dönemde üretimin belli anında kendi hesabına çalışan emekçi, yani küçük üretici kapitalizmde mülksüzleştirilmiş, proletarya dönüşmüştür. Yine artık üretim araçlarının kullanımında da bir genişleme ve emeğin toplumsallaşmasında bir artış olmuştur. Bu durum, üretim araçlarının mülkiyetine geniş çaplı bir dönüşüm sağlanması anlamına gelmektedir ve bu değişim yeni toplumun yani kapitalizmin temelini oluşturmaktadır. İşte bu temel aynı zamanda kapitalizmin sonunu da getiren bir paradokstur. Üretim araçları sahiplerinin giderek azalması ve mülksüzlerin giderek artmasıyla beraber üretimdeki muazzam yoğunlaşma hem metalar anlamında bolluğu ve zenginliği, burjuvazi açısından giderek daha fazla zenginleşmeyi hem de mülksüzlerin bu bolluk içerisindeki yoksulluğunu aynı anda yaşatır. "Bu dönüşüm sürecinin bütün avantajlarını sömüren ve tekelere alan büyük sermaye sahiplerinin sayılarındaki sürekli azalmayla birlikte, sefalet, baskı, kölelik, soysuzlaşma, sömürü de alabileceğine artar; ama gene bununla birlikte, sayıları sürekli artan kapitalist üretim sürecinin kendi mekanizması ile eğitilen, birleştiren ve örgütlenen işçi sınıfının başkaldırımların da genişler, yaygınlaşır. Sermaye tekeli, kendisiyle birlikte ve kendi egemenliği altında fıskırış boy atan üretim tarzının ayak bağı olur. Üretim araçlarının merkezileşmesi ve emeğin toplumsallaşması, en sonunda bunların kapitalist kabuklarıyla bağdaşamadıkları bir noktaya ulaşır. Böylece kabuk parçalanır. Kapitalist özel mülkiyetin çanı çalmıştır. Mülksüzleştirilenler mülksüzleştirilir." (Karl Marks, **Kapital**, c.I, s.727, Sol Yayınları)

IV. Meta: Ekonomi politikin en temel konularından birisi de metadır. Bunun nedenini Engels, Ekonomi Politikin Eleştirisine Katkı'nın önsözünde şu şekilde açıklamıştır.

"Ekonomi politik, meta ile yani ürünlerin ya bireyler tarafından ya da ilkel topluluklar tarafından birbiriyle değiştirildikleri anda başlar." (Friedrich Engels, **Ekonomi Politikin Eleştirisine Katkı Önsöz**, s.35-36, Sol Yayınları) Yani meta ekonomi politikin yapı ta-

şıdır. Bu nedenle metanın tanımını yapmak ve özelliklerini öğrenmek, ekonomi politikin yasarlarını anlayabilmek açısından bir başlangıç noktası durumundadır.

Meta en basit tanımıyla hem kullanım hem de değişim değeri taşıyan varlıklara denir. Marks "ilk bakışta, bir meta, kendini bize iki şeyin karmaşığı olarak göstermişti: kullanım değeri ve değişim değeri" (Karl Marks, **Kapital**, c.I, s.53, Sol Yayınları) Metanın hem kullanım değeri hem de değişim değeri olmasını, bu iki kavramı da açıklamaya çalışarak anlayalım.

a) Kullanım Değeri: Özlü bir şekilde ifade edersek, "Kullanım değerleri, doğrudan doğruya geçim araçlarıdır." (Karl Marks, **Ekonomi Politikin Eleştirisine Katkı**, s.43, Sol Yayınları) Bu nedenle kullanım değeri, tüketimle ilgili bir kavramdır. Ek olarak şeylerin ne kadar yararlı olduğunun da kullanım değeri ile ilgili olduğunu söyleyebiliriz.

"Demir olsun, buğday olsun ya da elmas olsun, bir meta bu nedenle maddi bir şey olduğu için bir kullanım değeridir. Yararlı bir şeydir" (Karl Marks, **Kapital**, c.I, s.48, Sol Yayınları) Bir şeyin kullanım değeri olması, onun meta olmasını tek başına sağlayamaz. Metayı meta yapan onun hem kullanım değeri hem de değişim değeri olmasıdır. Engels'ten yukarıda yaptığımız alıntı da bu gerçeğe işaret etmektedir. Yani ekonomi politik meta ile başlamaktadır ve ürünler birbiriyle değışilmedikçe, dolaşıma girmedikçe meta olamazlar.

O halde değişim değerinin olmadığı bir anda bir üründen meta olarak bahsedemeyiz. Dahası, değişim yoksa ekonomi politik de yoktur. "Öyle görünüyor ki, metanın kullanım değeri olması zorunlu bir koşuldur ama kullanım değerinin meta olması gerekli değildir. Kullanım değeri herhangi bir kesin iktisadi belirleme ile ilgisiz bulunduğu zaman, yani kullanım değeri ancak kullanım değeri olarak ele alındığı zaman ekonomi politik alanına girmez." (Karl Marks, **Ekonomi Politikin Eleştirisine Katkı**, s.42, Sol Yayınları)

Sonuç itibarıyla metanın ilk koşullu onun maddi ve yararlı olması yani bir geçim aracı, kullanım değeri olmasıyken ikinci koşullu onun bir değişim değeri olması, dolaşıma girmesidir. Bu halde kendi hesabına çalışan köylünün pazara çıkarmadığı kendi tüketimine ayırdığı ürettiği ürün bir kullanım değeridir ama meta değildir. Keza bu ürünün sadece el değiştirmesi de yeterli değildir meta olması için onun, bir şeyin karşılığında el değiştirmesi gereklidir. (Devamı gelecek sayıda)

"İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!" K. Marks

DESA ve Kampana işçileriyle dayanışma gecesi başarıyla gerçekleşti

Sendikal örgütlenme mücadelesi veren DESA işçileriyle ve 28 Ocak'tan bu yana DESA'nın önünde direnişte olan Hakan Lermi ve Serdar Kuru'nun Deri-İş Sendikası öncülüğünde süren direnişiyile dayanışma amacıyla örgütlenen uluslararası kampanyanın bir parçası olarak 14 ülkede Mayıs ayının son iki haftasında gerçekleştirilen "DESA ve Prada'ya Karşı Müzik" etkinliklerinin İstanbul ayağı 22 Mayıs Pazar günü Kartal Hasan Ali Yücel Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Direnişteki DESA ve Kampana işçileriyle dayanışma etkinliği adı altında örgütlenen dayanışma konserinde Pınar Sağ, Bayar Şahin, Erdal Bayrakoğlu ve tulum sanatçısı Bahrettin Piçakçı yer aldılar. Konsere Kıbrıs'tan katılacak olan Kıbrıs'ın tanınmış özgün müzik sanatçısı Arda Gündüz ise Kıbrıs emekçilerinin gerçekleştirdiği genel grevdeki konuşması sebep gösterilerek ülkeden çıkışına izin verilmediğinden kon-

sere katılamadı. Sanatçılar konuşmalarında haklı mücadelelerini kararlılıkla sürdüren Deri-İş Sendikası üyelerinin yanında olduklarını vurguladılar. Sanatçıların söylediği türkü ve şarkılara coşkuyla, halay ve horonlarla eşlik eden katılımcılar Arda Gündüz'e yönelik baskıyı sloganlarla protesto ettiler.

Dayanışma etkinliğinde söz alan Genel Başkan Musa Servi DESA ve Kampana'daki örgütlenme mücadelesini anlatarak mücadelede kararlı ve ısrarlı olduklarını, üyelerinin haklarını koruyarak kölece çalışma şartlarına karşı çıkacaklarını vurguladı. Genel Başkanın ardından söz alan DESA direnişçisi Hakan Lermi ile Kampana direnişçisi Dilek Göl de direniş süreçlerine değindiler ve mutlaka kazanacaklarına olan inançlarını belirttiler.

Katılımcılar etkinlik süresince sık sık "DESA'ya sendika girecek, başka yolu yok!", "Kampana işçisi yalnız değildir", "Birlik-

Mücadele-Zafer", "Yaşasın Sınıf Dayanışması" sloganlarını attılar.

Konser salonuna "Direnişteki DESA ve Kampana İşçileriyle Uluslararası Dayanışma Etkinliğine Hoş geldiniz", "Birlik-Mücadele-Zafer!", "Yaşasın Sınıf Dayanışması!", "Yaşasın Enternasyonal Dayanışma!", "Yaşasın Örgütlü Mücadelemiz!" "DESA'da 115, Kampana Deri'de 63 Gündür Direnişteyiz" yazılı pankartlar asıldı.

Dayanışma etkinliğine TÜMTİS Sendikası'nın yönetimi ve ayrıca Belediye-İş Sendikası, Emekli-Sen, Harb-İş Sendikaları yöneticileri ile çeşitli parti ve kitle örgütleri temsilcileri de katılarak destek sundular. Etkinlik başladığı gibi sloganlarla, halay ve horonlarla coşkulu şekilde sona erdi.

Deri-İş Sendikası Basın Bürosu

"İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir!" K. Marks

**İBRAHİM
KAYPAKKAYA'YI
SAVUNMAK**

ONURDUR!